

W NUMERZE

Radca prawny radzi –
Bezpieczny senior

Biała Wstążka –
16 dni Przeciw Przemocy

Obchody 40-lecia
OIRP we Wrocławiu

Drogie Koleżanki, Drodzy Koledzy

Pozostając w duchu obchodów, tym razem już bardziej o lokalnym charakterze, nie sposób pominąć 10 grudnia 2022 r., niezwykle ważnej daty dla naszej Izby. Mianowicie dnia 10 grudnia 1982 r. powołana została OIRP we Wrocławiu. O trudnych początkach naszej Izby oraz o obchodach czterdziestolecia, które miały miejsce 9 grudnia 2022 r., pisze mec. Krystyna Stoga. Nie można też zapomnieć, że we Wrocławiu, w zabytkowych wnętrzach Auli Leopoldina, miało miejsce zakończenie obchodów krajowych, o czym piszemy wspólnie z mec. K. Mularczykiem.

W zainaugurowanej w ostatnim numerze nowej rubryce poświęconej osobom, które na przestrzeni ostatnich czterech dekad budowały naszą Izbę, przybliżamy pierwsze sylwetki nagrodzonych medalami z okazji jubileuszu. Nie zapominamy również o tych, którzy odeszli od nas przed rokiem 2022. W tym numerze przypominamy notki biograficzne, które już się okazały na łamach kwartalnika. Od następnego numeru będziemy publikować kolejne.

Tym numerem powołujemy również kolejną nową, stałą rubrykę poświęconą zagadnieniom problemowym, z którymi spotykają się radcowie prawni, wybierając trudny obszar specjalizacji w zakresie ochrony danych osobowych. Do współpracy udało nam się zaprosić IOD reprezentujących różne obszary praktyki, i to zarówno z tzw. biznesu, jak i z sektora bankowego i administracji publicznej.

W Izbie niezmiennie dużo się dzieje, po covidowej przerwie wróciły szkolenia wyjazdowe. Natomiast o wykrystalizowanej koncepcji Centrum Doskonalenia Zawodowego i planach na przyszłość pisze Wicedziekan Joanna Zimoń-Frankiewicz. Okres jesienny obfitował w liczne konferencje odbywające się przy udziale lub pod patronatem OIRP we Wrocławiu, co sprawia, że numer jest bardzo obszerny. Sezon świąteczny otworzyły „Mikołajki w Operze” i paczki wigilijne dla seniorów oraz coroczna tradycja „Szlachetnej Paczki”, w których OIRP we Wrocławiu wzięła udział po raz czwarty.

Ponadto w numerze znajdziecie II część felietonu Agnieszki Zarzyckiej, artykuł o Smart Contracts, r. pr. Radosław Gąsior ponownie przenosi nas w świat sztuki, a mec. Maria Pertek zabiera nas w podróż.

A ponieważ Święta tuż tuż, to pozostając w duchu świątecznym, w imieniu całej Redakcji życzymy Czytelnikom zdrowych, pogodnych Świąt Bożego Narodzenia spędzonych w rodzinnej atmosferze, a przede wszystkim trochę wytchnienia od codzienności i znalezienia odrobinę czasu na refleksje i przemyślenia tego, co w życiu jest naprawdę ważne! ●

Anna Zalesińska
Redaktor Naczelna

Krystian Mularczyk
Zastępca Redaktor Naczelnej

06 KALENDARIUM

07 Z ŻYCIA SAMORZĄDU

07 Kronika Rady OIRP we Wrocławiu

Maciej Różewicz

09 Sprawozdanie z Nadzwyczajnego Zgromadzenia Delegatów OIRP we Wrocławiu

Maciej Różewicz, Krystian Mularczyk

11 Uroczyste posiedzenie Rady OIRP we Wrocławiu

Anna Zalesińska, Krystian Mularczyk

14 40 urodziny OIRP we Wrocławiu

Krystyna Stoga

20 Sylwetki członków OIRP we Wrocławiu

Anna Zalesińska

24 Witamy nowych radców prawnych

Beata Kozieł

25 Ci, którzy odeszli w 2022 r....

Małgorzata Nierzewska

26 SENIORZY SENIORM

26 Rok pełen jubileuszy

Krystyna Stoga

28 ZAGADNIENIA PROBLEMOWE

28 Naruszenie godności zawodu jako czyn dyscyplinarny lekarzy i lekarzy dentyków

Wojciech Bojarski

34 RODO

34 Sądy powszechne – kto jest administratorem danych osobowych?

Katarzyna Sandecka

38 RECENZJA

38 Recenzja książki jubileuszowej opublikowanej z okazji 20-lecia działalności CBKE

Marek Żalisko

40 Recenzja komentarza do europejskiego prawa rodzinnego procesowego

Anna Zalesińska

42 Z RADCOWSKIEJ WOKANDY

42 Zmiany, zmiany, zmiany – czyli subiektywnie o nowych postanowieniach Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

Anita Woroniecka

APLIKACJA

- 46 **Egzamin wstępny**
Anna Duda
- 48 **Nie samą nauką i pracą żyje aplikant, czyli o zorganizowanym dla aplikantów radcowskich Wieczorze Andrzejkowym słów kilka**
Cyprian Golda
- 50 **Sylwetka Aplikanta – Wojciech Bojarski**
Milena Szostak-Kałużka

SZKOLENIA

- 51 **Sprawozdanie ze szkolenia wyjazdowego w Hotelu „Zamek na Skale” w Trzebiezowicach**
Krystian Mularczyk

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

- 53 **Sprawozdanie z Kongresu FBE w Palermo, 17–19 listopada 2022**
Maria Dymitruk, Jerzy Makowski
- 57 **Sprawozdanie z praktyk zagranicznych w Dreźnie**
Monika Kozakiewicz

NOWE TECHNOLOGIE

- 59 **XX-lecie Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej – dwie dekady pasji i czynu**
Anna Zalesińska
- 62 **Nowe odcinki podcastu „Prawo a nowe technologie”**
Wojciech Lamik
- 65 **Czym jest smart contracts i czy warto się nim zainteresować?**
Anna Augustyn
- 68 **Rozważania wokół tematyki lootboxów?**
Hanna Kalinowska-Krawiec
- 71 **Algorytm czy androrytm, świątynia prawa czy świątynia zgody? Kierunki rozwoju technologii w prawie i prawa w technologii. Sprawozdanie z konferencji „Business. Algorithm. Law”**
Sebastian Bechcicki, Wojciech Lamik

WYDARZENIA

- 77 **Sprawozdanie z XXIX Krajowej Konferencji Rzecznawców Majątkowych „Biegły rzeczoznawca majątkowy – potencjał zawodu i funkcji”**
Krystian Mularczyk, Monika Drobyszewska

- 91 **Sprawozdanie z Konferencji „Instytucje, organizacje, obywatele – trzy drogi ochrony zwierząt”**
Andżelika Kimbort
- 94 **Sprawozdanie z centralnych obchodów Dnia Krajowej Administracji Skarbowej**
Krystian Mularczyk
- 96 **Sprawozdanie z Business Partnership Review – przeglądu partnerów biznesowych UE we Wrocławiu**
Krystian Mularczyk, Natalia Krej
- 98 **Wspólne posiedzenie przedstawicieli Dolnośląskiego Forum Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego w OIRP we Wrocławiu**
Krystian Mularczyk
- 100 **Bezpieczny senior**
Łukasz Szafran
- 102 **Radca prawny radzi – Twój człowiek w sądzie**
Marta Kruk
- 106 **Uroczysta inauguracja roku akademickiego 2022/2023 Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu**
Krystian Mularczyk
- 108 **Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu rozpoczęła 25. jubileuszowy rok akademicki**
Krystian Mularczyk
- 110 **Kolejne posiedzenie Rady Biznesu Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu za nami**
Krystian Mularczyk
- 112 **Porozumienie o współpracy pomiędzy OIRP we Wrocławiu a Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego**
Krystian Mularczyk
- 115 **Wręczenie nagrody RPO im. Doktora Macieja Lisa za nami**
Krystian Mularczyk
- 116 **Kongres Kobiet**
Marta Kruk, Dorota Seweryn-Stawarz
- 120 **Dyskusyjne wieczory filmowe w Dolnośląskim Centrum Filmowym we Wrocławiu**
Sylwia Filińska
- 122 **Radcowie i radczynie przeciw przemocy**
Dorota Seweryn-Stawarz, Beata Janikowska
- 125 **Sprawozdanie z XI Oławskiej Konferencji Medacyjnej „Konflikty i Mediacje w czasach kryzysu”**
Krystian Mularczyk
- 128 **Mikołajki w Operze Wrocławskiej!**
Sylwia Filińska

130 **Uroczyste wręczenie listów gratulacyjnych absolwentom Wyższej Szkoły Prawa we Wrocławiu**
Krystian Mularczyk

132 **Jubileusz 30-lecia Regionalnego Oddziału Polskiej Izby Biegłych Rewidentów we Wrocławiu**
Krystian Mularczyk

134 **Rozwijamy współpracę ze Stowarzyszeniem Rzeczoznawców Majątkowych we Wrocławiu**
Krystian Mularczyk

136 **Sprawozdanie z konferencji sukcesyjnej „Sukcesja – problem i wyzwanie współczesnego przedsiębiorstwa”**

Krystian Mularczyk
138 **Finał akcji „Szlachetna Paczka”**
Marta Kędzióra

SPORT

141 **Wyjazdowe zwycięstwo!**
Marcin Kuczyński

144 **Podsumowanie sezonu rowerowego 2022**
Sylwia Filińska

146 **Turniej o Puchar Dziekana ORA w Bielsku-Białej**
Rafał Biel

FELIETON

148 **„Wielka sztuka jest zewnętrznym wyrazem wewnętrznego życia artysty” – Edward Hopper**
Radosław Gąsior

151 **Witamy w szwedzkiej Laponii!**
Maria Pertek

158 **W krainie gór i tysięcy jezior – wędrówki w Pirenejach. Cz. II**
Agnieszka Gacek

WYWIAD

174 **Szkolmy się! Rozmowa z r. pr. Joanną Zimoń-Frankiewicz**
przeprowadziła: Anna Zalesińska

177 **Praca zawodowa stała się pasją. Rozmowa z r. pr. Tomaszem Gawliczkim**
przeprowadziła: Anna Zalesińska

PRZESZŁOŚĆ – TERAŹNIEJSZOŚĆ – PRZYSZŁOŚĆ

181 **Przeszłość – Teraźniejszość – Przyszłość**
Anna Zalesińska, Krystian Mularczyk

• STYCZEŃ •

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SB	ND
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

• MARZEC •

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SB	ND
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

12

stycznia

Webinarium

„Wpływ postępowania upadłościowego i restrukturyzacyjnego na postępowania cywilne”

13–15

stycznia

Szkolenie wyjazdowe radców prawnych –

Hotel Camelot Szczawno-Zdrój

19

stycznia

Webinarium

„Dostęp do informacji publicznej w świetle aktualnego orzecznictwa”

26

stycznia

Webinarium

„Powództwa przeciwegzekucyjne i skarga na czynność komornika...”

02

lutego

Webinarium

„Kodeks spółek handlowych – najnowsze zmiany od 13.10.2022 r.”

06

lutego

Seminarium radcowskie

„Zabezpieczenie zobowiązania podatkowego w postępowaniach w sprawie VAT”

09

lutego

Webinarium

„Pełnomocnik przed sądem administracyjnym”

13

lutego

Seminarium radcowskie

„Postępowanie sanacyjne – zagadnienia praktyczne”

20

lutego

Seminarium radcowskie

„Błąd medyczny i mediacja – czy pacjent ma szansę uzyskać odszkodowanie w drodze ugody?”

• LUTY •

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SB	ND
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

23

lutego

Webinarium

„Przetwarzanie danych (osobowych, nieosobowych) w systemach Sztucznej Inteligencji”

06

marca

Seminarium radcowskie

„Uwagi na tle tzw. przestępstw karuzelowych”

08

marca

Dzień Kobiet

09

marca

Seminarium

z Kołem Naukowym LegalNet

09

marca

Webinarium

„Reforma postępowania cywilnego – nowe obowiązki pełnomocników zawodowych w postępowaniu przed sądem I i II instancji”

10

marca

Dzień Mężczyzn

13

marca

Seminarium radcowskie

„Najnowsze orzecznictwo w sprawach kredytów hipotecznych (frankowych i złotych)”

20

marca

Seminarium radcowskie

„Problematyka prawna odpowiedzialności członków zarządu za zobowiązania spółki...”

23

marca

Webinarium

„Influencerzy i followersi a prawo, czyli prawne aspekty marketingu w mediach społecznościowych”

27

marca

Seminarium radcowskie

„Znaczenie dokumentacji medycznej w sporze medycznym”

30

marca

Webinarium

„Radca prawny jako obrońca i pełnomocnik w postępowaniu karnym”

Kronika

Rady OIRP we Wrocławiu

r. pr. **Michał Różewicz**

Ostatni kwartał właśnie upływającego burzliwego 2022 r. to – jak zawsze – czas podsumowań i przygotowań do Świąt oraz imprez im towarzyszących. Z drugiej strony jest to też czas, gdy spogląda się w przyszłość na zbliżający się wielkimi krokami 2023 r. i zastanawia nad tym, co przyniesie każdemu z nas, jak i samorządowi jako całości. Mimo tego, a może właśnie ze względu na to, spotkaniach Rady, w IV kwartale 2022 r., podjęto wiele uchwał – zarówno dotyczących bieżącego funkcjonowania, jak i okazjonalnych wydarzeń, gdyż mieliśmy do czynienia z obchodami 40-lecia naszego samorządu.

Zwieńczeniem zaangażowania członków naszego wrocławskiego samorządu było uroczyste posiedzenie Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu w dniu 8 listopada 2022 r., które miało miejsce wyjątkowo w Auli Leopoldina Uniwersytetu Wrocławskiego. W trakcie posiedzenia, które zaszczylił swą obecnością Prezes KRRP Włodzimierz Chróścika oraz wielu zaproszonych gości, wręczono medale okolicznościowe „40-lecia samorządu radców prawnych” przyznane za zasługi na rzecz naszego samorządu. Kolejnym miłym akcentem i wyrazem uznania było wręczenie egzemplarzy książki pamiątkowej poświęconej zawodowi

Aut. Janusz Łozowski;
źródło: Archiwum OIRP we Wrocławiu

radcy prawnego pt. „Wykonywanie Zawodu Radcy Prawnego. 40-lecie Samorządu Radcowskiego. Przeszłość – Terażniejszość – Przyszłość” pod red. mec. Anny Zalesińskiej, mec. Krystiana Mularczyka, mec. Michała Pyrza i mec. Tomasa Schefflera. Podniosła atmosfera, miejsce posiedzenia Rady oraz przemówienie Prezesa Włodzimierza Chróścika i Dziekana Tomasa Schefflera dały wyraz temu

uroczystemu zdarzeniu, stanowiącego swoistą kropką nad „i” obchodów.

Poza powyższymi uroczystymi obchodami Rada spotykała się kilkakrotnie na posiedzeniach, które – chociaż dotyczyły spraw bardziej przyziemnych – to jednakże nie mniej ważnych dla funkcjonowania OIRP we Wrocławiu. Na posiedzeniu w dniu 11 października 2022 r., w głosowaniu tajnym, Rada podjęła uchwałę o powołaniu 5-ciu Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu na okres kadencji 2020–2024 wakujące wobec rezygnacji dotychczasowych Zastępców, o czym też informowaliśmy w poprzednim numerze naszego „Przeglądu”. Dodać należy, że chociaż powołano pięciu Zastępców, to de

facto również szóstego, gdyż na posiedzeniu w listopadzie Rada przyjęła uchwałę o odwołaniu r. pr. Pawła Kolaka wobec jego oświadczenia o złożeniu rezygnacji.

Następne posiedzenia Rady charakteryzowała duża liczba podejmowanych uchwał, gdyż przedmiotem obrad były uchwały wpisowe nowych aplikantów – łącznie 87 oraz zmian osobowych w ramach świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej w powiatach, które znajdują się we właściwości miejscowej OIRP we Wrocławiu. Wreszcie – jak zwykle Rada – pochylała się nad uchwałami dotyczącymi wsparcia socjalnego naszych kolegów i koleżanek oraz uchwałami dotyczącymi skreślenia z listy naszych radców, którzy odeszli od nas w ostatnich miesiącach. ●

WAŻNE!

Nowa wysokość składki członkowskiej od 1 stycznia 2023 r.

- ◆ radcowie prawni – **130 zł**
- ◆ radcowie prawni będący emerytami lub rencistami, lub pobierający świadczenie przedemerytalne wykonujący zawód radcy prawnego – **79 zł**
- ◆ aplikanci radcowscy – **30 zł**

Sprawozdanie z Nadzwyczajnego Zgromadzenia Delegatów OIRP we Wrocławiu

r. pr. **Maciej Różewicz**
r. pr. **Krystian Mularczyk**

Od lewej: Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Joanna Zimoń-Frankiewicz, Sekretarz Rady OIRP we Wrocławiu Agnieszka Templin, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk. Fot. OIRP we Wrocławiu

We wtorek, 27 września 2022 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Delegatów OIRP we Wrocławiu, zwołane przez Radę, podczas którego omówiono bieżące sprawy wrocławskiego Samorządu Radcowskiego oraz podjęto uchwałę w sprawie zmiany uchwały

nr 7 Zgromadzenia Delegatów z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie przyjęcia budżetu (planu finansowego) na 2022 r.

W związku z obecną sytuacją epidemiologiczną posiedzenie odbyło się zdalnie przy wykorzystaniu systemów komunikacji

elektronicznej. Zgromadzenie otworzył Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler, witając uczestników – radców prawnych.

W Zgromadzeniu wzięło udział 109 delegatów spośród 146 uprawnionych, co było liczbą wystarczającą do osiągnięcia quorum pozwalającego na podejmowanie uchwał.

Zgodnie z porządkiem obrad, tuż po rozpoczęciu posiedzenia, wybrano Przewodniczącą Zgromadzenia – mec. Agnieszkę Templin, Zastępcę Przewodniczącej – mec. Joannę Zimoń-Frankiewicz oraz Sekretarza Zgromadzenia – mec. Krystiana Mularczyka. Kolejno dokonano wyboru Członków Komisji Mandatowej – mec. Sylwię Filińską, mec. Ewelinę Kącką oraz mec. Marcina Kanię.

W trakcie Zgromadzenia, zgodnie z porządkiem obrad, Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler wraz ze Skarbnikiem Rady OIRP we Wrocławiu Arturem Góreckim oraz Członkinią Rady OIRP we Wrocławiu Joanną Łabędzką przedstawili treść i zasadnicze motywy dokonania zmian w planie finansowym naszej Izby oraz podjęcia uchwały nr 1, która zakłada nabycie nieruchomości na potrzeby realizacji zadań statutowych. Zmiana budżetu podyktowana była koniecznością przeznaczenia środków finansowych na istotniejsze obszary inwestycyjne związane m.in. z siedzibą Izby i planowanymi pracami. Wyjaśnienia wymaga, że w obecnym otoczeniu gospodarczym, w szczególności rosnącej wykładniczo inflacji, wartość nabywca pieniędzy spada i planowany zakup nieruchomości stanowi inwestycję zabezpieczającą wartość majątku Izby. Nie można przejść obojętnie również wobec faktu, że realizacja tej inwestycji pozwoli zrealizować zapowiedzi programu Dziekana

Od lewej: Członek Rady OIRP we Wrocławiu Ewelina Kącka, Członek Rady OIRP we Wrocławiu Marcin Kania, Członek Prezydium OIRP we Wrocławiu Sylwia Filińska. Fot. OIRP we Wrocławiu

Tomasza Schefflera dotyczące stworzenia miejsca do spotkań z klientami dla radców prawnych nieposiadających lokalu do prowadzenia działalności zawodowej, jak i również polepszenia warunków szkoleniowych w ramach aplikacji.

Po omówieniu wszystkich punktów obrad zakończono posiedzenie. Następnie – poprzez platformę Glosuj24.pl – każdy delegat indywidualnie oddał ważny głos.

Warto podkreślić, że pomimo trudnych warunków epidemiologicznych zdołaliśmy, jako samorząd wypełnić nasze ustawowe obowiązki. Co więcej, niezależnie od okoliczności, posiedzeniu towarzyszyła wspaniała atmosfera sprzyjająca integracji środowiska radców prawnych. Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler wyraził nadzieję, że następne spotkania odbędą się już na żywo. •

Uroczyste posiedzenie Rady OIRP we Wrocławiu

r. pr. Anna Zalesińska

r. pr. Krystian Mularczyk

Od lewej: Prezes KRRP Włodzimierz Chrościk, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler, r. pr. Anna Zalesińska. Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

W dniu 8 listopada 2022 r. miało miejsce uroczyste posiedzenie Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, które odbyło się w Gmachu Głównym Uniwersytetu Wrocławskiego w zabytkowych, barokowych wnętrzach Auli Leopoldina. Wydarzenie to powiązane jest

z obchodami krajowymi 40-lecia samorządu radcowskiego oraz lokalnymi, o czym szerzej w tym numerze pisze mec. Krystyna Stoga (s. 13–18). Wszak to nie 6 lipca 1982 r. lecz 10 grudnia 1982 r. wyznacza faktyczny początek istnienia Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu.

Od prawej: prof. dr hab. Łukasz Błaszczak, Dziekan WPAiE dr hab. Jacek Przygodzki, r. pr. dr Natalia Krej, dr Ewa Chmielarczyk. Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

W trakcie uroczystego posiedzenia Rady OIRP we Wrocławiu zostały wręczone egzemplarze autorskie publikacji pt. „Wykonywanie zawodu radcy prawnego. 40-lecie Samorządu Radcowskiego. Przeszłość – Teraźniejszość – Przyszłość” pod redakcją mec. Anny Zalesińskiej, mec. Krystiana Mularczyka, mec. Michała Pyrza i mec. Tomasa Schefflera. Jest to publikacja wyjątkowa, bowiem jest ona fizycznym wyrazem, ważnej dla środowiska radców prawnych, celebracji jubileuszu 40-lecia samorządu. Publikacja ma na celu rozważenie bieżących problemów oraz stanowi próbę oceny rozwoju działalności radców prawnych w przyszłości, w celu uświadomienia sobie wyzwań stojących przed samorządem i radcami prawnymi. Księga jubileuszowa przedstawia obraz radcy prawnego w polskim systemie wymiaru sprawiedliwości, a przede wszystkim znaczenie samorządu dla działania porządku prawnego i realnego wpływu radców na bezpieczeństwo prawne oraz gospodarcze obywateli naszego kraju. Do współpracy nad księgą zostali zaproszeni wybitni przedstawiciele środowiska radcowskiego, w tym

prof. dr hab. Karol Kiczka, prof. dr hab. Rafał Stankiewicz, prof. dr hab. r. pr. Łukasz Błaszczak, dr hab. r. pr. Jacek Przygodzki, dr hab. Dobrosława Antonów, dr hab. r. pr. Radosław Antonów, dr hab., prof. UWr. r. pr. Wioletta Jedlecka, dr hab., prof. UWr. r. pr. Joanna Jedlecka, dr hab., prof. UWr. r. pr. Aleksander Cieśliński, dr hab., prof. UWr. r. pr. Bogusław Sołtys, dr hab. r. pr. Ewa Galewska, dr r. pr. Gabriela Bar, dr r. pr. Barbara Kowalczyk, dr r. pr. Marcin Podleś, dr r. pr. Andrzej Pasek, dr r. pr. Wojciech Dubis, r. pr. Sławomir Ciupa, r. pr. dr Magdalena Wasylkowska-Michór, r. pr. dr Anna Zalesińska, r. pr. Leszek Korczak, r. pr. Anita Woroniecka, r. pr. Michał Pyrz, r. pr. Wojciech Lamik (recenzja publikacji została opublikowana na łamach „Przeglądu Radcowskiego”, w numerze 35). Wręczenia publikacji dokonał Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych Włodzimierz Chrościk.

Ponadto, w trakcie posiedzenia radcynie i radcowie prawni, którzy nie mogli być obecni na obchodach Jubileuszu w dniu 2 lipca br., zostali uhonorowani medalem

Od lewej: Prezes KRRP Włodzimierz Chróścik, Kierownik OBSIL prof. dr hab. Rafał Stankewicz. Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler. Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

okolicznościowym „40-lecia samorządu radców prawnych” przyznawanym za wybitne zasługi na rzecz samorządu.

W uroczystości wzięli udział nie tylko przedstawiciele samorządu radcowskiego, członkowie organów OIRP we Wrocławiu (Dziekan Rady Tomasz Scheffler, Prezydium Rady OIRP we Wrocławiu: Wicedziekan Rady Joanna Zimoń-Frankiewicz, Wicedziekan Rady Robert Staszewski, Wicedziekan Rady Krystian Mularczyk, Sekretarz Rady Agnieszka Templin, Skarbnik Rady Artur Górecki, Członek Prezydium Sylwia Filińska, Członek Prezydium Beata Janikowska oraz Członkowie Rady OIRP we Wrocławiu: Hanna Dryn Korn, Radosław Gąsior, Ewa Gryc-Zerych, Marcin Kania, Ewelina Kącka, Joanna Łabędzka, Danuta Ławniczak, Joanna Majewicz, Katarzyna Mielnicka, Michał Pyrz, Maciej Różewicz, Bogusław Sołtys, Ewa Żołnierczyk) ale także zaproszeni goście, w tym reprezentanci Uniwersytetu Wrocławskiego: Dziekan Wydziału Prawa, Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego

dr hab. Jacek Przygodzki, Wiceprezes Sądu Okręgowego we Wrocławiu Artur Kosmała, Wiceprezes WSA we Wrocławiu Dagmara Dominik – Ogińska, Prokurator Regionalny Bartosz Pęcherzewski, Leszek Syguła – Dyrektor Izby Krajowej Administracji Skarbowej we Wrocławiu, członkowie Kolegium Dziekańskiego Uniwersytetu Wrocławskiego i przedstawiciele zaprzyjaźnionych samorządów zawodowych, w tym dr Paweł Wróblewski – Prezes Dolnośląskiej Izby Lekarskiej, Dariusz Jackowski – Prezes Dolnośląskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej, Marcin Repelewicz – Prezes Okręgowej Izby Aptekarskiej, Monika Janus – Przewodnicząca Izby Komorniczych we Wrocławiu, Alicja Marciniak – Przewodnicząca Dolnośląskiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych, Anna Szafran – Przewodnicząca Izby Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu, Elżbieta Stojewska-Poznańska – Przewodnicząca Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Jeleniej Górze, a także notariusz Sylwia Marszałkowska – reprezentującą Izbę Notarialną we Wrocławiu. •

40 urodziny Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu

r. pr. Krystyna Stoga

Od lewej: Wicedziekan Robert Staszewski, Wicedziekan Krystian Mularczyk, Członek Prezydium Sylwia Filińska, Dziekan Tomasz Scheffler, Skarbnik Artur Górecki, r. pr. Wojciech Laskowski.
Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

W ferworze obchodów jubileuszu 40-lecia powstania samorządu radców prawnych i związanych z tym uroczystości, większości z nas umknęła uwadze jeszcze jedna ważna rocznica wypadająca w tym roku. Jest to 40-lecie narodzin naszej Izby. Jako prawnicy wiemy, że uchwalenie ustawy to dopiero początek. Dobrze przeprowadzony proces wdrażania ustawy w życie, jej realizacja, to nieraz dłuгоletnia praca,

a zasłużony sukces jest, dopiero kiedy te starania się powiodą.

Ustawa o radcach prawnych została uchwalona 6 lipca 1982 r., a od 18 października 1982 roku zaczęła być formalnie wdrażana.

W dniu 18 października 1982 r., realizując ustawę, Minister Sprawiedliwości wydał Zarządzenie w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Samorządu Radców

Prawnych, którego skład osobowy, w liczbie 49 radców prawnych, reprezentował wszystkie 19 okręgów Okręgowych Komisji Arbitrażowych, prowadzących sprawy radców prawnych. Wśród tych 49 powołanych radców prawnych, środowisko wrocławskich radców prawnych reprezentowali w Komitecie kol. Mieczysław Huchla i Wojciech Kwiatkowski”.

Podstawowe zadania Komitetu Organizacyjnego określał art. 83 ustawy o radcach prawnych. W szczególności Komitet miał za zadanie:

- » opracować regulamin pierwszego krajowego Zjazdu Radców Prawnych i wyboru delegatów na ten Zjazd,
- » ustalić liczbę tymczasowych okręgowych izb radców prawnych i obszarów ich działania;
- » zwołać w ciągu roku, od dnia wejścia w życie ustawy o radcach prawnych, Krajowy Zjazd Radców Prawnych.

Do czasu wyboru krajowych organów samorządu, Komitet miał uprawnienia Krajowej Rady Radców Prawnych.

W pierwszej historycznej Uchwale Nr 1 z 10 grudnia 1982 r. *w przedmiocie ustalenia tymczasowych okręgowych izb radców prawnych, obszarów ich działania, oraz siedzib* Komitet postanowił utworzyć 19 tymczasowych okręgowych izb radców prawnych i ustalić ich siedziby, jak i obszar działania. Powołano 19 izb, o tymczasowym obszarze, ponieważ kompetencje do określania liczby okręgowych izb radców prawnych i ich terytorialnego zasięgu, zgodnie z art. 60 pkt 9 uchwalonej ustawy o radcach prawnych, przysługiwały Krajowej Radzie Radców Prawnych. Organ ten jeszcze nie istniał, a Komitet spełniał te uprawnienia, więc miały one tym samym charakter tymczasowy. Punkt 18 Uchwały zawiera postanowienie o utworzeniu:

Tymczasowej Wrocławskiej Okręgowej Izby Radców Prawnych z siedzibą we Wrocławiu działającą na obszarze województwa wrocławskiego.

Dzień ten to narodziny nowego podmiotu prawnego, posiadającego – zgodnie z art. 5 ust 2 ustawy o radcach prawnych – osobowość prawną. Radcowie prawni i aplikanci radcowscy zamieszkali na terenie tego okręgu tworzą okręgową izbę radców prawnych.

Tym samym dzień 10 grudnia 2022 roku to **40 URODZINY NASZEJ WROCŁAWSKIEJ IZBY** (jak też pozostałych 18 izb).

Dodatkowo trochę historii. Dlaczego, mimo wielokrotnych zmian granic administracyjnych województw i sądów, KRRP nigdy nie skorzystała ze swego uprawnienia i nie dostosowała liczby izb i „tymczasowego charakteru obszarów ich działania” do aktualnego podziału administracyjnego? Tymczasowość okazała się trwała. Jedną z głównych przyczyn był fakt, że nie było woli do zmian wśród członków tych tymczasowych izb. Integracja członków izb następowała tak szybko, a radcowie prawni z poszczególnych okręgów włożyli tak dużo energii i zapału w budowanie lokalnej społeczności, że wszelkie pomysły zmiany obszarów działania izb nie znajdowały zwolenników, a wręcz przeciwnie, budziły sprzeciw.

W naszej 40-letniej historii zazwyczaj uroczyste obchodziliśmy datę uchwalenia naszej *ustawy o radcach prawnych*, wychodząc słusznie z założenia, że to ona i ustanowienie samorządu radców prawnych było największym powodem w skali kraju do satysfakcji naszego środowiska. Niemniej okrągła, 40-letnia rocznica narodzin naszej lokalnej wspólnoty, zasługuje na uroczyste wspomnienie i mały

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

bilans osiągnięć. Rozpoczynaliśmy tę drogę w liczbie 766 radców prawnych w naszej Izbie, obecnie na dzień 1 grudnia izba liczy: 3.266 radców prawnych i 660 aplikantów radcowskich.

Wzrost imponujący, za każdą cyfrą kryje się konkretna osoba, w tym ogromna liczba aplikantów, którzy w tej Izbie przeszli szkolenie, zdali egzamin, a obecnie pełnią odpowiedzialne funkcje w organach samorządu Izby i na szczeblu krajowym. Zastępują oni, tym samym, rzesze Tych, co tworzyli podwaliny organizacyjne działania Izby, a odeszli na zawsze...

Ilustracją niech będzie fakt, że z 20 członków pierwszej Rady OIRP we Wrocławiu żyją dziś 4 osoby: Ryszard, Fox, Jan Łoziński, Krystyna Stoga i Ryszard Zasławski. Naturalna zmiana warty...

Jaki jest bilans tych 40 lat, który tradycyjnie przychodzi na myśl w dniach jubileuszu?

Dla młodych członków Izby, którzy zastali samorząd działający w pięknej siedzibie, nie ma w tym nic nadzwyczajnego. Taka jest kolej rzeczy. To, co zastaje się po poprzednich pokoleniach, a nie buduje samemu, traktuje się jako oczywistość. Dla nielicznych, którzy żyją, a zaczynali tę przygodę w 1982 roku i cieszyli się, z przydzielonego na siedzibę Izby, jednego pokoju w Sądzie Wojewódzkim (słynny pokój 418), z uchwalonej ustawy oraz samorządu, bilans 40 lat jest imponujący.

Co, w odczuciu członków Izby, jest godne wymienienia na pierwszym miejscu spośród licznych dokonań minionego 40-lecia?

Przeprowadzona 10 lat temu ankieta wśród członków samorządu, na pierwszym miejscu wśród dokonań wskazywała uzyskanie i remont NASZEJ SIEDZIBY. Zarówno jej zabytkowy charakter, lokalizacja, funkcjonalność i fakt wyremontowania z własnych środków zastrzegły, zdaniem biorących udział w ankiecie, na najwyższe

Od lewej: r. pr. Krystyna Stoga, Dziekan Tomasz Scheffler. Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

uznanie. Nic nie wskazuje, aby ten pogląd się zmienił po 10 latach. Siedziba, nie tylko zaspakaja nasze potrzeby, lecz realizuje jedno z podstawowych zadań samorządu, sformułowane w art. 41 ust. 1 pkt 1: „udział w zapewnieniu warunków do wykonywania ustawowych zadań radców prawnych”. Umożliwia pełną integrację członków Izby i realizację zadań oraz pomysłów, rekreację, promocję zawodu, a także działalność licznych komisji.

Na drugim miejscu wymienia się INTEGRACJĘ członków Izby, jaka dokonana się w ciągu tych 40 lat i bogactwo form działania, które są realizowane: od sportu łączącego pokolenia i osiągnięć medalowych różnorodnych sekcji, poprzez Klub Seniora działający od 15 lat z bogatym programem działania, do corocznych imprez takich jak Piknik Radcowski, Dzień Dziecka w OIRP, spotkania noworoczne itd.

Te imprezy, organizowane przez Izbę, na stałe weszły do kalendarza imprez. Biorną w nich udział również przedstawiciele innych zawodów prawniczych w mieście, jak też władz, przyczyniając się do promocji naszej Izby, zawodu i jego prestiżu.

Osobnym powodem do satysfakcji jest stale rosnące zainteresowanie młodzieży prawniczej zawodem radcy prawnego. Szkolenie aplikantów radcowskich to potężna machina organizacyjna wymagająca odpowiedniej bazy lokalowej i odpowiedniego poziomu wykładowców, opiekunów poszczególnych roczników oraz patronów. Jesteśmy w kraju najliczniejszym, wolnym zawodem prawniczym, a skądś się to wzięło. Wystarczy przywołać rok 2005, kiedy to na aplikację, spełniając kryteria trudnego egzaminu, dostało się około 500 osób. Pomieszczenia w siedzibie nie wystarczały na wykłady, trzeba było – w trybie pilnym – wynająć duże sale na Politechnice, błyskawicznie zapewnić więcej wykładowców, a co najtrudniejsze – zapewnić patronów. Był to jedyny rok, w którym wprowadziliśmy, wzorem OIRP w Warszawie, tzw. patronat grupowy. Osobiście miałam 8 aplikantów, z którymi razem prowadziłam zajęcia w mieszkaniu, a udział w rozprawach zapewniałam im poprzez innych członków Izby, którzy prowadzili swoje kancelarie, gdyż własnej nie miałam. Wydawało się, że taka „masowa” aplikacja da mierne efekty. Dziś z dumą odnajduję byłych

aplikantów – „rocznik 2005” – jako wziętych radców, aktywnie i z zaangażowaniem działających w organach samorządu, utrzymujących ze mną kontakt, nawet ci, którzy mieszkają w asach Tucholskich.

Nasza Izba ma znaczące osiągnięcia w działalności „pro publico bono” na rzecz Wrocławian. Cotygodniowe bezpłatne porady prawne, prowadzone od 14 lat, cieszą się dużą popularnością wśród mieszkańców. Akcje specjalne, kiedy udzielane były bezpłatne porady np. „Niebieski parasol”, organizowane corocznie – w okresie 2011–2015 – a terenie Wrocławia, ale także w Trzebnicy, Miliczu, Oławie, gromadziły potrzebujących pomocy prawnej. Coroczny udział Izby w akcji „Szlachetna Paczka” procentuje popularnością zawodu, podobnie jak nagrody uzyskiwane przez członków Izby w ogólnokrajowym, corocznym konkursie „Kryształowe Serce” świadczą pozytywnie o empatii członków Izby i chęci pomocy dla potrzebujących.

Na zakończenie nie sposób pominąć osiągnięcia naszej Izby w organizowaniu ciekawych imprez zagranicznych i ogólnokrajowych. Z ważnych osiągnięć Izby, w zakresie współpracy z zagranicą, należy wymienić

podpisanie umów o stałej współpracy z Izbą Saksońską, Barcelońską, Izbami w Murscji i Bilbao. Ze szczególnym uznaniem spotkał się – zorganizowany przez Izbę we Wrocławiu, z inicjatywy Dziekan Barbary Kras, we wrześniu 2011 r. – Kongres Federacji Adwokatów Europejskich, którego nasza Izba jest członkiem. Brało nim udział 180 prawników, w tym 80 z zagranicy. Kongresy odbywają się co 2 lata w różnych krajach. Wrocławski udał się znakomicie z uwagi na doskonałą, w ocenie uczestników, organizację. Inauguracja odbyła się w Auli Leopoldina, obrady w Sali Unii Europejskiej w nowym gmachu Prawa, spotkanie z władzami miasta w Sali Rycerskiej Ratusza, a grill w ogrodach naszej siedziby. Resztę dokonało piękno naszego miasta we wrześniowej aurze, które zauroczyło uczestników. Dali temu wyraz w nadsyłanych licznych podziękowaniach.

Do godnych wymienienia, organizowanych przez Izbę wydarzeń o charakterze międzynarodowym, zaliczyć należy **Międzynarodową Konferencję Naukową Legal Innovation** w kwietniu 2017 r. – udział w niej wzięło ponad 300 osób oraz I Międzynarodowe Forum Kancelarii Prawnych – udział 26 prelegentów z całej Europy i około 100 uczestników. Tym samym została mocno zaakcentowana promocja zawodu radcy prawnego i naszej korporacji na arenie międzynarodowej, nie tylko poprzez wymienione wydarzenia, ale także współorganizowanie międzynarodowych konferencji oraz webinarów, seminariów, konkursów i praktyk zagranicznych dla aplikantów.

Także imprezy ogólnokrajowe – organizowane przez Izbę – weszły do stałego kalendarza corocznych wydarzeń, czego przykładem jest Ogólnopolska Konferencja Sędziów i Rzeczników Dyscyplinarnych. To tylko niektóre przykłady pozytywnego

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

bilansu Izby; wymienienie wszystkich zajęłoby znacznie więcej miejsca.

Ze swej strony podkreślę sprawność organów Izby w nagłej i niespodziewanej sytuacji związanej z pandemią. Zmusiło to organy Izby do zmiany form działania i priorytetów. Szczególnie szybkich decyzji wymagała aplikacja i szkolenia dla radców prawnych, gdzie konieczna była nieprzerwana działalność, która nie mogła ulec wyhamowaniu. Dzięki wprowadzonym pilnie nowym technologiom i rozwiązaniom organizacyjnym oraz współpracy z firmą Chatwee i zainstalowaniu platformy Weeeycast – która daje możliwość doskonalenia zawodowego online – procesy szkolenia aplikantów i doskonalenia zawodowego udało się, po kilku tygodniach przerwy, kontynuować.

Czterdzieste urodziny naszej Izby postanowiliśmy obchodzić w Muzeum Zajezdnia we Wrocławiu. Dzięki życzliwości Dyrekcji Muzeum mogliśmy się spotkać z Wrocławianami, przedstawić historię kształtowania się naszej, wrocławskiej prawniczej

wspólnoty i jej integracji z miastem. Instytucją prowadzącą Muzeum jest „Ośrodek Pamięć i Przyszłość”, powstały w 2007 r. jako państwowa instytucja kultury, która od 2009 r. została przekształcona w instytucję samorządową.

Ośrodek to miejsce, w którym dokumentowana i popularyzowana jest – wśród mieszkańców miasta i Polski – wiedza o powojennej historii Wrocławia i Dolnego Śląska, jako ważnego elementu dziedzictwa europejskiego. Historia kształtowania się naszego zawodu i powstawania Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu – jako największego liczbowo, wolnego zawodu zaufania publicznego – mogła więc być przedstawiona w najbardziej godnym i prestiżowym miejscu. Spotkanie było zatytułowane: **„Poznaj swojego radcę prawnego. 40 lat Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu”**.

Swoista promocja zawodu, dzięki gościnności Muzeum, nie mogła znaleźć godniejszego promotora. •

POZNAJ SWOJEGO RADCĘ PRAWNEGO

40 lat Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu

Spotkanie w Centrum Historii Zajezdnia we Wrocławiu

9 grudnia 2022 r. 17:00–18:30

Sylwetki członków OIRP we Wrocławiu

r. pr. **Anna Zalesińska**

Zdumą informujemy, że Wicedzielnik Rady OIRP we Wrocławiu r. pr. **Izabela Konopacka** znalazła się w gronie **25 najlepszych polskich prawniczek działających dla biznesu według rankingu przygotowanego przez ForbesWomen i Fundacja Women in Law.**

Organizatorzy po raz drugi przyjrzelili się branży prawniczej w Polsce i wyłoniли kobiety, które w sposób szczególny

wyróżniają się na polu zawodowym, ale również w działalności społecznej.

Mec. **Izabela Konopacka** została doceniona za swoją działalność pro bono na arenie międzynarodowej, a w szczególności za działalność w ramach Federacji Adwokatur Europejskich, której jest I Wiceprezeską.

Sylwetkę Pani Mecenas przybliżyliśmy w nr 28/2020 „Przeglądu Radcowskiego”, a wywiad ukazał się w nr 31/2021.

Forbes.pl, <https://tinyurl.com/yw5yskne>

Tomasz Gawliczek

Doktor nauk prawnych, radca prawny, rzecznik patentowy, profesjonalny pełnomocnik przed Urzędem Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO). Specjalizuje się w szeroko rozumianym IP ze szczególnym uwzględnieniem prawa znaków towarowych i wzorów przemysłowych, prawa patentowego oraz prawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Jest absolwentem studiów prawniczych na Uniwersytecie Wrocławskim (2012), na którym następnie uzyskał stopień doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne (2021). Ukończył studia podyplomowe prawa własności intelektualnej na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie (2013), a także specjalistyczne studia podyplomowe z zakresu prowadzenia sporów patentowych w Europie na Uniwersytecie Strasburskim we Francji (2020).

Jako profesjonalny pełnomocnik dotychczas stawał dwukrotnie na wokandzie Sądu Unii Europejskiej w Luksemburgu w sprawach z zakresu prawa własności intelektualnej, w tym w precedensowym sporze dotyczącym wzorów wspólnotowych (T-823/19). W latach 2021 oraz 2022 został wyróżniony

tytułem *Rising Star in Poland* w rankingu „IP Stars” prowadzonym przez międzynarodowy magazyn *Managing Intellectual Property*. Należy do Europejskiego Stowarzyszenia Pełnomocników ds. Sporów Patentowych (EPLIT) z siedzibą w Paryżu. W pracy zawodowej biegle posługuje się językiem angielskim i językiem hiszpańskim.

Miło nam jednocześnie przekazać, że 25 listopada 2022 r. ogłoszono wyniki XX edycji konkursu na najlepszą pracę naukową na temat własności intelektualnej, zorganizowanego przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.

Pan mec. dr Tomasz Gawliczek **otrzymał nagrodę Ministra Rozwoju i Technologii za pracę doktorską pt. „Ochrona znaku towarowego w polskim prawie karnym gospodarczym”**, którą obronił na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego w dniu 25 października 2021 r. Promotorem rozprawy doktorskiej był prof. dr hab. Zygfryd Siwik, a jej recenzentami dr hab. Anna Muszyńska, prof. UW r oraz dr hab. Janusz Raglewski, prof. UJ.

Jury konkursowe obradowało w składzie: Edyta Demby-Siwiek (Prezes Urzędu Patentowego RP), prof. dr hab. Jan Błęszyński (Uniwersytet Warszawski), mec. Marek Furtek (Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej), dr Małgorzata Modrzejewska (Uniwersytet Warszawski), prof. dr hab. Joanna Sieńczyło-Chłabczyk (Uniwersytet w Białymstoku), prof. dr hab. Krystyna Szczepanowska-Kozłowska (Uniwersytet Warszawski), dr hab. Anna Tischner (Uniwersytet Jagielloński) oraz prof. dr hab. Helena Żakowska-Henzler (Polska Akademia Nauk).

Mamy przyjemność poinformować, że Pan mec. Tomasz Gawliczek został **laureatem**

XI edycji prestiżowego konkursu dla prawników poniżej 35 roku życia „Rising Stars Prawnicy – liderzy jutra”, którego organizatorem jest Wolters Kluwer Polska. Patronat medialny nad konkursem objęło Prawo.pl.

Zapraszamy do lektury wywiadu z Panem Mecenaszem (s. 175–178 tego numeru „Przeglądu”), który jako jedyny przedstawiciel naszej korporacji znalazł się nie tylko w pierwszej dziesiątce laureatów, ale zajął miejsce na podium.

Fot. Archiwum prywatne

Sławomir Jan Piechota

Urodzony 1 stycznia 1960 r. w Tomaszowie Mazowieckim. Polski prawnik, polityk, poseł na Sejm V, VI, VII, VIII i IX kadencji. Wrocławianin od 1979 roku. Żonaty, ojciec dwojga dorosłych dzieci.

W wieku 12 lat uległ wypadkowi, na skutek którego porusza się na wózku inwalidzkim.

Ukończył szkołę zawodową dla osób niepełnosprawnych w zawodzie elektromechanik; równocześnie rozpoczął naukę w korespondencyjnym liceum ogólnokształcącym w Warszawie, a dokończył i w 1979 roku zdał maturę we Wrocławiu. Odbił studia prawnicze na Wydziale Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego, a w 1992 roku uzyskał uprawnienia radcy prawnego. W latach 80. pracował w Komitecie Ochrony Praw Dziecka. W latach 1990–1993 był pełnomocnikiem wojewody wrocławskiego ds. osób niepełnosprawnych. Zasiadał też w radzie nadzorczej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W latach 1994–2005 był radnym Rady Miejskiej Wrocławia, w której pełnił m.in. funkcję przewodniczącego. Od 1999 do 2002 r. był członkiem Zarządu Miasta ds. polityki społecznej. Poseł na Sejm RP pięciu kolejnych kadencji (od 2005). W Sejmie w latach 2007–2015 przewodniczył Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, był członkiem Komisji Ustawodawczej, a także wiceprzewodniczącym Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Od roku 2015 jest przewodniczącym Komisji do Spraw Petycji. W 2012 r. doprowadził do ratyfikowania przez Polskę Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, z celami której tak bardzo się utożsamia. Realizuje je konsekwentnie, inicjując między innymi zmiany w Kodeksie wyborczym, umożliwiające głosowanie korespondencyjne lub przez pełnomocnika, wprowadzając Ustawę o języku migowym i innych środkach komunikowania się czy wreszcie doprowadzając do zrównania świadczeń medalistów paraolimpijskich i olimpijskich.

Symbolicznym osiągnięciem posła Piechoty było szerokie dostosowanie obiektów

Fot. Archiwum prywatne

parlamentu, w tym stworzenie dostępu do trybuny sejmowej dla osób poruszających się na wózkach, co można uznać za znak przełomu w postrzeganiu przez polityków osób z niepełnosprawnością. Od lat konsekwentnie propaguje petycje, jako skuteczny sposób obywatelskiego zaangażowania na rzecz dobra wspólnego, powtarzając hasło „Nie składaj broni, złóż petycję!”.

Laureat wielu nagród i wyróżnień, w tym za działania na rzecz osób niepełnosprawnych i dyskryminowanych. W 2003 r. jako pierwszy otrzymał tytuł „Człowieka bez barier” w plebiscycie TVP i Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji, w roku 2015 uhonorowany przez Rzecznika Praw Obywatelskich nagrodą im. Dra Macieja Lisa

„za szczególne dokonania na rzecz obrony praw i interesów osób z niepełnosprawnościami”; a także odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi za działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. Jego sylwetka i bogate dokonania zostały przedstawione w księdze „Lista mocy – 100 najbardziej wpływowych Polek i Polaków z niepełnosprawnością”.

W 2022 r. otrzymał tytuł Doctora honoris causa Akademii Wychowania Fizycznego im. Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu w uznaniu za wieloletnią, skuteczną działalność na polu wcielania w życie wiedzy z zakresu fizjoterapii i rehabilitacji oraz aktywne wspieranie rozwoju studiów na kierunkach terapii zajęciowej i fizjoterapii w AWF we Wrocławiu. •

Witamy nowych radców prawnych

Beata Koziel

W ostatnim czasie **do grona radców prawnych dołączyli:**

- » mec. Iwona Bączalska,
- » mec. Jarosław Janas,
- » mec. Daria Karczewska,
- » mec. Beata Łyko-Kurowska. ●

Fot. OIRP we Wrocławiu

Ci, którzy odeszli w 2022 r. ...

W 2022 roku odeszli nw. członkowie OIRP we Wrocławiu:

- ☞ mec. Stanisław Dudziński
- ☞ mec. Gerard Jareńko
- ☞ mec. Modesta Czysty Paszek
- ☞ mec. Stefan Naumowicz
- ☞ mec. Jacek Walocha
- ☞ mec. Aldona Tychowska
- ☞ mec. Władysława Łukaszczyk

Pozostaną
w naszych wspomnieniach.

aut. **Małgorzata Nierzewska**

Rok pełen jubileuszy

r. pr. **Krystyna Stoga**

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Powoli, skutecznie zapominamy o tych smutnych, minionych dwóch latach, które minęły bez spotkań oraz bez wyjazdów i innych, integrujących środowisko seniorów wydarzeń.

Mogliśmy już od późnej wiosny – bez przeszkód – kontynuować popularne wyjazdy zagraniczne i krajowe, a co najważniejsze: tradycyjnie spotykać się co miesiąc (w pierwszy piątek) w Izbie. Docenia się to, zazwyczaj wtedy kiedy było się tego pozbawionym.

Po uroczystych obchodach 40-lecia uchwalenia ustawy o radcach prawnych i powstania Samorządu, na ostatnim listopadowym spotkaniu, Prezes Klubu Henryk Krakowczyk zaprezentował ciekawy, wstępny plan wycieczek zagranicznych w 2023 roku. Dokładniej przedstawię zamierzenia na I kwartał, a o pozostałych planach informować będziemy w kolejnych kwartałach, mimo że są już naszkicowane. Drzemie bowiem jeszcze w nas niepewność, nabyta podczas pandemii: Czy coś nie zaskoczy niespodzianie i nie pokrzyżuje planów?

Na styczeń 2023 roku przewidziane są rekreacyjne wycieczki do lasu, a gdyby warunki pogodowe zesłały śnieg, to Prezes obiecuje zorganizować wyczekiwany kulig.

W tradycyjnie chłodnym lutym wskazane są seniorom wody termalne w Słowacji, dlatego to tam zorganizowany będzie nasz wyjazd. Na marzec planowana jest wycieczka do Maroka z jego zabytkami i egzotyczną atmosferą, no i słońcem, tak nam potrzebnym po zimie.

W maju udamy się do Włoch, gdzie czeka przepiękna Apulia.

Na wspomnianym w listopadzie spotkaniu Klubu Seniora, obecny był Dziekan Tomasz Scheffler, który miał możliwość osobiście zapoznać się z planami wycieczek i działalnością Klubu. Na jego zaproszenie grupa chętnych seniorów wzięła udział, w organizowanym przez Izbę, z okazji jej 40-letnich urodzin (przypadają na dzień 10 grudnia 2022 r.), spotkaniu radców prawnych z wrocławianami. Spotkanie to odbyło się w Muzeum Historii ZAJEZDNI pod hasłem: „**Poznaj swojego radcę prawnego – 40 lat Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu**”. Wybór miejsca promocji naszej Izby oraz jej jubileuszu nie mógł być trafniejszy. Muzeum ZAJEZDNI i Ośrodek Pamięć i Przyszłość, który działa w jej ramach, dokumentują i popularyzują wiedzę o powojennej historii Wrocławia i Dolnego Śląska. Historia powstawania naszej Izby i kształtowania się najliczniejszego, wolnego prawniczego zawodu zaufania publicznego we Wrocławiu, a także proces integracji środowiska o znaczącym potencjale intelektualnym, jest ważną częścią historii naszego miasta.

W ramach spotkania radców z wrocławianami przedstawiona została skrócona

r. pr. Krystyna Stoga na spotkaniu w Zajeźdni.
Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

wersja filmu o historii kształtowania się zawodu radcy prawnego we Wrocławiu, zasłużonych członkach Izby i jej osiągnięciach oraz wspaniałej – odremontowanej z własnych składek – zabytkowej siedzibie, działaniach na rzecz miasta i mieszkańców oraz promocji w kraju i za granicą. Przedstawiono też formy udzielania bezpłatnej pomocy prawnej, jak też jak posługiwać się wyszukiwarką szukajradcy.pl pomagającej w znalezieniu odpowiedniego specjalisty. W omawianym spotkaniu udział wzięli i głos zabrali Dziekan Tomasz Scheffler i Członkowie Rady. Na zakończenie Dyrekcja Muzeum otrzymała film o historii naszej Izby, wraz z licencją, do swoich zasobów. Tym samym w muzeum znajduje się także częśćka działania naszej Izby, której 40. urodziny właśnie minęły 10 grudnia br.

Jubileusz z natury skłania do refleksji nad minionym czasem. Nasz Klub Seniora działa już 15 lat. Jest czynnikiem integrującym i wspierającym. Różnorodne formy aktywności, jakie stale proponuje Prezes Henryk Krakowczyk, w tym – na pierwszym miejscu – możliwość zwiedzania świata, nie pozwalają na bierność związaną z wiekiem. Przez ten okres odbyliśmy ponad 100 wycieczek zagranicznych w atrakcyjne części świata, a także poznaliśmy, nieraz zapomniane, urokliwe zakątki naszego kraju. •

Naruszenie godności zawodu jako czyn dyscyplinarny lekarzy i lekarzy dentyistów

apl. radcowski **Wojciech Bojarski**

Niniejszy artykuł skierowany jest do osób zainteresowanych problematyką czynów dyscyplinarnych popełnianych przez lekarzy i lekarzy dentyistów. Autor artykułu przybliży czytelnikowi problematykę deliktu dyscyplinarnego opisanego w art. 1 Kodeksu Etyki Lekarskiej (dalej zwaną „KEL”) z uwzględnieniem wybranych orzeczeń Okręgowego Sądu Lekarskiego w Gdańsku, by następnie omówić najważniejsze zagadnienia procesowe uregulowane w ustawie z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 1342 ze zm.; dalej zwaną „ustawą o izbach”) z punktu widzenia naruszenia godności zawodu lekarza i lekarza dentyisty.

I. Naruszenie godności zawodu w aspekcie korporacyjnej społecznej szkodliwości czynu

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku, w orzeczeniu z 2015 r., zdefiniował pojęcie naruszenia godności zawodu, bazując na obowiązujących lekarza zasadach postępowania. Według sądu:

Naczelną zasadą obowiązującą każdego lekarza jest dbanie o godność zawodu lekarskiego poprzez podtrzymywanie społecznego zaufania, jak i godność pacjenta poprzez poszanowanie jego praw. Ignorowanie czy wręcz łamanie tych zasad zawsze powinno być ocenione negatywnie¹.

Sąd tym samym wprost nadmienił, że musi istnieć łącznik między zachowaniem sprawcy deliktu a korporacyjną szkodliwością czynu, która jest immanentnie związana ze społecznym zaufaniem, jakim cieszą się lekarze w ogólności. Dopiero taki czyn może podlegać ocenie Sądu Lekarskiego. Odmienne rozumowanie omawianej przesłanki prowadziłoby do nielogicznego wniosku, gdzie ścigano by wszystkie niemoralne zachowania lekarzy, co nie tylko byłoby wątpliwe z punktu widzenia konstytucyjności rozwiązań przyjętych w Ustawie (w tym również na gruncie praw człowieka), ale również powodowałby niezwykle trudności praktyczne będące na pograniczu

¹ Wyrok Okręgowego Sądu Lekarskiego, sygn. akt OSL 11/Wu/2015.

nauk etyczno-filozoficznych, w których to Rzecznik, Obrońca, Lekarz oraz Sąd Lekarski musiałby się zmierzyć z problemem, czy zarzucony czyn lekarzowi jest moralnie dopuszczalny, czy też naganny.

Nie sposób jest enumeratywnie wymienić wszystkich przykładów naruszenia godności zawodu, jakich mogą dopuścić się lekarze oraz lekarze dentyści. Poza typowymi i niebudzącymi wątpliwości sytuacjami, wśród których można wymienić choćby obelżwy wpis lekarza w dokumentacji medycznej pacjentki² – są również bardziej nietypowe sytuacje. Na szczególną uwagę zasługują zakwalifikowanie działania w postaci nieprawidłowego zamówienia środków leczniczych jako deliktu dyscyplinarnego. Zgodnie z orzecznictwem Sądów Lekarskich na niebezpieczeństwo postawienia zarzutów naraża się lekarz, który zamawiając substancje psychotropowe na adres przychodni, wskazuje jako adresata samego siebie³. Na podobne zarzuty naraża się lekarz, który wbrew art. 96 ust 2 pkt 11 ustawy o Prawie Farmaceutycznym wypisuje zapotrzebowanie na produkty lecznicze, nie wiedząc, czy owe środki są potrzebne do funkcjonowania placówki. O ile pierwszy z przytoczonych wyroków nie budzi wątpliwości w kontekście zarzucenia lekarzowi, poza przepisami ustawy prawa farmaceutycznego, również art. 1 ust 3 KEL, gdyż przedstawia czynnego lekarza w oczach osób mogących zapoznać się z przesyłką, jako osoby mogącej przyjmować środki psychotropowe (co może budzić uzasadnione obawy pacjentów w kontaktach z lekarzami) to o tyle swoistą konsternację budzi zarzucenie

² W przywołanym orzeczeniu Okręgowego Sądu Lekarskiego w Gdańsku obwiniony lekarz w opisanym stanie faktycznym odnotował: „pacjentka gruba jak wieprz”. Zob. Ibidem.

³ Ibidem.

Fot. Karolina Grabowska – Pexels.com

również naruszenia art. 1 ust 3 KEL w drugim z przytoczonych stanów faktycznych. Należy pamiętać, że lekarze zgodnie z art. 53 Ustawy o izbach podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie etyki lekarskiej oraz przepisów związanych z wykonywaniem zawodu. Spójnik „oraz” w tym przepisie jest łącznikiem adresatów norm, nie zaś dyspozycji. Innymi słowy, nie każde naruszenie etyki lekarskiej będzie również jednocześnie naruszeniem przepisów związanych z wykonywaniem zawodu, jak i odwrotnie.

Reasumując, podstawową kwestią do rozważenia w postępowaniu zarzucającym naruszenie godności zawodu, powinno być **zbadanie czy aby zdarzenie zarzucone lekarzowi jest na pewno karacjonalnie szkodliwe i może potencjalnie podważać zaufanie do zawodu**

lekarza w opinii społecznej. Dopiero w razie stwierdzenia, że postępowanie lekarza jest nie tylko moralnie niewłaściwe, ale również może być potencjalnie kojarzone z zachowaniem wszystkich lekarzy w ogólności, możemy mówić o dopuszczeniu się przez obwinionego lekarza popełnienia czynu dyscyplinarnego.

II. Aspekt procesowy postępowania dyscyplinarnego

Procedurę postępowania zarówno przed Rzecznikiem, jak i Sądem Lekarskim reguluje art. 53–113a Ustawy, zaś w sprawach nieuregulowanych odsyła do ustawy z dnia 6 czerwca 1997 Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2022, poz. 1375 ze zm.; dalej zwana k.p.k.) oraz rozdziałów od I do III k.k. i art. 53 k.k., wyłączając przy tym przepisy dotyczące oskarżyciela prywatnego, obecnie niefunkcjonującej regulacji o powódzie cywilnym w postępowaniu karnym, przedstawicieli społecznym w postępowaniu przygotowawczym, środkach przymusu oraz przepisów o karze.

Ponad rzeczową potrzebą byłoby omawianie wszystkich przepisów Ustawy regulującą materię postępowania dyscyplinarnego. Z tego też powodu autor artykułu skoncentruje się na subiektywnym katalogu najbardziej istotnych zagadnień procesowych, które są przydatne z punktu widzenia zarzucenia naruszenia godności zawodu.

Pierwszym istotnym przepisem – wartym komentarza – jest art. 54 Ustawy o izbach. Zgodnie z nim postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy odbywa się niezależnie od postępowania karnego lub postępowania dyscyplinarnego dotyczącego tego samego

czynu. Przepis ten jest niezwykle istotny z punktu widzenia naruszenia przez lekarza godności zawodu i jego odpowiedzialności dyscyplinarnej w kontekście lekarza wykonującego swoje obowiązki w ramach stosunku pracy, gdyż w myśl § 2 omawianego przepisu postępowanie dyscyplinarne może zostać zawieszona do czasu zakończenia się innego postępowania incydentalnego (czego przykładem jest art. 108 Kodeksu pracy).

Kolejną, niezwykle istotną regulacją jest art. 82 ust. 2 Ustawy, pozwalający sądowi lekarskiemu na umorzenie postępowania w przypadku przewinienia mniejszej wagi, albo jeżeli orzeczenie wobec obwinionego kary byłoby oczywiście niecelowe ze względu na rodzaj i wysokość kary prawomocnie orzeczonej za ten sam czyn w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę, a interes pokrzywdzonego temu się nie sprzeciwia. Tutaj niezwykle istotnym jest, aby podkreślić, że Ustawa o Izbach mówi o karze określonej w innym postępowaniu, nie odsyłając w tym tylko i wyłącznie do k.k. Oznacza to, że owo sformułowanie należy rozumieć szeroko, w tym również jako kary administracyjne lub kary umowne nakładane przez NFZ.

Analizując zacytowany przepis, w pierwszej kolejności należy się odnieść do kwestii związanej z tzw. czynem mniejszej wagi. Przedstawiciele doktryny oraz orzecznictwo SN odwołują się do dorobku prawa karnego w tej materii⁴. K. Kolankiewicz, wskazując przykładowy katalog tego typu czynów, wymienia brak wyrządzenia szkody pacjentowi, czy nieznaczne naruszenie przepisów korporacyjnych, poprzez

⁴ K. Kolankiewicz, *Zarzut popełnienia błędu w sztuce lekarskiej – postępowanie z zakresu odpowiedzialności zawodowej, ABC*, oraz Wyrok SN z 3 listopada 2016 r., SDI 64/16, LEX nr 2159136.

Fot. Karolina Grabowska – Pexels.com

nieterminowe zgłoszenie zawarcia umowy ubezpieczenia OC⁵. Zdaniem autora powyższe stanowisko jest tylko częściowo prawidłowe. Nie sposób jest odmówić autorowi komentarza racji w odwoływaniu się do dorobku prawa karnego. Uzasadnienia powyższego stanowiska można doszukać się bezpośrednio w art. 53 k.k. – do którego Ustawa o izbach odsyła – a więc przepisu regulującego dyrektywy wymiaru kary, niemniej jednak należy wziąć pod uwagę, że przepis stosuje się odpowiednio, a nie wprost. Oznacza to, że brak wyrządzenia pacjentowi jakiegokolwiek szkody sam w sobie nie może prowadzić do umorzenia postępowania. Organy postępowania procedujące w trybie Ustawy o Izbach na pierwszym planie badają przede wszystkim naruszenie interesu korporacyjnego przez lekarza i odbioru społecznego jego zachowania, a nie sam interes pacjenta lub bardziej precyzyjnie – pokrzywdzonego.

Kwestia związana z poniesieniem uszczerbku na zdrowiu przez pacjenta oczywiście wpływa na wymiar kary lekarza i jest istotna z punktu widzenia umorzenia

⁵ Ibidem.

postępowania – w kontekście jego uzasadnionego interesu, o którym mowa w przepisie – jednak nie jest samoistną przesłanką uzasadniającą umorzenie postępowania, gdyż – jak wskazano powyżej – sądy lekarskiej powołane są do ochrony interesu korporacyjnego. Indywidualny interes pacjenta realizowany jest wyłącznie przy pomocy procedury karnej lub cywilnej, a sąd lekarski nie jest powołany do rozważania tego typu sporów, czemu ustawodawca dał literalny wyraz, poprzez wyłączenie stosowania obecnie nieistniejącego już powództwa cywilnego uregulowanego w k.p.k. Innymi słowy, fakt niewywołania uszczerbku na zdrowiu pacjenta nie może być przesłanką pozwalającą na umorzenie postępowania, lecz wyłącznie jednym z argumentów przemawiającym za zastosowaniem zmniejszenia wymiaru kary. Dopiero jednocześnie połączenie braku uszczerbku na zdrowiu pacjenta oraz niewielkiego stopnia naruszenia interesów korporacyjnych, dozwoli na zastosowanie umorzenia, o jakim mowa w komentowanym artykule. Jako przykład celowości zastosowania omawianej konstrukcji można wskazać niewielkie naruszenie procedur postępowania z pacjentem, które nie miały finalnego wpływu na jego stan zdrowia i o których nie powziął on wiadomości. W takim też wypadku wszczęcie postępowania dyscyplinarne go prowadziłoby w efekcie do naruszenia interesów korporacyjnych i wywołałoby efekt odwrotny od zamierzonego, podważając zaufanie do zawodu lekarza w oczach konkretnego pacjenta.

Bardzo ważną regulacją w kontekście naruszenia godności zawodu przez lekarza – zarówno z punktu widzenia pełnomocnika pacjenta, jak i obrońcy lekarza – jest postępowanie mediacyjne uregulowane w art. 113 Ustawy. Samo postępowanie nie powinno nastęrczać profesjonalnym

Fot. rawpixel.com – Freepik.com

pełnomocnikom większych trudności. Zgodnie z ust. 6 komentowanego przepisu stosuje się do niego odpowiednio k.p.k. Zasadnicze różnice, poza okresem trwania postępowania, które na gruncie Ustawy trwa 2 miesiące, reguluje ust. 3, który przewiduje powołanie stałego mediatora spośród lekarzy zrzeszonych w Izbie. Powyższe rozwiązanie spotkało się z głosami krytycznymi w doktrynie, i tak np. M. Śliwka stwierdza:

Na krytykę zasługuje art. 113 ust. 3 u.i.l. przewidujący, iż mediatorem może zostać wybrany jedynie lekarz. Wydaje się, iż tego typu zapis nie spełnia standardów prawidłowego modelu mediacyjnego, gdzie osoba mediatora powinna cechować się niezależnością oraz zachowywać niezbędny dystans do stron postępowania. Wymagana powinna być również znajomość podstaw prawnych wykonywania zawodów

*medycznych, zwłaszcza szeroko rozumianego prawa medycznego*⁶.

Z powyższym zaprezentowanym stanowiskiem nie sposób się zgodzić. Osoba mediatora – z definicji – musi być osobą bezstronną, gdyż omawiany artykuł odsyła do regulacji k.p.k. i wymaga od mediatora wyłączenia się z prowadzenia postępowania, w przypadku istnienia jakichkolwiek przesłanek wyłączających jego bezstronność. Sam fakt powiązania korporacyjnego z brakiem bezstronności jest zbyt daleko idącym wnioskiem, przecież rzecznicy oraz sędziowie Okręgowych Sądów Lekarskich również są lekarzami, zaś autor artykułu nie zarzuca im bezstronności tylko z tego powodu. Argument w postaci konieczności

⁶ M. Śliwka, *Pozasądowe metody rozstrzygania sporów między lekarzem a świadczeniobiorcą – mediacja, odpowiedzialność gwarancyjna i ubezpieczeniowa*, ABC.

znajomości prawa jest również nietrafiony. Postępowanie mediacyjne – z definicji – jest najbardziej odformalizowanym postępowaniem, wobec tego zarzucanie mediatorowi braku znajomości procedur, które nie są trudne do przyswojenia oraz nie budzą większych wątpliwości interpretacyjnych, jest chybiony, szczególnie w konsekwencji tego, że Ustawa o izbach przewiduje mediatora stałego, a więc osobę wykwalifikowaną i dedykowaną do tego typu zadań. Tym bardziej że tego typu zarzuty nie są formułowane wobec mediatorów występujących w sprawach karnych, którzy także nie muszą być zawodowymi prawnikami.

Zdaniem autora artykułu, jako nieprawidłowy należy uznać pogląd, zgodnie z którym w przypadku pojednania się sprawcy z pacjentem postępowanie dyscyplinarne umarza się⁷. Jest to pogląd całkowicie dowolny i niemający uzasadnienia przepisach Ustawy o izbach, który jedynie odsyła do przepisów regulujących postępowanie mediacyjne w ogólności, nie odsyłając jednak do przepisów szczególnych k.p.k. Skutek w postaci umorzenia postępowania karnego w przypadku pojednania się sprawcy jest wyjątkiem od reguły, wobec tego wykładnia zaprezentowana przez autorów komentarza narusza zasadę dyrektywy wykładni *exceptiones non sunt extendendae*. Nie mniej jest to niewątpliwie ważny argument przemawiający za zastosowaniem umorzenia postępowania na podstawie art. 82 ust. 2, ale z całą pewnością nie stanowi o jego obligatoryjności. Wynik mediacji ma za to niebagatelne znaczenie dla wymiaru kary. Zgodnie z art. 53 § 3 k.k. sąd obligatoryjnie bierze pod uwagę wynik przeprowadzonej mediacji pomiedzy pokrzywdzonym a sprawcą.

⁷ J. Berezowski, P. Malinowski, [w:] J. Berezowski, P. Malinowski, *Ustawa o izbach lekarskich. Komentarz*, Warszawa 2013, art. 113.

Podsumowując, Ustawa o izbach – z punktu widzenia procesowego – **gwarantuje lekarzowi podjęcie celowej obrony**. Obwiniony lub zainteresowany lekarz, jak również sam pokrzywdzony powinien dostosować swoją strategię procesową, mając w świadomości powyżej omówione przepisy, a szczególnie – niestety rzadko stosowane w praktyce – postępowanie mediacyjne, które w konsekwencji pozwoli czasem nawet na umorzenie postępowania dyscyplinarnego, definitywnie zmniejszając wymiar kary realnie grożącej obwinionemu. **Postępowanie mediacyjne jest również niezwykle korzystne z punktu widzenia samego pacjenta** pokrzywdzonego zachowaniem lekarza. Jest to jedyny wyjątek, w którym to – na etapie postępowania dyscyplinarnego – może on uzyskać jakąkolwiek korzyść materialną. Postępowanie mediacyjne jest również niezwykle **korzystne z punktu widzenia interesów korporacyjnych samej Izby Lekarskiej**, bowiem nie tylko niesie ze sobą najdalej idące skutki wychowawcze dla lekarza, ale również – w najbardziej możliwym stopniu – naprawia krzywdy pacjenta. Będzie on mniej skłonny do kategoryzowania zachowania wszystkich lekarzy w ogólności, wobec znalezienia pomocy u innego przedstawiciela środowiska lekarskiego, jakim był właśnie lekarz mediator. Niemniej jednak, z punktu widzenia samego obwinionego, należy przeanalizować kwestię „optacalności” zawarcia samej ugody, o ile zakłada ona jakiegokolwiek finansowe przysporzenie dla pokrzywdzonego. Należy mieć świadomość, że **najczęściej stosowaną karą przez sądy lekarskie, w sprawach naruszenia godności zawodu, jest kara upomnienia lub nagana**, a więc kara w dolnych granicach zagrożenia, nieniosąca za sobą poważniejszych konsekwencji dla samego obwinionego. •

Sądy powszechne – kto jest administratorem danych osobowych?

r. pr. **Katarzyna Sandecka**

Wprowadzenie

Wraz z rozpoczęciem obowiązywania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, RODO) można było zaobserwować zmianę podejścia do zagadnień ochrony danych osobowych. Unijne przepisy w zakresie ochrony danych osobowych wymusiły szereg zmian także w przepisach krajowych.

Zmiany te nie ominęły również sądów powszechnych. Zmiany te wprowadzono na kanwie przepisów ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych, zgodnie bowiem z motywem 20 RODO, przepisy rozporządzenia stosuje się także do przetwarzania danych w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości, choć przepisy te można doprecyzować. Rozporządzenie dopuszcza tym samym, możliwość doprecyzowania w prawie państwa członkowskiego obszaru przetwarzania danych osobowych przez sądy i inne organy wymiaru sprawiedliwości.

Polski ustawodawca skorzystał z takiej możliwości w ustawie z dnia 27 lipca 2017 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2072 z późn. zm.) – dalej również: PUSP. Nowelizacją, która weszła w życie 6 lutego 2019 r., uregulowano obszar przetwarzania danych osobowych w sądach powszechnych, w tym zidentyfikowano administratorów danych osobowych oraz określono organy właściwe w zakresie nadzoru nad przetwarzaniem danych osobowych, których administratorami są sądy. Obszar ten określają obecnie art. 175a–175dd PUSP. Co ciekawe, zmiany te nie regulują kompleksowo przetwarzania danych osobowych przez sądy, co rodzi szereg wątpliwości, w tym interpretacyjnych.

Aktualne przepisy

Artykuł 175a § 1 PUSP wskazuje obecnie prezesa sądu, dyrektora sądu i Ministra Sprawiedliwości jako odrębnych administratorów danych sędziów, referendarzy sądowych asystentów sędziów, dyrektorów sądów i ich zastępców, kuratorów sądowych, aplikantów aplikacji sądowej, aplikantów kuratorskich, urzędników oraz innych pracowników sądów, biegłych

Fot. rawpixel.com – Freepik.com

sądowych, lekarzy sądowych, mediatorów oraz ławników, a także kandydatów na ww. stanowiska.

Zgodnie z art. 175da PUSP administratorami danych osobowych przetwarzanych w systemach teleinformatycznych obsługujących postępowania sądowe (np. Elektroniczne Postępowanie Upominawcze), w systemach teleinformatycznych, w których są prowadzone rejestry sądowe (np. Krajowy Rejestr Sądowy, Rejestr Zastawów) oraz w systemach teleinformatycznych, w których są prowadzone urządzenia ewidencyjne (tzw. systemy repertoryjno-biurowe), są sądy – w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości albo realizacji zadań z zakresu ochrony prawnej, prezesa właściwych sądów oraz Minister Sprawiedliwości – w ramach realizowanych zadań.

W art. 175db PUSP wskazano zaś, że administratorami danych osobowych przetwarzanych w postępowaniach sądowych w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości albo realizacji zadań z zakresu ochrony prawnej są sądy.

W oparciu o przepisy PUSP identyfikujemy obecnie aż 4 administratorów dla danych

przetwarzanych w sądach, tj. sąd jako podmiot sprawujący wymiar sprawiedliwości, preza sądu, dyrektora sądu i Ministra Sprawiedliwości w zakresie realizowanych przez nich czynności.

Obecnie obowiązujące przepisy nie regulują jednakże wszystkich czynności realizowanych przez sądy. W aktualnym brzmieniu PUSP nie przewidziano choćby regulacji w zakresie ochrony danych osobowych dla systemów wspomagających lub obsługujących sądy, jak systemy kadrowo-finansowe, systemy służące obsłudze korespondencji itp., w których mogą być przetwarzane dane osobowe również stron i uczestników postępowań sądowych. Tym samym, dla zapewnienia większych gwarancji ochrony danych zasadne byłoby ustawowe uregulowanie szeroko rozumianego obszaru informatyzacji sądownictwa pod kątem ochrony danych osobowych.

Również brak definicji „wymiaru sprawiedliwości” w polskim prawie i określenia, jakie dokładnie czynności wiążą się z jego sprawowaniem, nie ułatwia wyznaczenia linii demarkacyjnej pomiędzy czynnościami wykonywanymi w ramach

sprawowania wymiaru sprawiedliwości a pozostałymi – wykonywanymi przez sądy w ramach zadań administracyjnych. Tym samym trudno jednoznacznie zidentyfikować konkretnego administratora danych osobowych i przypisać mu odpowiedzialność za przetwarzanie tych danych.

Z pomocą przychodzi nam Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który w wyroku z 24 marca 2022 r. w sprawie C 245/20 dot. obywateli Niderlandów, jednoznacznie wskazał, że sprawowanie wymiaru sprawiedliwości nie jest ograniczone wyłącznie do przetwarzania danych osobowych w ramach konkretnych postępowań sądowych, ale należy identyfikować je szerzej, tj. przetwarzanie takie obejmuje wszystkie operacje dokonywane w ramach działalności orzeczniczej sądu.

W działalności sądów istnieje oczywiście cały katalog czynności granicznych, które nie odnoszą się bezpośrednio do orzekania w konkretnej sprawie, ale które mogą mieć bezpośredni lub pośredni wpływ na postępowania sądowe. W opinii Rzecznika Generalnego z dnia 6 października 2021 r. przedstawionej do sprawy C-245/20¹, jako przykład takich czynności z pogranicza sprawowania wymiaru sprawiedliwości i czynności administracyjnych sądów, wskazano przydzielanie spraw sędziemu. Jak wskazano w opinii, przydzielenie sprawy sędziemu sprawozdawcy jest nieodłącznie związane ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości, zaś wszelka ingerencja w ten proces może mieć istotny wpływ na jego niezawisłość. Inne działania sądów, należące do tej samej kategorii,

to chociażby stosowanie środków bezpieczeństwa dla gości, stron i ich pełnomocników, nagrywanie rozpraw na wideo lub potencjalnie nawet transmisja wideo z rozpraw, dostęp prasy do rozpraw, a nawet informacje dostępne na stronie internetowej sądu dotyczące rozpraw i orzeczeń. Jak podkreślono w opinii, czynności te nie mają charakteru ani czysto sądowego, bezpośrednio wpływającego na rozstrzygnięcie sprawy, ani tylko administracyjnego. W opinii zwrócono również uwagę na problem właściwości organu nadzorczego i kompetencji do badania ewentualnego przestępczego obowiązków wynikających z RODO. Podkreślono także, że w granicznych czynnościach wykonywanych przez sądy, z uwagi na zasadę niezawisłości wymiaru sprawiedliwości lub też, jeżeli istnieją wątpliwości co do charakteru danego rodzaju czynności, albo jeżeli istnieje potencjalna możliwość, że nadzór nad taką czynnością mógłby mieć wpływ na niezawisłość wymiaru sprawiedliwości, nie powinna ona podlegać właściwości organu nadzorczego, o którym mowa w art. 55 ust. 1 RODO – w polskim porządku prawnym Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Ustalenie zatem zakresu sprawowania wymiaru sprawiedliwości, a więc również właściwego w tym obszarze administratora, pociąga za sobą konsekwencje wynikające z art. 55 ust. 3 RODO. Zgodnie z tym przepisem, spod właściwości Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych wyłączone są operacje przetwarzania dokonywane przez sądy w ramach sprawowania przez nie wymiaru sprawiedliwości.

¹ Opinia rzecznika generalnego M. Bobeka przedstawiona w dniu 6 października 2021 r., X i Z przeciwko Autoriteit Persoonsgegevens, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A62020CC0245&qid=1670592354567> (dostęp: 14 grudnia 2022).

Polski ustawodawca – w oparciu o m.in. motyw 20 RODO – określił w art. 175dd PUSP organy, umiejscowione w systemie wymiaru sprawiedliwości, posiadające kompetencje w obszarze nadzoru nad

przetwarzaniem danych przez sądy w ramach sprawowania przez nie wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie z tym przepisem nadzór sprawują: dla sądów rejonowych – prezesi sądów okręgowych, dla sądów okręgowych – prezesi sądów apelacyjnych, dla sądów apelacyjnych – Krajowa Rada Sądownictwa. Krajowa Rada Sądownictwa sprawuje również nadzór nad przetwarzaniem danych przez Sąd Najwyższy i Naczelny Sąd Administracyjny.

Do kompetencji tych organów należy, między innymi, rozpatrywanie skarg osób, których dane osobowe są przetwarzane przez sądy niezgodnie z prawem. Do przyjmowania i rozpatrywania skarg związanych z przetwarzaniem danych osobowych przez sądy, w ramach sprawowania przez nie wymiaru sprawiedliwości albo realizacji zadań z zakresu ochrony prawnej, stosuje się odpowiednio przepisy działu I rozdziału 5a PUSP. Organy właściwe do rozpoznawania skarg określono w art. 41b § 1–3b PUSP.

Co ciekawe, polski ustawodawca nie przewidział dla tych organów kompetencji do przyjmowania zgłoszeń naruszenia ochrony danych osobowych, o których mowa w art. 33 RODO, oceny naruszeń ani kompetencji do prowadzenia kontroli. Na stronie Urzędu Ochrony Danych Osobowych opublikowano opracowanie pt. „Przetwarzanie danych osobowych przez sądy w kontekście zgłaszania naruszeń ochrony danych osobowych”². W świetle braku wyraźnej definicji pojęcia „wymiaru sprawiedliwości”, polski organ nadzorczy stanął na stanowisku, że sąd (jako administrator) w każdym przypadku wystąpienia

incydentu jest zobowiązany do samodzielnej oceny, czy konkretny incydent stanowi naruszenie ochrony danych osobowych oraz czy to naruszenie dotyczyło przetwarzania danych przez sądy w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Organ podkreślił także, że w przypadku przestania mu zgłoszenia naruszenia przez organy wymiaru sprawiedliwości przyjmuje się, że podmioty te przeprowadziły rzetelną ocenę zdarzenia nie tylko pod kątem obowiązku zgłoszenia naruszenia organowi nadzorczemu, ale również przede wszystkim pod kątem wykluczenia tego zdarzenia ze spraw związanych bezpośrednio z tzw. sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości. Jednakże, w opracowaniu polski organ nadzorczy zdaje się inaczej niż Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej we wspomnianym już wyroku z 24 marca 2022 r. w sprawie C 245/20, identyfikować linię demarkacyjną pomiędzy czynnościami sądów w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości a czynnościami administracyjnymi, które podlegają nadzorowi Prezesa Urzędu. Jako czynności z tej drugiej grupy wskazano w opracowaniu m.in. sytuacje zagubienia akt sądowych w sądzie, które miały zostać zarchiwizowane, czy umieszczenie wokandy na stronie internetowej sądu.

Podsumowanie

Odmienne podejście Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz polskiego organu nadzorczego do zakresu definicji „wymiaru sprawiedliwości” w kontekście ochrony danych osobowych wciąż będzie rodziło wątpliwości interpretacyjne w odniesieniu do czynności realizowanych przez sądy, a zatem różne podejście do identyfikacji właściwego administratora danych. Wątpliwości te rozwieje pewnie niebawem linia orzecznicza. •

² Zgłaszanie naruszeń ochrony danych osobowych przez sądy, <https://uodo.gov.pl/pl/138/2454> (dostęp: 14 grudnia 2022).

Recenzja książki jubileuszowej opublikowanej z okazji 20-lecia działalności CBKE

r. pr. dr **Marek Zalisko**

W 2022 r., z okazji jubileuszu 20-lecia działalności Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej (CBKE) Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego i Studenckiego Koła Naukowego – Blok Prawa Komputerowego, została wydana – nakładem Wydawnictwa C.H. Beck – nowa monografia dotycząca prawa nowych technologii.

W monografii powstałej pod redakcją prof. dr hab. SSA Jacka Gołaczyńskiego pt. „Prawo Nowych Technologii. Księga z okazji jubileuszu 20-lecia działalności Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej i Studenckiego Koła Naukowego – Blok Prawa Komputerowego” zawarto zbiór esejów naukowych o prawie nowych technologii. Monografia liczy łącznie 414 stron.

Eseje naukowe zawarte w monografii z okazji jubileuszu 20-lecia CBKE można zasadniczo podzielić na trzy główne obszary dotyczące **procedur sądowych** (zdalne posiedzenia sądowe – ewolucja czy rewolucja, doręczenia elektroniczne w postępowaniu cywilnym, elektroniczne

Źródło: Księgarnia C.H. Beck, tinyurl.com/7v6Z2dyw

postępowanie upominawcze – doświadczenia i przyszłość, dokument 3.0 a postępowanie dowodowe), **postępowania administracyjnego** (centralne repozytorium informacji publicznych oraz portal danych jako sposoby elektronicznego udostępniania informacji w celu ponownego jej wykorzystywania), **postępowania egzekucyjnego** (nowe technologie w praktyce zawodowej komornika sądowego, informatyzacja postępowania egzekucyjnego – elektroniczne akta komornicze).

W monografii zostały przedstawione regulacje dotyczące granic zakazu ogólnego obowiązku nadzorowania informacji w prawie Unii Europejskiej i konieczności ewolucji europejskiego systemu ochrony danych osobowych w obliczu

dynamicznego rozwoju nowych technologii, na przykładzie problemu ważności zgody jako podstawy prawnej przetwarzania neurodanych. Ponadto poddano analizie identyfikację na podstawie danych biometrycznych (wizerunku) w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Monografia zawiera także rozważania dotyczące nowoczesnych technologii sztucznej inteligencji a konstytucyjnego prawa do sądu, a także subiektywną historię, teraźniejszość i przyszłość normatywnych wzorców umów spółek handlowych. W monografii zawarto zestawienie najważniejszych publikacji, konferencji i projektów badawczych CBKE w latach 2002–2021. Ponadto zostały przygotowane dwa eseje w języku angielskim, dotyczące dwóch dekad CBKE i przyszłego potencjału badawczego oraz propozycji regulacji o danych osobowych: *Two Decades of CBKE and future Research Potentials* i *The Data Act Proposal – Achieving data sharing on a fair basis by regulation?*

Monografia zawiera eseje dotyczące roli współczesnego prawnika w społeczeństwie informacyjnym, umowy o świadczenie usług elektronicznych, na przykładzie usług chmurowych oraz moderowanie nielegalnych i szkodliwych treści przez dostawców usług pośrednich na podstawie Aktu o Usługach Cyfrowych, co jest szczególnie istotne dla zawodowego pełnomocnika.

Autorami esejów naukowych zawartych w monografii o prawienowych technologii są przedstawiciele środowiska radcowskiego, przedstawiciele adwokatury, komorników sądowych, a także środowiska naukowego z kraju i z zagranicy tj. dr hab. r. pr. Aneta Arkuszewska, prof. Uniwersytetu Rzeszowskiego; dr Arkadiusz Bieliński; kom. Marcin Borek; dr r. pr. Wojciech Dubis; r. pr. Maria Dymitruk; dr hab. r. pr. Kinga

Flaga-Gieruszyńska, prof. Uniwersytetu Szczecińskiego; dr hab. r. pr. Ewa Galewska, prof. Uniwersytetu Wrocławskiego; r. pr. Michalina Gdula; adw. Aleksandra Glanc-Gołaczyńska; prof. dr hab. SSA Jacek Gołaczyński; dr Łukasz Goździaszek; prof. dr hab. Mariusz Jabłoński; Agata Jałowiecka; dr Maria Kaczorowska; Prof. em. Dr. iur. Dr. h.c. Wolfgang Kilian; dr Aleksandra Klich; r. pr. Katarzyna Klimas; adw. Xawery Konarski; dr hab. Anna Kościótek, prof. Uniwersytetu Rzeszowskiego; dr hab. Marek Leśniak, prof. Uniwersytetu Wrocławskiego; Klaudia Maciejewska; Laura Stocka; Agnieszka Smyk; dr hab. r. pr. Joanna Studzińska, prof. Akademii Leona Koźmińskiego; dr hab. Dariusz Szostek prof. Uniwersytetu Śląskiego; prof. dr hab. Grażyna Szpor; dr hab. Marek Świerczyński, prof. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego; dr Katarzyna Tomaszewska; Prof. Dr. Andreas Wiebe, LL.M.; dr Zbigniew Więckowski; Piotr Wróbel; dr r. pr. Anna Zalesińska.

Monografia z okazji jubileuszu 20-lecia działalności CBKE stanowi dla radcy prawnego, a także dla innych przedstawicieli zawodów prawniczych (sędziów, prokuratorów, notariuszy, adwokatów, doradców podatkowych, komorników sądowych) praktyczne i teoretyczne wyjaśnienie kwestii związanych z prawem nowych technologii. Podsumowaniem jubileuszu 20-lecia działalności CBKE i Studenckiego Koła Naukowego – Blok Prawa Komputerowego była konferencja, która odbyła się w dniach 14 i 15 października 2022 r. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego.

W monografii znajdują się eseje naukowe przygotowane przez przedstawicieli środowiska radców prawnych, którzy w 2022 r. obchodzą także swój jubileusz – jako samorząd zawodowy radców prawnych. •

Recenzja komentarza do europejskiego prawa rodzinnego procesowego

r. pr. **Anna Zalesińska**

Z dniem 1 sierpnia 2022 r. w Unii Europejskiej obowiązuje nowe rozporządzenie Rady (UE) 2019/1111 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz w sprawie uprowadzenia dziecka za granicę. Nakładem Wydawnictwa Wolters Kluwer ukazał się komentarz do rozporządzenia nr 2019/1111 pod redakcją naukową prof. dr hab. SSA Jacka Gołaczyńskiego, gdzie współautorami komentarza do rozporządzenia nr 2019/1111 są adwokat dr Piotr Rodziewicz i radca prawny dr Marek Zaliszko.

Rozporządzenie nr 2019/1111 ustanawia w sprawach transgranicznych jednolite przepisy dotyczące jurysdykcji na wypadek rozwodu, separacji i unieważnienia małżeństwa oraz przepisy dotyczące sporów z zakresu odpowiedzialności rodzicielskiej. W rozporządzeniu nr 2019/1111 przyjęto regulacje na poziomie unijnym dotyczące postępowania o wydanie orzeczenia o powrót dziecka, gdzie do tego postępowania należy stosować konwencję haską z 1980 r. dotyczącą cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę, która jest uzupełniana przepisami art. 23–29

rozporządzenia nr 2019/1111 i rozdziałem VI rozporządzenia nr 2019/1111 regulującym uznawanie i wykonywanie orzeczeń, dokumentów urzędowych i porozumień. Dobro małoletniego dziecka ma charakter nadrzędny. Natomiast w zakresie uznawania i wykonywania orzeczeń przyjęto model automatycznego uznawania i wykonywania, co powoduje, że podstawy nieuznania i niewykonania orzeczeń powinny być ograniczone do minimum z uwagi na cel i charakter rozporządzenia nr 2019/1111.

Wejście w życie rozporządzenia nr 2019/1111 spowodowało, że swoją moc utraciło rozporządzenie nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji

Od lewej: prof. dr hab. Łukasz Błaszczak (radca prawny); dr Marek Zaliszko (radca prawny); prof. dr hab. Jacek Gołaczyński (SSA); prof. dr hab. Agnieszka Frąckowiak-Adamska (radca prawny); dr Piotr Rodziewicz (adwokat)

oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000. Jednak rozporządzenie nr 2201/2003 jest nadal stosowane do orzeczeń zapadłych w postępowaniach wszczętych przed dniem 1 sierpnia 2022 r., a także do dokumentów urzędowych i porozumień, które stały się wykonalne przed tą datą.

Komentarz do rozporządzenia nr 2019/1111 jest przeznaczony dla sędziów, radców prawnych, adwokatów, prokuratorów, organów administracji państwowej i samorządowej, a także dla studentów prawa. Komentarz do rozporządzenia nr 2019/1111 liczy łącznie 450 stron.

Autorzy są pracownikami oraz współpracownikami naukowo-dydaktycznymi w Zakładzie Prawa Cywilnego i Prawa Międzynarodowego Prywatnego na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz w Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, mają bogate doświadczenie praktyczne oraz dydaktyczne z zakresu prawa prywatnego międzynarodowego, procedury cywilnej, unijnego prawa cywilnego procesowego

i międzynarodowego postępowania cywilnego.

Wydanie komentarza do rozporządzenia nr 2019/1111 poprzedziła konferencja naukowa na temat *Europejskie prawo rodzinne procesowe. Nowe Rozporządzenie Bruksela II ter*, która odbyła się w dniu 20 maja 2022 r. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Konferencja została zorganizowana przez Zakład Postępowania Cywilnego i Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej owego Wydziału. Referaty na konferencji wygłosili przedstawiciele praktyki i doktryny: prof. Kinga Flaga-Gieruszzyńska, prof. Agnieszka Frąckowiak-Adamska, dr Sylwia Jastrzemska, prof. Piotr Mostowik, prof. Jacek Gołaczyński, prof. Jacek Wierciński, dr Piotr Rodziewicz i dr Marek Zaliszko. Natomiast moderatorami konferencji byli prof. Łukasz Błaszczak i prof. Paweł Grzegorzcyk.

Komentarz do rozporządzenia nr 2019/1111 jest pierwszym – na polskim rynku wydawniczym – komentarzem do tego rozporządzenia unijnego, który zawiera pogłębioną analizę przepisów prawa unijnego cywilnego procesowego wraz z bogatym wyborem orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i orzecznictwa sądów krajowych. •

Zmiany, zmiany, zmiany – czyli subiektywnie o nowych postanowieniach Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

r. pr. **Anita Woroniecka**

Rok 2023 – wśród wielu innych wyzwań – będzie dla radców prawnych widownią wdrażania w życie zawodowe zmienionych postanowień Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (KERP).

Zmiany te zostały wprowadzone uchwałą Nr 1/2022 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 8 lipca 2022 r. w sprawie zmiany Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2023 r. Szczegółowie ich omówienie niewątpliwie przekracza ramy niniejszego tekstu. Potraktujcie go więc Państwo jako wybór zmian, które z punktu widzenia dotychczasowej praktyki rzeczniczej, oceniam jako potencjalnie najbardziej istotne.

Zawiadomienie o zwolnieniu z tajemnicy zawodowej

Do dotychczasowych zadań radcy prawnego związanych ze zwolnieniem go z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej, od 1 stycznia 2023 r. dołączy kolejne. Radca prawny powinien zatem nie tylko podjąć wszelkie przewidziane prawem

środki w celu uniknięcia lub ograniczenia takiego zwolnienia, ale także – niezwłocznie poinformować radę okręgową izby radców prawnych o takim zwolnieniu oraz podejmować wszelkie przewidziane prawem środki zmierzające do wyłączenia jawności postępowania lub poszczególnych czynności dotyczących informacji objętych tajemnicą zawodową. Pozwolę sobie zwrócić Państwa uwagę wyłącznie na obowiązek informacyjny. Podejmowanie środków zmierzających do wyłączenia jawności wydaje się bowiem dość naturalnym uzupełnieniem czynności mających na celu ochronę tajemnicy zawodowej, a polegających na unikaniu lub ograniczaniu zakresu zwolnienia z tajemnicy. Wprowadzony nowelą obowiązek informacyjny niewątpliwie, w pierwszym rzędzie, powinien umożliwić radzie udzielenie wsparcia radcy prawnemu, którego zwolnienie dotyczy, jeśli w konkretnym przypadku takie okaże się konieczne. Trudno bowiem zakładać, że instytucja ta miałaby spełniać wyłącznie funkcje swego rodzaju samodenuncjacji. W jakiejś perspektywie pozwoli także samorządowi ocenić skalę tego zjawiska, bardzo groźnego dla zaufania społecznego do zawodu. Praktyka

natomiast będzie musiała wypracować mechanizm postępowania z takim zawiadomieniem, dokonanym przez radcę prawnego. Niewątpliwie bowiem istnieje prawdopodobieństwo, że wskutek realizacji tego obowiązku – rada poweźmie informację o sprawie, czy jej elementach, które leżą u podstawy takiej decyzji sądu, co do rady prawnego. W niektórych przypadkach będą to okoliczności wskazujące na popełnienie przewinień dyscyplinarnych. Niezależnie od tego, że rzecznik dyscyplinarny zwykle jest informowany o takich okolicznościach bezpośrednio przez sądy lub prokuraturę – jeśli rada skutecznie ma realizować funkcję pomocową, to jednocześnie przekazanie tych informacji rzecznikowi niewątpliwie wpłynie na poziom zaufania w takiej sprawie, jakim rada powinna być obdarzona, a jeśli informacje te nie zostaną rzecznikowi przekazane – pod znakiem zapytania staje misja samorządu, jaką jest nadzór nad należytym wykonywaniem zawodu przez radców prawnych i aplikantów radcowskich, którą winny realizować wszystkie organy samorządu w swoim zakresie.

Tajemnica negocjacji

Wzmocnieniu uległa tzw. tajemnica negocjacji, co należy ocenić jako bardzo słusze i celowe. Pamiętajmy bowiem, że chronioną wartością są tu same negocjacje i komfort negocjacyjny stron, który – w założeniu – ma pozwolić na osiągnięcie kompromisu i uniknięcie sporu sądowego. Patrząc z tej perspektywy to nowość, którą jest objęcie obowiązkiem zachowania w tajemnicy przebiegu i treści negocjacji także innych radców prawnych występujących w imieniu tego samego podmiotu, nawet jeśli nie brali udziału w tych negocjacjach – z pewnością pozwoli tę wartość lepiej chronić. Wystarczającą przesłanką

do objęcia negocjacji tajemnicą będzie od-tąd dla radców prawnych wyłącznie fakt, że negocjacje te się odbyły, a oni reprezentują stronę biorącą w nich udział.

Dopuszczalność dodatkowych zajęć

W art. 25 KERP wprowadzone zostały nowe ustępy 2 i 3. Nowy ust. 3 wydaje się dość jasny, określa on bowiem reguły działalności radcy prawnego, która jest inną, niż świadczenie pomocy prawnej – działalnością zawodową lub gospodarczą, lub działalnością niepozostającą w bezpośrednim związku z wykonywaniem zawodu radcy prawnego. Taka działalność może być wykonywana jedynie z tym zastrzeżeniem, że nie będzie uchybiała godności zawodu, nie będzie stwarzała zagrożenia dla tajemnicy zawodowej lub powodowała wystąpienie konfliktu interesów i będzie wyraźnie oddzielona od wykonywania zawodu radcy prawnego. Ustęp drugi powołanego artykułu wydaje się znacznie bardziej skomplikowany. Postanowienie to stanowi, że radca prawny – w ramach wykonywania zawodu – może wykonywać czynności pozostające z nim w bezpośrednim związku lub podporządkowane świadczeniu pomocy prawnej jako świadczeniu głównemu (z zastrzeżeniem, że nie będzie to uchybiało godności zawodu, stwarzało zagrożenia dla tajemnicy zawodowej lub powodowało wystąpienie konfliktu interesów). Brzmienie i usytuowanie tego przepisu może powodować szereg problemów. Pierwszym z nich jest sposób pogodzenia normy z niego wynikającej z ustawową definicją wykonywania zawodu radcy prawnego, który ma polegać na świadczeniu pomocy prawnej (art. 4 ustawy o radcach prawnych). Kolejnym – sposób pogodzenia tej normy z zakazem odnoszącym się do radców prawnych

zatrudnionych w ramach stosunku pracy zlecenia wykonania czynności wykraczającej poza zakres pomocy prawnej (art. 9 ust. 4 ustawy o radcach prawnych). Pojawia się pytanie, czy chodziło o wprowadzenie takiego zróżnicowania pomiędzy radcami wykonującymi zawód w oparciu o umowę o pracę oraz w innych formach, że tym pierwszym, pozostającym w rygorze ustawowym – żadnych czynności, poza świadczeniem pomocy prawnej, polecać nie będzie można, a pozostałym owszem? Nie bez znaczenia jest także fakt, że przepis ten, o charakterze raczej technicznym, zdecydowano się zamieścić w KERP, zamiast – jak wydaje się zgodnie z regulowaną materią – przenieść go do regulaminu wykonywania zawodu. Oznacza to, że zasadniczo przepis ten ma jednak wносить jakąś jakość etyczną do wykonywania zawodu, której zdefiniowanie, jak się wydaje, będzie zadaniem organów postępowania dyscyplinarnego, stosujących ten przepis.

Współpraca z podmiotami świadczącymi pomoc prawną

Nie mniej kontrowersyjny wydaje się kolejny, nowy przepis art. 25a KERP. Jego ustęp pierwszy, jest już znany, funkcjonuje bowiem w aktualnym stanie prawnym jako ust. 2 art. 25 KERP. Zasadniczym celem całej regulacji jest ograniczenie, a nawet wyeliminowanie współpracy radców prawnych z firmami świadczącymi pomoc prawną, a nie będącymi spółkami profesjonalnych pełnomocników, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o radcach prawnych i – jak zakładam – art. 4a ust. 1 prawa o adwokaturze. Mowa tu np. o spółkach z o.o. zajmujących się windykacją, dochodzeniem odszkodowań, czy też „sprawami frankowymi”. Radcy prawni współpracują z tymi firmami najczęściej jako pełnomocnicy procesowi,

ale nie wyłącznie. Zdarzają się także radcy prawni zasiadający w zarządach takich spółek, czy będący ich współnikami, choć nie wykonujący wówczas zawodu. Konsekwencje wyeliminowania wszelkich form współpracy z takimi podmiotami mogą dotknąć znaczną liczbę naszych koleżanek i kolegów. Problem zatem jest dość znacznej wagi. Spowodowanie takiej dolegliwości uzasadnione jest jednak ochroną misji naszego zawodu. W postępowaniach dyscyplinarnych na znaczną skalę pojawiają się skarżący, którzy powierzyli swoje sprawy takim podmiotom, a na pewnym etapie prowadzenia tych spraw – były one obsługiwane przez radców prawnych. Organizacja tej obsługi nierzadko nie zapewniała jednak klientom nawet kontaktu z pełnomocnikiem, nie mówiąc o wpływie na sprawę. Radca prawny – okazjonalnie pojawiający się w sprawie – częstokroć np. nie informował klienta o stanie sprawy ani terminach procesowych – zajmował się tym podmiot, któremu sprawę zlecono, z różnym skutkiem. Poważnym problemem okazywał się brak możliwości uzyskania ewentualnego odszkodowania od ubezpieczyciela radcy prawnego, który pojawiał się w takiej sprawie, bowiem jego odpowiedzialność bywa – z różnych względów – trudna do ustalenia i wykazania. Także w postępowaniu dyscyplinarnym ustalenie odpowiedzialności radcy prawnego – mimo czasem ewidentnych wad w zakresie prowadzonej sprawy – było niemożliwe. Negatywnymi konsekwencjami takich działań można wymienić wiele i każdą z nich opierać na wielu przykładach. Dość jednak podsumować, że społeczny odbiór takich działań był bardzo negatywny. Skarżący częstokroć argumentowali, że sprawą zajmował się radca prawny, a sprawa była wadliwie prowadzona. Nie mogli zrozumieć, z jakich powodów nie przysługują im ochrona, a radcy prawnego nie można pociągnąć

do takiej odpowiedzialności, jaka pojawiłaby się, gdyby sprawę powierzono bezpośrednio profesjonalnemu pełnomocnikowi. Abstrahując od odpowiedzialności za dokonany przez nich wybór – zjawisko to, ze względu na swój rozmiar – w istotny sposób negatywnie rzutuje na społeczny odbiór zawodu i zaufanie do niego. Stało się zatem przyczynkiem do interwencji, podjętej przez samorząd, w postaci zmian do KERP. Ocena brzmienia wprowadzonej regulacji nie jest jednak jednoznaczna. Nim jednak do niej przejdziemy, pozwolę sobie zacytować ust. 2 i 3 powołanego art. 25a. Ustęp drugi stanowi, że radca prawny nie może brać udziału lub pomagać w jakiegokolwiek formie, jakimkolwiek charakterze ani w jakiegokolwiek sposób w świadczeniu pomocy prawnej lub prowadzeniu regulowanej działalności prawniczej przez podmioty nieuprawnione. Przez podmioty nieuprawnione rozumie się osoby lub podmioty świadczące pomoc prawną niezgodnie z przepisami o formach wykonywania zawodu radcy prawnego, w szczególności spółki kapitałowe lub inne osoby, nieposiadające uprawnień do świadczenia pomocy prawnej. Zgodnie z ustępem trzecim natomiast, radca prawny nie może wprowadzać w błąd odbiorców usług świadczonych przez osoby trzecie, w tym podmioty nieuprawnione, co do ich charakteru lub rzeczywistego pochodzenia. Zakazane będzie zatem branie udziału lub pomaganie w jakiegokolwiek formie, w jakimkolwiek charakterze i w jakimkolwiek sposób w (a) świadczeniu pomocy prawnej lub (b) prowadzeniu regulowanej działalności prawniczej – przez podmioty nieuprawnione. Pierwsza z kontrowersji pojawi się przy próbie zdefiniowania prawniczej działalności regulowanej. Kolejna, przy definicji podmiotu nieuprawnionego, wprowadzonej przez analizowany przepis. Podmiotem nieuprawnionym ma być bowiem osoba

lub podmiot świadczący pomoc prawną niezgodnie z przepisami o formach wykonywania zawodu radcy prawnego. Zauważyć jednak trzeba, że zgodnie z powołanymi przepisami o formie, powinni zawód wykonywać tylko radcy prawni. Innymi słowy, jeśli radca prawny świadczy pomoc niezgodnie z przepisami o formie, to będzie podmiotem nieuprawnionym. Pytanie tylko do ilu okoliczności faktycznych tak sformułowany zakaz będzie miał zastosowanie. Zwykle bowiem to właśnie nie w działalności spółek założonych przez radców prawnych tkwił problem. Nie do końca jest też jasna druga część definicji podmiotu nieuprawnionego, którym ma być podmiot nieposiadający uprawnień do świadczenia pomocy prawnej. Trzeba jednak zauważyć, że świadczenie tej pomocy jest – zgodnie z zasadą wolności działalności gospodarczej – wolne dla każdego na równych prawach. Ustawodawca nie zdecydował się na reglamentowanie uprawnień do świadczenia tej pomocy (z niewielkimi wyjątkami dotyczącymi spraw sądowych, a i tu – nie w pełnym zakresie). Wskazanie przykładu takiego podmiotu wydaje się zatem dość karkołomnym zagadnieniem, co będzie rzutowało na skuteczność posługiwania się tym przepisem przez organy dyscyplinarne.

Refleksja na koniec

Już bardzo pobieżna analiza, zaledwie kilku nowych regulacji prowadzi do wniosku, że będą one wyzwaniem dla radców prawnych i aplikantów radcowskich oraz dla członków organów dyscyplinarnych. Uważna lektura wszystkich zmian wydaje się więc zupełnie niezłym postanowieniem noworocznym. Bardzo jestem ciekawa Państwa opinii i niewątpliwie będziemy mieli wiele okazji, by się nimi jeszcze podzielić. •

Egzamin wstępny

apl. radcowska **Anna Duda**

W sobotnie przedpołudnie, 24 września 2022 r. odbył się państwowy egzamin wstępny na aplikację radcowską. Do tegorocznej edycji egzaminu i ja przystąpiłam – po kilku latach od ukończenia studiów prawniczych – i to z sukcesem!

Tegoroczna edycja egzaminu w okręgu wrocławskim miała nieco sportowy wymiar. Stojąc w kolejce do wejścia do hali tenisowej Kompleksu Hotelowo-Rekreacyjnego GEM, przy ul. Mianowskiego we Wrocławiu, można było po lewej – podziwiać młodzików grających w piłkę nożną, a po prawej – dorosłych zapaleńców tenisa ziemnego. Oczekiwaniu na wejście do sali towarzyszyła zatem atmosfera walki i determinacji, mimo że w ten chłodniejszy dzień słońce dość leniwie wychylało się zza chmur.

Kwadrans–dwa czekania w kolejce i można było wylosować miejsce przy suto wodą i colą zastawionym stoliku w cieplej sali. Najdroższe napoje świata – pomysłał i kolejne pokolenia zdających. Póki nie wejdziesz się w buty zdającego, każde

takie spostrzeżenie może wydawać się zabawne. Na sali dało się wyczuć unoszący się w powietrzu stres. Ani jednej znajomej twarzy, pomyślałam, ale nic dziwnego, skoro zdecydowana część moich znajomych z roku albo ma to już za sobą, albo będzie się mierzyć z arkuszem testowym w innych okręgach. Wrócić po sporej przerwie do trybu nauki nie było łatwo, ale czego się nie robi, aby spełniać się zawodowo. Parę miesięcy samodzielnego dokształcania po pracy na pełny etat, miał tego dnia zwieńczyć egzamin na aplikację.

Wybiła godzina jedenasta i przewodniczący komisji spokojnym tonem rozpoczął procedurę przedstawiania komisji oraz rozdawania arkuszy. Stres? Zero, przecież materiału przerobiłam ogrom, a klikalne testy kończyłam zawsze grubo przed czasem. Nie tym razem. TYM razem test zaskoczył mnie bardzo – ulubione karne kąsało szczegółami, zaś pytania z prawa cywilnego okazały się nieco łatwiejsze niż zwykle (pytanie o OC posiadacza przyczepki nawet mnie rozbawiło, wszak kto by się spodziewał pytania o przyczepkę). Gospodarcze znowu zmęczyło detalami

GRATULUJEMY

Pani apl. Anna Duda, ex aequo z apl. Karoliną Saską, otrzymała najwyższy wynik na egzaminie wstępnym na aplikację radcowską (133 pkt). Oba Paniom serdecznie gratulujemy i życzymy powodzenia na aplikacji radcowskiej!

Fot. OIRP we Wrocławiu

i różnorodnością ustaw, ale na ostatniej prostej zagadnienia administracyjne wespół z prawem konstytucyjnym i europejskim okazały się nieco mniej wyszukane. W przypadku wielu pytań – jak zwykle – warianty odpowiedzi różniły się nieznacznie, dlatego też najlepszą drogą wysnucia poprawnej odpowiedzi okazała się głębsza analiza logiczna oraz eliminacja tych zdecydowanych nieprawidłowych propozycji.

Jakież było moje zaskoczenie, gdy przewodniczący komisji nagle ogłosił, że do końca egzaminu pozostało pół godziny, a tu trzeba przenieść odpowiedzi na arkusz odpowiedzi i ostatecznie zdecydować o niezdecydowanych. Mobilizacja osiągnęła najwyższy poziom i na ostatnią minutę przed czasem oddałam swoją pracę.

Nareszcie koniec! Chwyciłam jesienny płaszcz i z ogromną ulgą, że już po wszystkim, spokojnym tempem wolnego człowieka opuściłam obiekt sportowy. Teraz czekał czas upragnionego odpoczynku na świeżym powietrzu, w pełnym słońcu. Zaraz, zaraz – jeszcze wyniki! Tym tematem zdecydowałam się chwilowo nie martwić, by móc rozkoszować się ostatnimi podrywanymi latami.

Oczekiwanie na wyniki trwało na szczęście krótko, bo te nadeszły szybko. Już następnego dnia, wczesnym niedzielnym popołudniem z wpisu na profilu OIRP w mediach społecznościowych dowiedziałam się, że bój z testem o miejsce na aplikacji w Izbie toczyło w sumie 211 osób, z czego z tarczą wyszło zaledwie 42% piszących. Wynik z wrocławskiego okręgu oraz spływające z czasem z kraju dane potwierdziły moje wrażenia z testu, który uznałam za wyjątkowo trudny. Upragnione minimum 100 punktów uzyskało w skali kraju zaledwie 41% zdających, na szczęście znalazłam się w tym gronie. Tysiące przerobionych testów, tuziny przeczytanych ustaw, odroczone wakacje, spore dawki wypitej kawy, ale było warto, bo cel został osiągnięty.

Nadeszły upragnione tygodnie relaksu, regeneracji fizycznej, ale i zbierania sił na kolejne wyzwanie pod tytułem *aplikacja*. Liczę, że od stycznia rozpocznę kolejną ciekawą przygodę z prawem, pełną nowych doświadczeń, oraz że zwieńczy ją sukces na egzaminie radcowskim. Oczekuję, że nabędę niezbędnej wiedzy i umiejętności, by realizować się zawodowo w roli prawnika. •

Nie samą nauką i pracą żyje aplikant, czyli o zorganizowanym dla aplikantów radcowskich Wieczorze Andrzejkowym słów kilka

r. pr. **Cyprian Golda**

W dniu 19 listopada 2022 roku, po ukończeniu programu szkoleniowego na kolejnym roku aplikacji oraz odbytych kółkach weryfikujących wiedzę zdobytą w trakcie ostatniego roku, nasi

aplikanci wszystkich trzech lat mieli okazję do spotkania się we własnym gronie i zabawy w ramach Wieczoru Andrzejkowego, zorganizowanego przez OIRP we Wrocławiu, w restauracji „Przyjaciele i Znajomi”.

Od lewej: Wicedziekan ds. aplikacji Robert Staszewski, Członek Prezydium Sylwia Filińska, mec. Cyprian Golda.
Fot. OIRP we Wrocławiu

Tradycyjnie już, dla jednych wydarzenie to było sposobnością do kolejnego wspólnego spotkania i podzielenia się z innymi swoimi świeżymi wrażeniami z pierwszego lub kolejnych lat aplikacji, dla innych zaś jedną z ostatnich szans na integrację przed zakończeniem całego cyklu szkoleniowego i przystąpieniem do egzaminu zawodowego.

Jednocześnie, dzięki przyjętej formule tego rodzaju wydarzenia, stało się ono okazją nie tylko do mniej formalnych spotkań i rozmów w gronie aplikantów radcowskich poszczególnych roczników, ale także sposobnością do nawiązania i zacieśnienia relacji między

przedstawicielami aplikantów radcowskich wszystkich trzech lat aplikacji.

Ponieważ nie samymi rozmowami żyje człowiek, wydarzenie to było nie tylko okazją dla zebranych Gości do konwersacji, ale także, dzięki obecności DJ-a podczas całej imprezy, sposobnością do zabawy tanecznej, przy dźwiękach zarówno tej nowszej, jak i starszej muzyki.

Zasadność organizacji tego rodzaju wydarzeń, w ramach naszego Samorządu, po raz kolejny potwierdzili również sami zainteresowani, co najlepiej wyrazili swoim licznym udziałem w imprezie. Niemalże wszyscy ci, którzy zadeklarowali swój udział w organizowanym przedsięwzięciu, byli faktycznie obecni na wydarzeniu. O pozytywnym przyjęciu tego rodzaju inicjatywy, a także o panującej wyśmienitej atmosferze i dobrej zabawie, najlepiej jednak świadczy fakt, że liczne grono aplikantek i aplikantów radcowskich bawiło się do samego końca imprezy, opuszczając restaurację w późnych godzinach nocnych.

Owa wielokrotnie wspomnianą możliwość integracji i zadzierzgnięcia nowych znajomości zdaje się szczególnie ważna i warta docenienia po niedawnym okresie, w którym – z uwagi na panujące obostrzenia epidemiologiczne – tego rodzaju inicjatywy

były obiektywnie niemożliwe do zrealizowania. Cieszy zatem nie tylko sam fakt powrotu do wydarzeń, którym przyświeca cel integracji naszego środowiska, ale także często podświadome zrozumienie i potrzeba uczestniczenia w tego rodzaju wydarzeniach u najmłodszych adeptów naszej profesji. Pamiętajmy również, że to właśnie na tym etapie życia zawodowego mamy okazję nawiązać szereg relacji, które pozwalają nie tylko odbyć – w jak najlepszej atmosferze – okres szkolenia zawodowego, ale również (a o czym nie powinniśmy zapominać) mogą pomóc w sprawniejszym funkcjonowaniu w późniejszym życiu zawodowym. Wydaje się bowiem pytaniem retorycznym, czy ktośkolwiek z nas nie szukał merytorycznego wsparcia lub pomocy u koleżanek i kolegów, także tych z czasów aplikacji, w trakcie swojej późniejszej praktyki zawodowej?

Pozostając tym samym w przeświadczeniu o potrzebie budowania relacji i więzi, nie tylko między Samorządem i jego członkami, ale właśnie także bezpośrednio między samymi jego członkami, już teraz należy liczyć na pozytywne przyjęcie i liczny udział naszych Koleżanek i Kolegów, zarówno aplikantów, jak i radców prawnych, w kolejnych tego rodzaju inicjatywach organizowanych przez OIRP we Wrocławiu. Serdecznie zapraszamy! •

Sylwetka Aplikanta – Wojciech Bojarski

r. pr. **Milena Szostak-Kańska**

Wojciech Bojarski – aplikant II roku, absolwent Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Tytuł magistra uzyskał, broniąc pracy pod tytułem: „Wykonywanie władzy rodzicielskiej przez rodzica osadzonego w zakładzie karnym” pod redakcją naukową dr. hab. Piotra Telusiewicza.

W czasie studiów należał do wydziału administracyjnego Uniwersyteckiej poradni prawnej KUL, w której to pełnił funkcję przewodniczącego.

Po zakończeniu studiów nasz aplikant pełnił funkcję kierownika sekcji sądowej, w podmiocie trudniącym się polubownym dochodzeniem wierzytelności. Jest autorem szkoleń z zakresu prawnych aspektów polubownego rozwiązywania sporów oraz egzekucji w postępowaniu cywilnym.

Zawodowo interesuje się prawem karnym, prawem medycznym oraz postępowaniami dyscyplinarnymi prowadzonymi przed Rzecznikami Odpowiedzialności Zawodowej Izby Lekarskich.

Obecnie pracuje w jednej z kancelarii adwokackich we Wrocławiu, gdzie na co dzień zajmuje się sprawami z zakresu

Fot. Archiwum prywatne

błędów medycznych, prawa gospodarczego oraz prawa karnego.

W chwili wytchnienia Pan Wojciech amatorsko uprawia trójbój siłowy oraz zaczytuje się w powieściach takich pisarzy jak Andrzej Sapkowski, Tomasz Sekielski czy Mario Puzo. •

Sprawozdanie ze szkolenia wyjazdowego w Hotelu „Zamek na Skale” w Trzebieszowicach

r. pr. **Krystian Mularczyk**

Hotel „Zamek na Skale”. Fot. <https://www.zameknaskale.com.pl/galeria/>

W dniach 21–23 października 2022 r., w Trzebieszowicach odbyło się szkolenie wyjazdowe organizowane przez Centrum Doskonalenia Zawodowego OIRP we Wrocławiu. Tegoroczne szkolenie zostało podzielone na dwa bloki tematyczne. W pierwszym bloku

poruszono zagadnienia z zakresu dokumentowania procesów przetwarzania danych osobowych. Tym razem druga część wydarzenia miała również charakter wykładowy i dotyczyła omówienia zasady rozliczalności w kontekście procedury AML/CFT/KYC.

Fot. OIRP we Wrocławiu

Program szkolenia został rozpisany na jednodniowe zajęcia. Prelegentami byli wybitni specjaliści z zakresu prawa ochrony danych osobowych. Szkolenie otworzył dr Tomasz Radziszewski – wieloletni praktyk zabezpieczania aktywów informacyjnych w spółkach skarbu państwa sektora energetycznego, instytucjach bankowych, administracji publicznej, audytor wiodący ISO 27001, specjalista TISM, autor wielu publikacji z zakresu ochrony informacji prawnie chronionych, wykładowca studiów podyplomowych na Uniwersytecie Wrocławskim dotyczących ochrony danych osobowych. Przedstawił on zagadnienie pt. „Dokumentowanie procesów przetwarzania danych osobowych a realizacja wymagań art. 5 ust. 2 RODO. Przetwarzanie danych osobowych w kontekście powierzenia przetwarzania i udostępnienia w celu realizacji umowy”. Drugim prelegentem był dr Dariusz Wasiak – praktyk z zakresu efektywnego

realizowania ochrony danych i innych informacji prawnie chronionych, biegły sądowy z dziedziny bezpieczeństwa informacji przy Sądzie Okręgowym we Wrocławiu, mediator sądowy w sprawach karnych i cywilnych przy Sądzie Okręgowym we Wrocławiu, adiunkt w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu, przeprowadzając wykład pt. „Zasada rozliczalności a procedury AML/CFT/KYC”.

Omówione zagadnienia spotkały się z entuzjastycznym przyjęciem uczestników szkolenia oraz z pewnością ukształtowały już i tak wysoce profesjonalną wiedzę radców prawnych.

Po zakończeniu szkolenia nadszedł czas na wieczorną kolację, podczas której uczestnicy, we wspólnym gronie, mieli możliwość wymienienia się swoimi refleksjami odnośnie do wyjątkowo precyzyjnie i ciekawie omówionych tematów. •

Sprawozdanie z Kongresu FBE w Palermo, 17–19 listopada 2022

r. pr. **Maria Dymitruk**

r. pr. **Jerzy Makowski**

W dniach 17–19 listopada 2022 r. w Palermo odbył się jubileuszowy kongres Federacji Adwokatów Europejskich (FBE), która obchodzi w tym roku swoje trzydziestolecie. Ta założona w Barcelonie w 1992 r. organizacja z sukcesem tworzy pole międzynarodowej współpracy krajowych i lokalnych izb oraz stowarzyszeń prawniczych z państw skupionych w Radzie Europy, zrzeszając obecnie 250 izb reprezentujących ponad milion prawników europejskich. Od trzech dekad skutecznie realizuje swoje cele statutowe, promując rządy prawa, dbając o niezależność prawników, broniąc praw człowieka oraz zabiegając o stałe podnoszenie jakości usług prawnych.

Temat przewodni jubileuszowego kongresu w Palermo (*Lawyers under attack*) wybrany został w celu uhonorowania odwagi europejskich prawników, zarówno tych, którzy stawiają czoła wojnie, jak i tych stojących w obronie kluczowych wartości w naszym zawodzie. Pierwszy panel kongresu poświęcony był omówieniu roli prawników jako strażników rządów prawa w czasie wojny oraz konfliktów polityczno-społecznych, w trakcie którego

Podpisanie porozumienia o współpracy z izbą adwokacką w Palermo. Fot. FBE

uczestnicy mogli wysłuchać m.in. Sviatłany Babintsevy, byłej prawniczki z Białorusi, która zaprezentowała sytuację przedstawicieli zawodów prawniczych za naszą wschodnią granicą (odbieranie prawa wykonywania zawodu, pozbawianie wolności, brak niezależności samorządu zawodowego). Mówcy drugiego panelu skupili się na aktualnych wyzwaniach związanych ze skuteczną ochroną tajemnicy zawodowej, w tym również ryzykach pojawiających się wraz z rosnącym zastosowaniem technologii w kancelariach prawnych. Pamiętając, że prawnicy, radząc sobie

Przedstawiciele Komisji Nowych Technologii FBE.
Fot. FBE

z ciężarem obowiązków zawodowych, pozostają nadal tylko ludźmi, prelegenci trzeciego panelu poszukiwali odpowiedzi na pytanie, czy izby powinny wspierać swoich członków w radzeniu sobie ze stresem, czy w znajdowaniu równowagi pomiędzy życiem osobistym i zawodowym.

Spore zainteresowanie uczestników kongresu wzbudziły działania polskiego samorządu radcowskiego, podejmowane przez Krajową Izbę Radców Prawnych, w zakresie pomocy prawnej uchodźcom z Ukrainy. Informacje o działalności powołanego przez KRRP w grudniu ubiegłego roku Centrum Koordynacji Pomocy Prawnej przekazał podczas kongresu (zarówno na posiedzeniu Komisji Praw Człowieka FBE, jak i szerszemu gremium na Zgromadzeniu Ogólnym) jeden z koordynatorów Centrum – mec. Jerzy Makowski. W efekcie m.in. tych rozmów kilkuosobowa grupa naszych europejskich koleżanek i kolegów zgłosiła chęć niesienia pomocy prawnej *pro bono* dla zgłaszających się do Centrum uchodźców, dla których Polska pozostaje jedynie krajem tranzytowym, zaś ostatecznym celem są inne kraje europejskie.

Program naukowy kongresu uzupełniły obchody 30-lecia Federacji, w trakcie których mec. Izabela Konopacka (obecnie pierwsza Wiceprezydent FBE, a zarazem czwarta kobieta, która zasiadła w Prezydium FBE) przedstawiła doniosłą rolę kobiet w budowaniu historii Federacji. W ramach kongresu odbyły się także spotkania komisji stałych FBE (w tym Komisji Nowych Technologii, której przewodniczy nasza Izba), spotkania Prezydium FBE z przewodniczącymi komisji stałych oraz Zgromadzenie Ogólne Federacji.

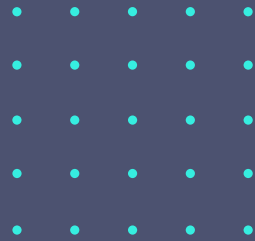
Kongres FBE w Palermo stał się także okazją do nawiązania oficjalnej współpracy naszej Izby z Izbą Adwokacką w Palermo, z którą przedstawiciele OIRP we Wrocławiu: Dziekan Tomasz Scheffler i Wicedziekan Izabela Konopacka podpisali tzw. *Friendship Agreement*. Jest to piąte z kolei tego typu porozumienie (wcześniejsze porozumienia zawarto z izbami adwokackimi w Saksonii, w Barcelonie, w Murcji oraz w Bilbao), a zarazem pierwsze z izbą włoską. Sygnatariusze tych porozumień zawsze chętnie wspierają wszelkie międzynarodowe inicjatywy naszej Izby, dlatego jesteśmy przekonani, że współpraca z naszymi włoskimi kolegami okaże się owocna i przyniesie naszym izbom obopólną korzyść. •

Wystąpienie mec. Izabeli Konopackiej na temat roli kobiet w budowaniu historii FBE. Fot. FBE

The New Technologies Commission
of the European Bars Federation (FBE)
is proud to announce

International LegalTech Competition

ALGORITHMS, ETHICS AND LAW

Use of artificial intelligence in legal practice

I stage (online)

30 April 2023

II stage (onsite)

TBA, Wrocław (Poland)

Organizers:

Patronage:

More info:

<https://www.fbe.org/>
<https://oirp.wroclaw.pl/>

International LegalTech Competition

ALGORITHMS, ETHICS AND LAW

Through advanced AI/ML models, legal services will potentially change more drastically over the next decades than in the last centuries. Lawyers need to face not only an emerging possibility of using algorithms in law firms (to make their work easier and to increase the quality of their services), but also to tackle the consequences of AI for the proper functioning of the legal systems.

Many within the legal profession appreciate the opportunities which will arise from the use of advanced algorithms in the legal profession; however, on the other hand, many worry about the inadequacy of the current legal framework to challenges that AI creates. The European Bars Federation shares a trustworthy and ethical approach to AI, based on respecting fundamental rights and shared European values. The Competition aims to both enhance the use of secure AI/ML solutions in the legal sphere and support the efforts to effectively govern the functioning of advanced algorithms in contemporary society.

Dear Participants, your task in the Competition is to prepare a project that focuses on the use of AI and its impact on legal services, with particular emphasis on the practical (current or future) effects on the legal domain. Please keep in mind that your projects may present an already existing or underway technological solution or the legal implications of AI, as long as they affect (or will affect in the foreseeable future) the way legal services are provided.

María Dymitruk

President of the FBE New Technologies Commission

1st stage (online)

Please submit your presentation together with the application form to the following e-mail address: mdymitruk@oirp.wroclaw.pl by midnight on 30 April 2023

2nd stage (onsite)

We shall select finalists who will take part in the second stage of the competition that will take place in Wrocław (Poland). The exact date will be announced later. In this stage, the finalists shall make their speeches to the jury.

More info:

<http://www.fbe.org/home/>
<https://oirp.wroclaw.pl/>

Fédération des
Barreaux d'Europe

Sprawozdanie z praktyk zagranicznych w Dreźnie

Apl. radcowska **Monika Kozakiewicz**

Panorama Drezna o zachodzie słońca. Fot. Alexander Henke – Unsplash.com

W dniach 7–20 czerwca 2022 r. odbyłam praktyki w kancelarii **CRAMER BENDER Rechtsanwälté Partnerschaftsgesellschaft mbH** w Dreźnie (Niemcy). Oprócz Drezna, kancelaria ma swoje biura w Monachium i Stuttgartcie. Zajmuje się doradztwem w obszarze prawa międzynarodowego, gospodarczego, spółek handlowych i podatkowego.

Celem praktyk było nawiązanie profesjonalnych, międzynarodowych kontaktów zawodowych, zdobycie międzynarodowego

doświadczenia, poznanie wartości oraz norm pracy obowiązujących w kancelarii CRAMER BENDER Rechtsanwälté, oraz potwierdzenie moich umiejętności językowych.

Pierwszego dnia praktyk przedstawiona została mi organizacja wewnętrzna kancelarii i miałam możliwość zapoznania się z niemieckim programem do zarządzania kancelarią „DATEV Anwalt”. Program ten pomaga automatyzować rutynowe czynności, usprawnić organizację oraz lepiej wyszukiwać informacje i dokumenty.

Sąd Apelacyjny w Dreźnie; źródło: <http://wikimapia.org>

Kolejnego dnia zapoznałam się z aktami różnych aktualnych spraw, które prowadzi kancelaria. Mogłam prześledzić, jak wyglądają postępowania przed niemieckimi sądami, jak zbudowany jest niemiecki pozew, odpowiedź na pozew i kolejne pisma w sprawie oraz jak wygląda komunikacja z sądami w postępowaniu cywilnym. Miałam również możliwość omówienia poszczególnych spraw z niemieckimi adwokatami pracującymi w kancelarii CRAMER BENDER Rechtsanwältė.

Następnie wzięłam udział, jako słuchacz, w rozprawie przed niemieckim Sądem Okręgowym, gdzie miałam okazję przyrzyć się pracy niemieckiego wymiaru sprawiedliwości. W kolejnych dniach wzięłam udział w spotkaniu z klientami kancelarii, podczas którego udzieliłam informacji dotyczących polskiego prawa gospodarczego, cywilnego oraz rodzinnego.

Podczas praktyk zajmowałam się również analizą sytuacji klientów kancelarii pod względem podatkowym, na podstawie polsko-niemieckiej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od majątku z dnia 14 maja 2003 r.

Analizowałam również sytuację klientów na podstawie:

- » Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego;
- » Rozporządzenia Rady (UE) nr 2016/1103 z dnia 24 czerwca 2016 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w dziedzinie jurysdykcji, prawa właściwego oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach dotyczących małżeńskich ustrojów majątkowych;
- » Ustawy o podatku od spadków i darowizn z dnia 28 lipca 1983 r.;
- » Ustawy – Prawo prywatne międzynarodowe z dnia 4 lutego 2011 r.

Udział w praktykach zagranicznych oceniam bardzo dobrze, ponieważ pozwolił mi wyjść z mojej strefy komfortu oraz udoskonalić moją znajomość prawniczego i podatkowego języka niemieckiego. Ponadto zdobyłam cenne kontakty, które być może przydadzą mi się w przyszłej pracy radcy prawnego. •

XX-lecie Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej – dwie dekady pasji i czynu

r. pr. **Anna Zalesińska**

Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej (CBKE) powstało na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego w 2002 r. Od początku powstania CBKE zajmowało się informatyzacją sądownictwa z uwagi na zainteresowania naukowe prof. dra hab. Jacka Gołaczyńskiego, który jest Kierownikiem CBKE i jednocześnie sędzią Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu.

CBKE jest jedyną jednostką naukową w Polsce zajmującą się kompleksowo informatyzacją sądownictwa. Wynikiem prac badawczych CBKE i prof. dra hab. Jacka Gołaczyńskiego jest koncepcja prawna elektronicznego postępowania upominawczego (tzw. e-sądu działającego w Lublinie), tzw. protokołu elektronicznego (zapisu dźwięku albo obrazu i dźwięku z przebiegu posiedzenia jawnego) oraz dostępu do ksiąg wieczystych i KRS przez Internet, łącznie z samodzielnym pobieraniem wydruków z tych rejestrów, które mają moc prawną zrównaną

Fot. CBKE

z dokumentami urzędowymi, czy dostępu do akt sprawy przez Internet (Portal Informacyjny) oraz publikacji orzeczeń sądów powszechnych w Internecie (Portal Orzeczeń).

Pomysłodawcą powstania na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii UW jednostki naukowo – badawczej zajmującej się prawem nowych technologii był prof. dr hab. Wolfgang Kilian z Uniwersytetu w Hanowerze, dyrektor Instytutu Informatyki Prawniczej na Wydziale

Od lewej: Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler, Kierownik CBKE prof. dr hab. Jacek Gołaczyński. Fot. CBKE

Prawa tego Uniwersytetu. Przekonał on ówczesnego Dziekana prof. dr hab. Zdzisława Kegla o potrzebie powołania takiej jednostki, a następnie aktywnie wspomagał jej powstanie i rozwój. Starania prof. dr hab. Wolfganga Kiliana zostały docenione przez Senat Uniwersytetu Wrocławskiego, który przyznał mu w 2013 r. tytuł doktora honoris causa naszego Uniwersytetu, a kilka lat później otrzymał także złoty Medal Zasłużonego dla Uniwersytetu Wrocławskiego.

Swoje XX-lecie obchodziło również Studenckie Koło Naukowe – Blok Prawa Komputerowego „LegalNet”. Studenckie Koło Naukowe – Blok Prawa Komputerowego, które powstało 2 sierpnia 2002 r. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii, z inicjatywy grupy entuzjastów i wizjonerów, którzy zaufali instynktowi i postanowili całą swoją energię poświęcić na rozwijanie zainteresowań oraz pogłębianie wiedzy na temat prawa nowych technologii na przekór sceptycyzmowi laików.

Późne lata 90. to okres bujnego rozwoju tzw. IT technologii, co spowodowało, że założenie Koła wprost idealnie pokryło się z dynamicznie wzrastającym zainteresowaniem tą tematyką.

Od 2014 r. CBKE współpracuje z Okręgową Izbą Radców Prawnych we Wrocławiu. Sama idea kooperacji zrodziła się w ramach pierwszego projektu, kiedy to w organizacji Konferencji *Wykorzystanie sądowych systemów informatycznych w pracy profesjonalnego pełnomocnika* uczestniczyła jeszcze Okręgowa Rada Adwokacka we Wrocławiu oraz Sąd Apelacyjny we Wrocławiu. W zamyśle organizatorów wydarzenia organizowane w ramach współpracy mają się stać zjazdem zarówno ludzi nauki, jak i adwokatów oraz radców prawnych. Konferencje poświęcone są tematyce wykorzystania nowych technologii w pracy profesjonalnych pełnomocników oraz mają służyć wymianie doświadczeń i poglądów między przedstawicielami nauki a praktykami.

Lista konferencji

- » 28 października 2014 r. – OKN, *Wykorzystanie sądowych systemów informatycznych w pracy profesjonalnego pełnomocnika*;
- » 25 marca 2015 r. – OKN, *Konsument w świecie cyfrowym. Nowe Prawo Konsumentkie – Nowe Problemy?*;
- » 17 marca 2016 r. – OKN, *Dowody i postępowanie dowodowe po nowelizacji Kodeksu cywilnego oraz Kodeksu postępowania cywilnego z 10 lipca 2015 r.*;
- » 21–22 kwietnia 2017 r. – Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Legal Innovation* poświęcona aktualnym problemom związanym z informatyzacją postępowania sądowego;
- » 10–11 kwietnia 2018 r. – IV Forum Prawa Mediów Elektronicznych, poświęcone w całości tematyce związanej z ochroną danych osobowych oraz ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych (RODO);
- » 15 października 2020 – OKN, *Ile IP w IT? Cyfrowe aspekty własności intelektualnej*;

- » 6 października 2021 r. – OKN, *Usługi cyfrowe. Bezpieczeństwo i odpowiedzialność*;
- » 14–15 października 2022 r. – OKN, *Prawo nowych technologii we Wrocławiu*, konferencja zorganizowana z okazji XX-lecia CBKE i SKN – BPK LegalNet.

Wśród prelegentów można wskazać m.in.: prof. Wolfganga Kiliana, dr hab. Wojciecha Wiewiórowskiego, UG, EDP, dr hab. Kingę Flagę-Gieruszyńską, prof. Usz, dr hab. Dariusza Szostka, prof. UŚ, dr hab. Marka Świerczyńskiego, prof. UKSW, prof. Mariusza Jabłońskiego, dr hab. Joannę Stuzińską, prof. ALK, dr hab. Grzegorza Sibigę, adw. Xawerego Konarskiego.

Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu, jako wieloletni Partner CBKE, obchodziła XX-lecie jednostki i koła naukowego swoim patronatem honorowym. Tu możemy od razu zdradzić naszym czytelnikom, że to na pewno nie jest koniec współpracy pomiędzy OIRP we Wrocławiu a CBKE, bo już na rok 2023 planowane są kolejne dwie inicjatywy, których szczegóły przybliżymy w kolejnych numerach. •

Fot. CBKE

Nowe odcinki podcastu „Prawo a nowe technologie”

r. pr. Wojciech Lamik

Komisja ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej od momentu opublikowania ostatniego numeru „Przeglądu Radcowskiego” wydała kolejne odcinki podcastu „Prawo a nowe technologie”. Ponownie udało się zaprosić do nagrywania odcinków wielu cenionych specjalistów z zakresu prawa nowych technologii.

Odcinek 10

Gabriela Wiktorzak – doświadczona prawniczka, solitor (Wielka Brytania) z udokumentowaną historią pracy w branży usług prawnych; prawnik zagraniczny (OIRP w Warszawie); specjalistka w zakresie naruszeń umów, negocjacji, Big Data, LegalTech, ochrony danych, IT i prawa UE; członkini WomenTech oraz Women in AI; absolwentka Brunel University, BPP Law School oraz Akademii Leona Koźmińskiego; tematem rozmowy była problematyka zastosowania neurotechnologii w służbie prawa.

Odcinek 11

Marlena Sakowska-Baryła – doktor nauk prawnych, radca prawny, partnerka w Sakowska-Baryła, Czaplińska Kancelarii

Radców Prawnych Sp.p. oraz Redaktor Naczelna kwartalnika „ABI Expert”. Specjalizuje się w ochronie danych osobowych, dostępie do informacji publicznej, ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego, prawie konstytucyjnym i samorządowym. W rozmowie przybliżyliśmy problematykę ochrony danych osobowych w kancelarii radcy prawnego, szczególnie z perspektywy wdrożenia odpowiednich środków bezpieczeństwa oraz zarządzania incydentami bezpieczeństwa.

Odcinek 12

Witold Chomiczewski – radca prawny i wspólnik zarządzający w Lubasz

i Wspólnicy – Kancelarii Radców Prawnych sp.k., Lider specjalizacji e-Commerce. Pełnomocnik Izby Gospodarki Elektronicznej ds. legislacji. Reprezentuje branżę e-commerce w procesach legislacyjnych w Sejmie, Senacie i ministerstwach. Współautor szeregu komentarzy, m.in. do ustawy o ochronie danych osobowych oraz do ustawy o prawach konsumenta. Członek założyciel Stowarzyszenia Prawa Nowych Technologii oraz członek Komitetu Redakcyjnego Kwartalnika Prawa Nowych Technologii; rozmowa z naszym gościem pozwoliła na przybliżenie słuchaczom najważniejszych informacji związanych z Aktem o usługach cyfrowych (DSA) oraz Aktem o rynkach cyfrowych (DMA).

Odcinek 13

Jacek Gołaczyński – były Wiceminister Sprawiedliwości oraz pełnomocnik Ministra Sprawiedliwości ds. informatyzacji sądownictwa. Kierownik CBKE. Sędzia Sądu Apelacyjnego. Autor i współautor publikacji naukowych z zakresu m.in. prawa nowych technologii, prawa cywilnego, postępowania cywilnego i prawa prywatnego międzynarodowego, a także współautor i redaktor komentarza do kodeksu postępowania cywilnego z 2016 r., 2019 r., monografii o umowach elektronicznych, prawie nowych technologii, elektronicznej licytacji w egzekucji cywilnej, współautor komentarza do Kodeksu cywilnego, autor podręcznika do Prawa prywatnego międzynarodowego. Odcinek ten był poświęcony dwóm tematom: 20-leciu istnienia Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego (CBKE) oraz informatyzacji polskiego sądownictwa.

Odcinek 14

Katarzyna Załęska – radca prawny, członek Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej przy OIRP we Wrocławiu, specjalistka od ochrony danych osobowych i prawa nowych technologii, prawnik z doświadczeniem w kancelarii jako in-house. Absolwentka studiów podyplomowych „Prawo Nowoczesnych Technologii” na warszawskiej Akademii Leona Koźmińskiego, posiadaczka certyfikatu Microsoftu w zakresie podstaw chmury obliczeniowej. Rozmowa była poświęcona zastosowaniu chmury obliczeniowej w działalności radcy prawnego.

Wszystkich odcinków możecie odsłuchać na Spotify¹ oraz na portalu e-learningowym naszej izby wrocławskiej.

Jeżeli macie propozycje co do tematów kolejnych odcinków, dajcie nam znać, np. poprzez wysłanie do nas wiadomości w mediach społecznościowych (Facebook i LinkedIn) Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej OIRP we Wrocławiu lub poprzez e-mail wlamik@oirp.wroclaw.pl.

Jeszcze w tym roku zostaną opublikowane dwa odcinki naszego podcastu (w tym jeden odcinek specjalny). Zwierczenie tego roku będzie również końcem pierwszego sezonu tego podcastu. Z niecierpliwością wyglądamy nowego roku oraz kolejnych tematów, jakie zostaną poruszone.

Widzimy się już w styczniu 2023 r. Do usłyszenia! •

¹ „Prawo a nowe technologie” na Spotify, <https://open.spotify.com/show/5hUJdOY2VfxpUcCA-sh6Lg8?si=1373c1663d154a14> (dostęp: 14 grudnia 2022 r.).

PODCAST „PRAWO A NOWE TECHNOLOGIE”

II sezon, 2023 rok

Styczeń

- Odcinek 17 – 26 stycznia

Luty

- Odcinek 18 – 9 lutego
- Odcinek 19 – 23 lutego

Marzec

- Odcinek 20 – 9 marca
- Odcinek 21 – 23 marca

Kwiecień

- Odcinek 22 – 6 kwietnia
- Odcinek 23 – 20 kwietnia

Maj

- Odcinek 24 – 4 maja
- Odcinek 25 – 18 maja

Czerwiec

- Odcinek 26 – 1 czerwca
- Odcinek 27 – 15 czerwca
- Odcinek 28 – 29 czerwca

Lipiec

- Odcinek 29 – 13 lipca

Sierpień

- Odcinek 30 – 24 sierpnia

Wrzesień

- Odcinek 31 – 7 września
- Odcinek 32 – 21 września

Październik

- Odcinek 33 – 5 października
- Odcinek 34 – 19 października

Listopad

- Odcinek 35 – 2 listopada
- Odcinek 36 – 16 listopada
- Odcinek 37 – 30 listopada

Grudzień

- Odcinek 38 – 14 grudnia
- Odcinek 39 – 28 grudnia

Czym jest smart contracts i czy warto się nim zainteresować?

r. pr. **Anna Augustyn**

Smart kontrakty (*smart contracts, inteligentne kontrakty*) są obecnie jednym z najbardziej obiecujących zastosowań technologii blockchain. Choć sam termin funkcjonuje już od przeszło 28 lat, to smart kontrakty wciąż zyskują na popularności i przyciągają nowe branże, w tym prawniczą, finansową, a nawet ochronę zdrowia.

Czym zatem są i czy z perspektywy pracy prawnika warto się nimi zainteresować?

Fot. Kelly Sikkema – Unsplash.com

Powszechnie przyjmuje się, że po raz pierwszy termin smart kontrakt został użyty w 1994 roku przez amerykańskiego kryptografa i informatyka Nicka Szabo, który zdefiniował go jako: *skomputeryzowany protokół transakcyjny, który wykonuje warunki umowy*, a jego przewagę nad klasyczną umową uzasadniał następująco:

Nazywam te nowe kontrakty „inteligentnymi” ponieważ są o wiele bardziej funkcjonalne niż ich nieożywieni przodkowie w formie papierowej. Inteligentna umowa to zestaw obietnic, określonych w formie cyfrowej, w tym protokołów, dzięki którym strony wykonują wobec siebie te obietnice.

Choć oczywiście już przed Szabo istniały technologie zbliżone założeniem i funkcjonalnością do smart kontraktów jak na przykład – popularny swego czasu – DigiCash (1989 r.) autorstwa Davida Chauma. Warto wspomnieć, że jako koncepcyjnych protoplastów współczesnych smart kontraktów, wskazuje się na automaty z jedzeniem, w których to kod komputerowy uruchamia maszynę automatycznie wydającą wybrany produkt, pod warunkiem że dany towar jest

dostępny i że do automatu włożono wystarczające środki.

Wbrew samej nazwie smart kontrakt nie jest umową *sensu stricto*, a **programem komputerowym realizującym ustalenia cyfrowej umowy**, przy wykorzystaniu **technologii blockchain**. Technologia ta opiera się na bazie danych typu peer-to-peer, co oznacza, że informacje są w niej przechowywane w sposób rozproszony, nie istnieje tu jeden scentralizowany organ. Dane w technologii blockchain przetwarzane są w porządku chronologicznym, w pogrupowanych i powiązanych ze sobą blokach. Każda zmiana wymaga nowego bloku, który zawiera oznaczenie czasu i nawiązanie do poprzedniego bloku, przez co tworzy się stale rosnący, nieedytowalny łańcuch transakcji.

Innymi słowy, smart kontrakt to w dużym uproszczeniu uzgodnione pomiędzy

stronami zobowiązania umowne zapisane w postaci kodu komputerowego, oparte na prostym założeniu **IF-WHEN-THEN tj. jeśli wystąpi zdarzenie X, to wykonaj działanie Y**.

Powstanie klasycznej umowy w formie pisemnej z łatwością można sobie, krok po kroku, wyobrazić. Funkcjonujemy już przecież z tymi – jak mówił Nick Szabo – *nieożywionymi przodkami* od czasów rzymskich 😊. Smart kontrakt, w ujęciu syntetycznym, powstaje w następujący sposób:

- » Strony ustalają warunki umowy i tu nadal istotna wydaje się rola prawnika, który zapisy te formułuje i weryfikuje w prawnie bezpieczny sposób oraz dający możliwość jednoznacznego ich przeniesienia na język kodu.
- » Programista zapisuje warunki umowy jako kod (jeśli wystąpi X, to Y) korzystając z języka programowania

Fot. Gerd Altmann – Pixabay.com

odpowiedniego dla danej technologii blockchain.

- » Następnie odpowiednio przetworzony kod umieszcza w strukturze bloków, poprzez stworzenie transakcji o odpowiednim typie i parametrach. Tu właśnie powstaje smart kontrakt, który otrzymuje własny, unikalny adres.
- » Od tej chwili strony mogą wchodzić w interakcje ze smart kontraktem – za pomocą wysyłania odpowiednich transakcji na wskazany wyżej adres.

Fragmenc smart kontraktu w języku Solidity (blockchain Ethereum) można obejrzeć na stronie: <https://github.com/Uniswap/v3-core>.

Dochodzi do automatyzacji procesu realizowania zobowiązań umownych między stronami na wskazanej zasadzie – jeśli wystąpi zdarzenie X, nastąpi realizacja funkcji Y – przykładowo smart kontrakt może zlecić automatycznie zwrot środków, jeśli sprzedawca nie dostarczy kupującemu przedmiotu sprzedaży, we wcześniej uzgodnionym terminie.

Jako największe zalety smart kontraktów wymienia się przede wszystkim: **niezmiennność** (tj. brak możliwości ingerencji w ciąg już powstałych bloków, przez co wykluczona jest nieuczciwa manipulacja stron w treść stosunku zobowiązaniowego), **minimalizację potrzeby korzystania z pośredników** (operacje odbywają się automatycznie pomiędzy stronami umowy), a tym samym **zmniejszenie kosztów** (zastąpienie zaufanej strony trzeciej przez zaufanie do samej architektury systemu), **bezpieczeństwo** (dzięki rozproszonej sieci, która utrudnia cyberataki), **responsywność systemu**

(przykładowo nie ma potrzeby wizyty w urzędzie – zapytanie zostaje złożone w sieci blockchain, która w zależności od rodzaju implementacji wraca do użytkownika ze zweryfikowaną odpowiedzią).

Pole zastosowania smart kontraktów jest właściwie nieograniczone. Smart kontrakty mogą być wykorzystywane w branży ubezpieczeń, prawie nieruchomości, przy umowach sprzedaży, w ochronie zdrowia, e-commerce, walce z podróbkami czy kradzieżą własności intelektualnej...

W kwestii stworzenia regulacji prawnej smart kontraktów zdania są obecnie podzielone. Popularne stało się hasło „Code is law”, a wśród programistów powszechna jest opinia, że to właśnie idea braku centralnego organu i rozproszenie sieci daje bezpieczeństwo i pozwala na globalne funkcjonowanie inteligentnych kontraktów.

W Polsce, z prawnego punktu widzenia, inteligentny kontrakt nasuwa wiele problemów co do jego kwalifikacji w systemie zobowiązań, a tym samym tworzy ryzyko w przypadku ewentualnego sporu sądowego. Jednak zawarcie umowy, zapisanej wyłącznie w formie kodu programistycznego, nie będzie funkcjonować w pełnej próżni legislacyjnej, mając na względzie chociażby odpowiednią wykładnię treści art. 60 Kodeksu Cywilnego.

Powyższy tekst jest oczywiście krótkim wstępem do tematu smart kontraktów, ale odpowiedź na pytanie, czy warto zainteresować się inteligentnymi umowami, wydaje się dość oczywista. Ich popularność wciąż rośnie, co jednocześnie wymusza na systemie prawnym – wzorem Malty (zwana swego czasu „Blockchain Island”) czy Estonii – wprowadzenie oraz wdrożenie stosownych regulacji w tym zakresie. •

Rozważania wokół tematyki lootboxów

r. pr. **Hanna Kalinowska-Krawiec**

Co to są lootboxy?

Rozwój branży gamingowej w ostatnich latach i rosnąca świadomość potrzeby dostosowania regulacji prawnych do tego zjawiska zaowocowała rozważaniami nad bardzo popularnymi – w branży gier komputerowych oraz mobilnych – lootboxami. Czym jednak są wspomniane skrzynki?

Lootboxy spotkać można zarówno w grach komputerowych, jak i mobilnych. Stanowią swojego rodzaju pojemniki z zawartością. Zawartość każdego pojemnika jest losowa i obejmuje wirtualne przedmioty o różnym znaczeniu i wartości dla graczy. Skrzynkę można nabyć najczęściej poprzez dokonanie zakupu przy pomocy mikropłatności, ale także w zamian za wirtualne pieniądze nabywane w grze lub za osiągnięcie pewnego poziomu gry.

Losowość zawartości lootboxów przejawia się tym, że dany gracz, spełniając warunek uprawniający go do odbioru w grze skrzynki z przedmiotami, nigdy nie wie, czy zawartość będzie wprost proporcjonalna do dokonanej przez niego „płatności”, ani co dokładnie nabędzie poprzez dokonanie zakupu. Zdarzają się więc sytuacje, w których Gracz A uiścił płatność w grze w wysokości 5 USD, w zamian

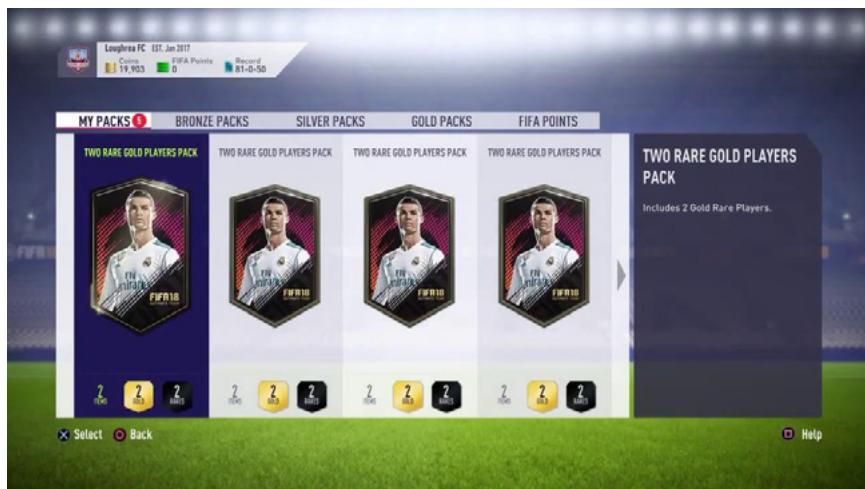
otrzymując wirtualne przedmioty o wartości 1000 USD, natomiast Gracz B, za wpłacone 5 USD, znalazł w swojej skrzynce wirtualne przedmioty o wartości 1 USD. Nabycie skrzynki w grach wiąże się więc z brakiem wpływu gracza na to, co de facto nabędzie.

Lootboxy a problematyka gier hazardowych

Szeroko zakrojony rozwój lootboxów w grach i ich szczególny charakter zapoczątkował w ostatnich latach międzynarodową dyskusję nad prawną identyfikacją tzw. skrzynek. Coraz częściej zaczęło pojawiać się pytanie, czy lootboxy to mechanizmy wypełniające znamiona gier hazardowych?

W swojej publikacji *Are Loot Boxes Gambling? Random Reward Mechanisms* z 2019 roku, autorzy Rune Kristian Lundedal Nielsen i Paweł Grabarczyk wprowadzili pojęcie mechanizmu losowej nagrody, wskazując przy tym, że mechanizm ten składa się z trzech obligatoryjnych i tworzących całość elementów: warunku uczestnictwa, procedury losowości oraz nagrody. Przejawem mechanizmu losowej nagrody, na współczesnym rynku gier

Paczki piłkarzy w grze Fifa 19 (Ultimate Team)

komputerowych i mobilnych, jest właśnie zjawisko lootboxów.

Coraz głośniejsza dyskusja na rynku gier i potrzeba wykładni zgłaszana przez środowisko producentów gier doprowadziły do tego, że tematyka lootboxów została zauważona przez prawników na arenie międzynarodowej. Także w Polsce słusznie dostrzeżono potrzebę odpowiedzi na pytanie, czy wprowadzenie lootboxów do gry przesądza o jej hazardowym charakterze.

W polskiej Ustawie o grach hazardowych gry hazardowe definiuje się jako gry losowe, zakłady wzajemne, gry w karty i gry na automatach. Gry losowe natomiast, jako gry o wygrane pieniężne lub rzeczowe, których wynik w szczególności zależy od przypadku. Próby rozstrzygnięcia sporu i rozwiania wątpliwości co do właściwego zakwalifikowania lootboxów, podjęte zostały w 2018 roku przez Ministerstwo Finansów. Wydano wówczas oświadczenie, w którym stwierdzone zostało, że:

Sam element losowości w danym przedsięwzięciu nie przesądza o hazardowym charakterze danej gry. W praktyce może występować wiele przedsięwzięć, które częściowo mają charakter losowy, jednak nie są one hazardem.

Kontrowersje wokół lootboxów na arenie międzynarodowej

Jak już zostało wskazane, wobec rozwoju branży GameDev pojawiła się potrzeba podjęcia prawnych dyskusji nad mechanizmami używanymi przez producentów gier w ich produktach, w tym nad lootboxami. Rozważania te, w 2020 roku, stanowiły przedmiot raportu badawczego przeprowadzonego przez KUL. Raport zatytułowany *Korzystanie z lootboxów przez Polaków – popularność, zagrożenia, regulacje prawne*, wykazał m.in. że:

Wśród osób korzystających z gier zawierających lootboxy dominują najmłodsi – blisko połowa graczy w wieku

18–24 lata korzystała z takich gier, natomiast w grupie wiekowej 55+ było to tylko 7% graczy.

Dodatkowo raport wykazał skalę popularności lootboxów wśród Polaków, którą potwierdzić miała suma wydatków, jakie zostały zrealizowane przez graczy na rzecz lootboxów w 2017 roku:

W świetle badań 16 milionów graczy w Polsce wydało w 2017 roku 489,2 mln USD na gry, co plasuje nasz kraj na 23. miejscu wśród największych rynków gier na świecie (źródło: mobbirank.pl). W grach Pay2Win polski gracz wydaje jednorazowo około 50–99 zł (27%), 30–49 zł (22%), 10–19 zł (20%).

Autorzy raportu podkreślili także, że na popularność lootboxów wpływa nie tylko możliwość zdobycia nagrody przez gracza, ale także popularność ta związana jest bezpośrednio ze specjalnie skonstruowanymi mechanizmami mającymi na celu przykuć uwagę gracza, wzbudzić jego zainteresowanie, a nawet w pewnym sensie uzależnić. Jak możemy przeczytać we wspomnianym raporcie:

Podobierństwo „oprawy” towarzyszącej grze na automatach oraz otwieraniu lootboxów każe przypuszczać, że u graczy otwierających lootboxy pojawiać się będzie silna chęć do opłacania kolejnych sztuk, pomimo nieotrzymania upragnionej nagrody, a także do szybkiego powtarzania prób po nieudanym podejściu.

Raport badawczy – przygotowany przez polski uniwersytet – nie był jedynym, który pozwolił, aby w środowisku prawników z branży IT i GameDev pojawiły się ugruntowane stanowiska, że lootboxy to

forma hazardu, która szczególnie niebezpieczna jest dla małoletnich użytkowników gier. Stanowcze kroki przeciwko występowaniu lootboxów w grach podjęła w pierwszej kolejności Japonia. Japońska Agencja Spraw Konsumenckich w 2012 roku uznała mechanizm *complete gacha* za nielegalny. *Complete gacha* stanowi rodzaj lootboxów, której głównym mechanizmem jest odblokowywanie nowej zawartości w drodze losowań nierzadko przybierających formę specjalnych, czasowych wydarzeń. W podobnym kierunku poszło również prawodawstwo Holandii, gdzie także zakazano poszczególnych rodzajów lootboxów, natomiast w Belgii restrykcje poszły o krok dalej, a lootboxy uznane zostały w całości za formę nielegalnego hazardu.

Co dalej?

Zarówno Japonia, Holandia, czy Belgia to jedynie wybrane przykłady mające uwytklić realny problem dyskusji nad lootboxami. Obecnie dyskusja ta jest nadal otwarta i niezwykle żywa, a kolejne kraje takie jak USA, czy Chiny wprowadzają restrykcje ukierunkowane na tę formę monetyzacji w grach.

Rozwój branży gamingowej jest siłą napędową do ciągłego rozwoju uregulowań prawnych w tym zakresie. Przykładem jest szereg coraz to nowszych dyrektyw czekających w kolejce na implementację krajową. Proces ten przyspiesza także fakt, że rynek producentów gier jest rynkiem globalnym, a ustawodawstwo jednego kraju jest już niewystarczające. Ciągła debata nad charakterem prawnym lootboxów i obserwacja globalnych trendów z całą pewnością prowadzi do wniosku, że stanowisko Ministerstwa Finansów z 2018 roku nie jest ostateczne. •

Algorytm czy androrytm, świątynia prawa czy świątynia zgody?

Kierunki rozwoju technologii w prawie
i prawa w technologii. Sprawozdanie
z konferencji „Business. Algorithm. Law”

r. pr. **Sebastian Bechcicki**

r. pr. **Wojciech Lamik**

25 prelegentów z całego świata w Mieście Wolności

W dniach 13–14 października 2022 r. w Gdańsku odbyła się, organizowana przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Gdańsku, Komisję ds. Nowych Technologii, międzynarodowa konferencja pt. *Business. Algorithm. Law*. Na konferencji byli obecni przedstawiciele Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej OIRP we Wrocławiu – mec. Gabriela Bar, mec. Aleksandra Kraśnicka, mec. Sebastian Bechcicki oraz mec. Wojciech Lamik.

Motywym przewodnim konferencji były zagadnienia **prawne, biznesowe i filozoficzne** związane z wykorzystywaniem nowych technologii, m.in. sztucznej inteligencji i **cyberbezpieczeństwa**, a także wyzwania z tym związane, zarówno dla organów państw, przedsiębiorców, jak i samych prawników.

Konferencja odbywała się w ramach obchodów 40-lecia istnienia samorządu radców prawnych i w całości prowadzona była w języku angielskim. Konferencja, w VII panelach tematycznych, gościła prelegentów niemalże z całego świata, w tym reprezentujących ośrodki zawodowe, naukowe i akademickie z Chin (w tym Hongkongu), Niemiec, Hiszpanii, Włoch, Stanów Zjednoczonych, Estonii oraz Polski. Nie zabrakło również prelegentów reprezentujących perspektywy administracji i organizacji międzynarodowych, w tym Unii Europejskiej oraz Rady Europy.

Gdybyśmy chcieli podsumować spostrzeżenia prelegentów, to należałoby je podzielić na dwie podstawowe grupy zagadnień odpowiadających na pytania:

- 1) Na jakim jesteśmy etapie w zakresie rozwoju nowych technologii (nie tylko jako prawnicy, ale także przedsiębiorcy, organy państwowe i społeczeństwo) oraz

- 2) Dokąd zmierzamy (lub chcemy zmierzać) w ramach tego rozwoju.

Należy w tym miejscu podkreślić jedną istotną kwestię – obecnie powszechnie występuje brak ogólnej i jednolitej polityki prawa oraz rozproszenie regulacji względem takich obszarów, jak m.in. regulacja zasad, czy też podstaw prawnych, jak również definiowania obszaru nowych technologii, maszynowego (głębokiego) uczenia się, systemów sztucznej inteligencji. Jesteśmy na początku regulowania zagadnień technologicznych nie tylko w Europie, ale także w tak rozwiniętych gospodarkach, jak Chiny. Ten aspekt regularnie powracał na kanwie wystąpień kolejnych prelegentów.

Perspektywa Państwa Środka

Na konferencji występowało wielu cenionych prelegentów z Chin. Ze względu na ograniczenia redakcyjne, zwróćmy uwagę na wystąpienie jednego z gości z Państwa Środka.

Z prezentacji T.J. Schen'a (*Compliance Structure of Cross-border Cyber Security-from China Enterprise's View*) z kancelarii P.C. Woo & Zhonglun z Schenzen wynika, że regulacja prawna obszaru cyberbezpieczeństwa zaczęła się w Chinach, częściowo w 2015 r., a kompleksowa regulacja pojawiła się tam dopiero w 2017 r. Chińskie podejście do kwestii bezpieczeństwa danych uwzględniła (szczególnie rozumiane przez instytucje tego państwa) problematykę bezpieczeństwa narodowego, co przejawia się m.in. w zakazie współpracy (np. poprzez raportowanie) z podmiotami ochrony praw spoza Chin oraz precyzyjnym definiowaniu i klasyfikacji danych, które mają znaczenie „zewnątrzne” (*extraterritorial effect and export*), a przez

to podlegają szczególnie wysokiemu poziomowi ochrony oraz reglamentacji. Państwa, na gruncie bezpieczeństwa narodowego, muszą zdawać sobie sprawę z tego, że już dostępne bazy danych – nawet jeżeli są zaszyfrowane zgodnie z obecnymi standardami – jeśli dostaną się w niepowołane ręce, będą niedługo z całą pewnością rozszyfrowane. Stąd wynika chińska surowa odpowiedzialność za naruszenia w zakresie udostępniania czy niedochowywania staranności w ochronie danych.

Czy filozofia pozwala zrozumieć prawo nowych technologii?

Jak już na wstępie było wskazane, w toku konferencji zostały poruszone także zagadnienia nowych technologii z perspektywy naukowej (filozoficznej). Dyskusja dotyczyła polityki regulacyjnej związanej z nowymi technologiami. Mamy tutaj do czynienia z dwoma różnymi koncepcjami:

- 1) limitacyjną, opartą na społecznych **gwarancjach**, w tym gwarancjach **odpowiedzialności** za stosowanie określonych narzędzi (np. ochrona przechowywania i przetwarzania danych); to podejście możemy nazwać podejściem **konserwatywnym, aktualnym**; koncepcja ta jest obecnie powszechnie stosowana praktycznie wszędzie, czy to w UE, czy w Chinach;
- 2) kosmopolityczną, która dopuszcza **delimitację**; jest oparta na założeniu, że prawo – co do zasady – będzie powodowało opóźnienia i ograniczenia rozwoju technologii; koncepcja ta – w przeciwieństwie do koncepcji limitacyjnej – obecnie ma charakter wyłącznie postulatu.

W swojej prezentacji, a następnie w trakcie dyskusji panelowej, zarówno prof. **Manuel Desantes Real** (Uniwersytet w Alicante),

Fot. creativeart – Freepik.com

jak i prof. **Zdzisław Brodecki** (Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. E. Kwiatkowskiego w Gdyni), stwierdzili, że w związku z tym, że rozwój nowych technologii następuje w sposób wykładniczy (**nielinearny**, *exponential change*)¹, normy o charakterze **ius cogens** powinny ustępować normom **ius dispositivum**. To wyżej wspomniane kosmopolityczne podejście zawiera w sobie z całą pewnością pierwiastek rewolucyjności programów badawczych i ich progresywności (Imre Lacatos, Thomas Kuhn), konfrontowanych z tzw. **przywyczajaniem strukturalnym** (*structural accommodation*). Podobne stanowisko – w swoim wykładzie – zajął prof. Ricardo Baeza-Yates (*Institute for Experimental AI Northern University*

w Bostonie), zwracając dodatkowo uwagę na zagadnienie **semantycznego rozumienia prawa**, **dokładności** oraz **istnienia syndromu skłonności i uprzedzeń** (*bias, AI phrenology*), co moim zdaniem ma z kolei kolosalne znaczenie dla procesu **kodowania** prawa. R. Baeza-Yates zwracał także uwagę na charakter i istotę odpowiedzialności sztucznej inteligencji, której jego zdaniem w ogóle nie można przypisywać klasycznych ujęć, opartych na etyce czy zaufaniu. Maszyna nie może być etyczna, bo etyczny może być tylko człowiek.

Konieczność wyjścia poza zastany paradygmat obaj naukowcy wiążą z **konsekwencjami** zaistnienia kolejnych rewolucji (generacji), z jakimi mieliśmy do czynienia w ciągu ostatnich 30 lat (przechodzenie od technologii komunikacyjnych i informacyjnych do gromadzenia i poznawczego przetwarzania danych) oraz nieodzownością **przemodelowania systemu**.

¹ Tzn. rozwój nowych technologii następuje w sposób bardzo szybki, a przyrost rozwiązań i sytuacji, które wywołuje, nie przystaje do czasu, jaki mamy na reakcję, nie mówiąc o zasobach, jakimi dysponujemy w dziedzinie prawa, innych niż zasoby, którymi dysponują organizacje technologiczne.

Zdaniem prof. Brodeckiego, nadchodzącą erę będzie charakteryzowała **synergiczna percepcja** (*synergic mind*), wynikająca ze zdolności asymilowania danych, a nie z tradycyjnego uzasadniania (*reasoning*) oraz związana z tym **wola** (*extrapolated will*) inna, niż ta wynikająca z przekonania (*faith*), czy woli przetrwania (*self preservation*).

Erę tę Z. Brodecki nazwał *The Code*, a stanowienie prawa w tej erze nazwał symbolicznie „świątynią zgody” (*temple of concord*), stawiając ją w opozycji do obowiązującej obecnie świątyni sprawiedliwości (*temple of justice*). Rozważania filozoficzne w tym zakresie sprowadzają się do rozróżnienia perspektywy bądź **algoritmizacji**, bądź **androritmizacji**² życia społecznego w przyszłości.

W tej filozoficznej podbudowie konferencja przeszła do rozważań o **odpowiedzialności prawnej** szeroko pojętej sztucznej inteligencji (*non-contractual liability*) oraz zagadnień związanych z prawem **własności intelektualnej** i jej naruszaniem (także w **kosmosie** – *outer space*).

Cyberbezpieczeństwo i cyfryzacja

Najważniejsze spostrzeżenia dalszych wykładów mają już charakter czysto

technologiczny i w tym zakresie można je podzielić na dwie grupy. Pierwsza dotyczyła **wyboru technologii** zapewniających jednolitość, integralność i nienaruszalność danych, a więc kwestii szeroko pojmowanego **cyberbezpieczeństwa**, a druga możliwości i perspektyw **stosowania** rozwiązań technologicznych w wymiarze sprawiedliwości.

Mając na względzie wyżej wskazane cyberbezpieczeństwo, tak po poszczególnych prelekcjach, jak i po dyskusjach kularowych, można stwierdzić, że technologicznie jesteśmy uzależnieni od **energii** potrzebnej do przełamywania zabezpieczeń. Cyberbezpieczeństwo, w którym zawiera się także integralność danych, jest uzależnione od czasu i zasobów potrzebnych do **złamania zabezpieczeń** aktualnie obowiązujących standardów kryptograficznych.

Technologia zmierza w stronę urządzeń kwantowych, posiadających moce obliczeniowe wielokrotnie wyższe w stosunku do tych, którymi dysponujemy dziś, nawet w przypadku zintegrowanych komputerów typu *exascale*, z których jeden będzie niedługo budowany w Polsce. Niemniej **współpraca** pomiędzy dostawcami rozwiązań *blockchain* i *quantum* ma miejsce, w tym również w Polsce, gdzie istnieją ośrodki pracujące nad **zaawansowanym integrowaniem** rozwiązań opartych na rozproszeniu oraz mocy obliczeniowej.

Pozostają jeszcze do krótkiego omówienia dwa zagadnienia z obszaru **stosowania** technologii, które na konferencji zostały zaakcentowane i wywarły na uczestnikach duże wrażenie. Pierwszym jest **zaawansowanie wdrażania** rozwiązań na poziomie państwa, a drugim zaawansowanie w **teorii** kodowania prawa.

² Androritmizacja to neologizm sformułowany po raz pierwszy przez Gerda Leonharda, wypełnia logiczne continuum po przeciwnej stronie algoritmizacji, stanowi dla niej swoistą przeciwwagę, odwołuje się do swoistości człowieka i człowieczeństwa w tym zasad i wartości, jakie reprezentuje m.in. empatię, współczucie, kreatywność, rytualność itd. Pojęcia tego na konferencji w Gdańsku użył prof. Manuel Desantes Real z Uniwersytetu w Alicante.

Prymus cyfryzacji

Jeden z wykładów, który szczególnie zapadł w pamięci, był poświęcony informatyzacji i cyfryzacji w Estonii. Państwo to jest obecnie powszechnie postrzegane jako przykład **modelowego podejścia** do wykorzystywania technologii w funkcjach, które państwo wypełnia wobec społeczeństwa. Na konferencji mieliśmy możliwość uzyskania dodatkowych informacji niejako z pierwszej ręki. Carmen Raal, z centrum informacyjnego E-Estonia, przedstawiła w swoim wykładzie inspirujące przykłady, w jaki sposób Estonia poddała się niemalże **zupełnej cyfryzacji administracyjnej** (99% działalności administracji). C. Raal żartobliwie stwierdziła, że w Estonii jedynie zawarcie małżeństwa i rozwód nie są możliwe przy wykorzystaniu internetu, ale niedługo również to powinno się zmienić.

W zakresie samych **podpisów** elektronicznych w Estonii oszczędza się 2% PKB. Z dowodów elektronicznych, umożliwiających składanie oświadczeń woli, korzysta regularnie 64% społeczeństwa. 15% społeczeństwa korzysta z tzw. dowodów mobilnych w aplikacjach w telefonach, a 47% uprawnionych do **głosowania** korzysta z systemu I-voting. Deklaracja podatkowa wraz z informacją zwrotną zajmuje w Estonii 3 minuty. Estonia jest państwem korzystającym z technologii **blockchain** (KSI) w zakresie przechowywania danych, dodatkowo wszelkie informacje niezbędne w funkcjonowaniu państwa gromadzone są w jednym **ekosystemie** bazodanowym (X-Road). Dostęp do tej usługi informacyjnej ma ponad 3000 jednostek administracji, dokonujących ponad 2,5 miliarda operacji, a bezpieczeństwo bazy zapewnienia jej duplikacją na zewnętrznych serwerach poza granicami Estonii (tzw. **data embassy**).

Baza ta oszczędza w Estonii **3 miliony godzin** pracy administracji w porównaniu do przechowywania i korzystania z informacji w klasyczny sposób.

W zakresie sprawowania wymiaru sprawiedliwości w Estonii, przejście przez ten kraj na pełną procesową automatyzację formalną (*e-file*) daje zarówno oszczędności w zasobach tak prozaicznych jak papier, ale pasuje także system estoński jako **jeden z najszybszych** systemów wymiaru sprawiedliwości w Europie (zraz po Danii).

W tym miejscu, bez komentarza, należy pozostawić polskie osiągnięcia w wyżej wymienionym zakresie. Należy jedynie zwrócić uwagę na to, że dysponujemy podstawami legalnymi mogącymi skutkować podobnymi wdrożeniami, podobnie w zakresie zasobów, nawet biorąc pod uwagę różnicę w wielkości porównywalnych państw. Za ogólną prawidłowość należy przyjąć, że w Estonii **nie zmieniła się** liczba sędziów, mimo zwiększenia ilości wpływających spraw.

Quo vadis iustitiam?

Ostatnim zagadnieniem, które wybrzmiało w trakcie konferencji i które wpisuje się w kategorię wdrażania czy wspierania działalności państwa, w tym w szczególności wymiaru sprawiedliwości, są osiągnięcia techniczno-proceduralne związane z prowadzeniem postępowania sądowego.

Z perspektywy uczestnika konferencji oraz analityka tego przedmiotu, można powiedzieć, że nasza **rozprawa odmiejscowiona** nie różni się zbytnio od rozpraw przeprowadzanych w Chinach, czy w USA. Okres pandemii przyspieszył

transformację i wszyscy na tym skorzystaliśmy. Interesująca może być jedynie perspektywa pragmatycznego wykonywania zawodu radcy prawnego, która w najbliższym czasie musi uwzględnić **odpowiedniej jakości** wyposażenie audio-video oraz łączność i wyposażenie pomieszczeń. Konceptyjnie nie odbiegamy od reszty świata w tym zakresie.

Różnica pojawia się jednak w odpowiedzi na pytanie: „Co dalej?”. Co dalej z wymiarem sprawiedliwości, co dalej z zawodem prawnika?

Zawód prawnika będzie potrzebny w zakresie, w jakim będzie służył pomocą w sprawach nieoczywistych, niepodpadających algorytmizacji. Prawo stanie się bowiem prędzej czy później kodem.

Już dziś z powodzeniem można korzystać z oprogramowania o charakterze **asystentów**, co (z wyjątkiem Francji) nie jest zakazane w pracy kancelarii. W USA postępowanie dowodowe (*discovery*) wspierane jest przez dostawców oprogramowania (*discovery vendors*) i nie jest to kwestionowane przez sądy. Kancelarie mogą korzystać z programów służących przeglądowi i oznaczaniu akt (TAR, CAR), a nawet wymaga się, aby w przypadku dokumentacji elektronicznej wszelkie odnośniki były **hyperlinkowane**. Jest to nowa jakość pracy. Podobnie przy analizowaniu kontraktów wykorzystuje się algorytmy oraz procesory przetwarzania języka naturalnego (NLP) dla wykazywania przydatności czy efektywności i odpowiedniości odpowiednich części umowy.

Jeśli jednak popatrzymy głębiej w możliwości kodowania prawa, a więc przeniesienia go od zapisu kodeksowego, ustawowego, pisemnego do poziomu deskryptywnego, ale w formie zupełnie

innego, nieznanego języka – języka kodu, to dopiero zaczynają się nasze percepcyjne problemy.

Amirali Nasir, wiceprzewodniczący stowarzyszenia prawników Hongkongu zauważa, że poza aktywnością w pozyskiwaniu kadr inżynieryjnych (choćby przez organizowanie tzw. hackatonów), konieczne jest porozumienie na kierunku prawnik-programista i odwrotnie, tak aby wzajemnie zrozumieć, jaką formę ma przyjąć algorytm, który będzie przerosł klasyczny zrab normatywny. W swojej prezentacji *i-COVID's effect on the Cloud, AI and Ethics* zaprezentował swój pogląd na to, jak taki algorytm powinien wyglądać (*Nasirs hour-glass matrix*), odwołując się do istoty **klepsydry**. Jego zdaniem logika (*flow of logic*) prawa jest zupełnie inna od logiki kodu i zrozumienie tego rozróżnienia jest głównym problemem, a zarazem rozwiązaniem kompatybilności, kiedy już będziemy mówili rzeczywiście o operacjach sztucznej inteligencji.

Na zakończenie

Co warto podkreślić, Panel III moderowała nasza koleżanka z Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji cyfrowej OIRP we Wrocławiu – dr Gabriela Bar. Tematem panelu był „Legaltech”, a prelegentami prof. Dariusz Szostek, prof. Przemysław Polański oraz Jeff Cao, przedstawiciel Tencent Research Institute.

Miło nam także poinformować, że obecność przedstawicieli naszej Komisji na konferencji zacieśniła współpracę z Komisją ds. Nowych Technologii z izby gdańskiej. Pragniemy serdecznie podziękować naszym Koleżankom i Kolegom z Gdańska za gościnę oraz świetną organizację konferencji. •

Sprawozdanie z XXIX Krajowej Konferencji Rzecznawców Majątkowych „Biegły rzeczoznawca majątkowy – potencjał zawodu i funkcji”

r. pr. **Krzysztof Mularczyk**
Monika Drobyszewska

W dniach 15–16 września 2022 r. we Wrocławiu odbyła XXIX Krajowa Konferencja Rzecznawców Majątkowych pt. „Biegły rzeczoznawca majątkowy – potencjał zawodu i funkcji”, która została zorganizowana przez Polską Federację Stowarzyszeń Rzecznawców Majątkowych oraz Stowarzyszenie Rzecznawców Majątkowych we Wrocławiu¹.

Konferencja objęta została licznymi patronatami. Patronat honorowy sprawowali Prezydent Wrocławia oraz Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Patronaty naukowe zaś Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Politechnika Wrocławska i Uniwersytet

Ekonomiczny we Wrocławiu. Patronat medialny objęło wydawnictwo C.H. Beck. Tegoroczną edycję Konferencji swoim patronatem merytorycznym objęła także Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu, dając tym samym jasny sygnał, że otwarta została właśnie przestrzeń do współpracy oraz partnerstwa środowisk zawodowych rzeczoznawców majątkowych i radców prawnych.

W wydarzeniu uczestniczyli między innymi radcowie prawni z naszej Izby. Łącznie w Konferencji uczestniczyło ok. 269 osób na sali i ponad 140 osób on-line. Spotkanie było idealną okazją do wymiany poglądów i doświadczeń związanych z rolą biegłego w dowodzeniu wartości nieruchomości oraz stanem dzisiejszego rzecznawstwa majątkowego.

Początki zawodu rzeczoznawcy majątkowego sięgają czasów międzywojennych,

¹ XXIX Krajowa Konferencja Rzecznawców Majątkowych, <https://konferencja.srm.wroclaw.pl/> (data: 14 października 2022 r.).

kiedy to specjaliści trudniący się szacowaniem nieruchomości byli powoływani do roli biegłych w procesie i wpisywani na listę biegłych sądowych do spraw określania wartości nieruchomości. Dopiero wprowadzona 29 listopada 1991 r. nowelizacja prawa geodezyjnego i kartograficznego wdrożyła pierwsze uprawnienia zawodowe oraz kryteria ich nadawania². Obecny kształt i formę wykonywania zawodu rzeczoznawcy majątkowego zawdzięczamy wejściu w życie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (dalej jako: u.g.n.), dzięki której to ustawie oficjalnie powstał zawód rzeczoznawcy majątkowego, uzyskując ochronę prawną. Ustawa wprowadziła kryteria nadawania uprawnień, zasady prowadzenia działalności zawodowej z zakresu rzeczoznawstwa majątkowego oraz wprowadziła prawną ochronę tytułu zawodowego rzeczoznawcy majątkowego³.

Konferencję otworzyła sesja pn. „Ćwierćwiecze Zawodu Rzeczoznawcy Majątkowego”, podczas której dokonano syntezy zagadnień związanych z zawodem rzeczoznawcy majątkowego. Zebrani nie tylko omówili aktualne tematy dotyczące rozwoju tego zawodu, ale również dokonali szerokiego podsumowania jego działalności przez pryzmat współpracy z samorządem oraz udziałem w postępowaniu cywilnym.

Pierwszy referat pt. „Rzeczoznawstwo majątkowe – wczoraj – dziś – jutro” wygłosiła prof. dr hab. inż. Sabina Żróbek – kierownik Katedry Analiz Przestrzennych

² Zob. S. Kalus, *Słowo wstępne*, [w:] G. Bieniek, M. Gdesz, G. Matusik, E. Mzyk, S. Kalus, *Ustawa o gospodarce nieruchomościami. Komentarz*, Warszawa 2012, LEX 2022.

³ Zob. M. Staśkiel, *Rozdział 8: Rzeczoznawca majątkowy*, [w:] P. Jamróz i in., *Rynek nieruchomości w Polsce*, Warszawa 2015, LEX 2022.

i Rynku Nieruchomości oraz Studiów Podyplomowych Wycena Nieruchomości Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, współautorka kilkunastu podręczników i ponad 220 oryginalnych publikacji naukowych, redaktor naczelna kwartalnika *Real Estate Management and Valuation*, uhonorowana wieloma odznaczeniami i medalem *Amicus de Rebus Peritorum Polonorum*⁴. Pierwsza część wystąpienia została poświęcona omówieniu procesu rozwoju zawodu rzeczoznawcy majątkowego poprzez pryzmat zmian społeczno-gospodarczych oraz legislacyjnych. Przed rokiem 1990 szacowanie nieruchomości było uznawane w Polsce za działalność ekspercką, w ramach administracyjnego sposobu ustalania cen nieruchomości. Znajomość wartości nieruchomości była niezbędna głównie w procesie transformacji polityki i zasad gospodarowania nieruchomościami. Na początku 1990 r. opracowano założenia systemu wyceny nieruchomości oraz opublikowano wstępne zasady ich wyceny. Następnie w 1994 r. opracowano Tymczasowe Zasady Wyceny Nieruchomości; wówczas głównym problemem rzeczoznawców majątkowych było zgromadzenie odpowiedniej ilości niezbędnych danych. Przełom nastąpił kilka lat później wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Wówczas rzeczoznawstwo majątkowe uznano za działalność zawodową, posiadającą określone uprawnienia i obowiązki, a także objętą odpowiednią ochroną prawną. Obecnie operaty szacunkowe, sporządzone przez rzeczoznawców majątkowych, są nieodłączną częścią wsparcia decyzji kredytowych, pomagają w obsłudze stron

⁴ Broszura informacyjna XXIX Krajowej Konferencji Rzeczoznawców Majątkowych „Biegły rzeczoznawca majątkowy – potencjał zawodu i funkcji”, Wrocław 2022, s. 6.

Od lewej: Przedstawiciele Organizatorów Konferencji: Małgorzata Kredoszyńska, Marek Parlewicz, Dagmara Kruzel-Lisek, Tomasz Pajorski, Dariusz Maślanka, Jerzy Wiczkowski, Monika Drobyszewska, Wojciech Wiczkowski, Anna Nowel-Śmigaj, Michał Dudek. Fot. SRM we Wrocławiu

transakcji, w sporach sądowych, wiążącości sprawozdawczości i decyzji biznesowych. Dzięki zaawansowanym systemom informacyjnym rzeczoznawca majątkowy poświęca mniej czasu na pozyskiwanie niezbędnych danych, a więcej na właściwe ich wykorzystanie. W części poświęconej przyszłości poddano analizie zawód rzeczoznawcy majątkowego w kontekście postępującego rozwoju technologicznego, wskazując tym samym na nieodłączną rolę rzeczoznawcy jako eksperta od przetwarzania i weryfikowania danych, a także specjalistycznej wiedzy z zakresu nieruchomości⁵.

Drugim Prelegentem podczas inauguracyjnej sesji był Lech Filipiak – dyrektor Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji

w Urzędzie Miejskim Wrocławia, wieloletni przedstawiciel Wrocławia w komisjach tematycznych Unii Metropolii Polskich, który wygłosił prelekcję pt. „Ćwierćwiecze współpracy samorządu ze środowiskiem rzeczoznawców majątkowych”⁶. W pierwszej części wystąpienia autor, z perspektywy blisko 30-letniego doświadczenia w samorządzie miasta Wrocławia, dokonał podsumowania wieloletniej współpracy z rzeczoznawcami majątkowymi. Druga część wystąpienia została poświęcona omówieniu podstawowych problemów współpracy organów administracji publicznej z biegłymi z zakresu szacowania nieruchomości, m.in. w zakresie weryfikacji operatów szacunkowych oraz oceny prawidłowości ich sporządzania, a także zależności między ceną

⁵ *Ibidem*, s. 7–9.

⁶ *Ibidem*, s. 10.

a jakością usług z zakresu wyceny świadczonej podmiotom publicznym. Warto dodać, że przedstawiony referat był próbą odpowiedzi na pytanie, jak powinien wyglądać przyszłościowy model współpracy władzy publicznej z rzeczoznawcami wobec nieuchronnej zasadności reformy systemu naliczania i pobierania opłat oraz danin publicznych opartych na wartości nieruchomości⁷.

Pierwszą sesję zakończyło wystąpienie dr hab. Izabelli Gil – profesor Uniwersytetu Wrocławskiego, radcy prawnego, pracownika naukowo-dydaktycznego w Zakładzie Postępowania Cywilnego w Instytucie Prawa Cywilnego na WPAiE Uniwersytetu Wrocławskiego, szkoleniowca, autorki monografii, komentarzy, artykułów oraz podręczników z zakresu postępowania cywilnego i upadłościowego, która wygłosiła referat pt. „Rozwój historycznoprawny i znaczenie dowodu z opinii biegłego w postępowaniu cywilnym”⁸. Wystąpienie rozpoczęło się od omówienia zasadniczego celu prowadzenia postępowania cywilnego, jakim jest wydanie merytorycznego orzeczenia na podstawie stanu faktycznego ustalonego w trakcie prowadzonego postępowania. W dalszej części szczególную uwagę poświęcono roli biegłego w postępowaniu cywilnym. Przede wszystkim szerokiej analizie poddano funkcje, jakie biegły pełni w postępowaniu, ponieważ w odróżnieniu od świadka nie relacjonuje faktów, ale dokonuje ich oceny. Przedmiotem wykładu były zatem nie tylko regulacje historycznoprawne dotyczące udziału biegłych w postępowaniu cywilnym, ale także znaczenie dowodu z opinii biegłego w szeroko rozumianym postępowaniu cywilnym⁹.

Druga sesja pn. „Operat szacunkowy w postępowaniu dowodowym” została poświęcona poszukiwaniu sposobów rozwiązania bieżących problemów, z którymi stykają się biegli rzeczoznawcy w postępowaniach sądowych i administracyjnych. Ta część Konferencji wydawała się najciekawsza także z perspektywy radcy prawnego, który niejednokrotnie wykorzystuje opinie biegłego w toczącym się postępowaniu.

Jako pierwsza w tej sesji głos zabrała ponownie prof. Izabella Gil, która wygłosiła prelekcję na temat: „Wykorzystanie zewnętrznej opinii biegłego na podstawie art. 278¹ k.p.c.” Pani Profesor przedstawiła wartościowe uwagi i wnioski na temat tej relatywnie nowej regulacji w polskim postępowaniu cywilnym. Przed nowelizacją k.p.c. w 2019 r. nie było bowiem możliwości przyjmowania opinii eksperta sporządzonej w innym postępowaniu, w statusie dowodu z opinii biegłego. Opracowanie takie mogło – co najwyżej – stanowić tzw. prywatną ekspertyzę, bez rozstrzygającej mocy dowodowej w obszarze wiadomości specjalnych. Obecnie ustawodawca usankcjonował możliwość dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, która została sporządzona na zlecenie organu władzy publicznej w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę. Nie jest to jednak instytucja doskonała, wciąż brakuje jednoznacznych rozwiązań dla zagadnień problemowych, takich jak precyzyjny katalog podmiotów spełniających kryteria organu władzy publicznej, wynagrodzenie dla biegłego, którego opinia została wykorzystana ponownie, czy wreszcie zasady jego udziału w kolejnym postępowaniu.

Kolejne wystąpienie pt. „Charakter odpowiedzialności odszkodowawczej komornika sądowego przy sporządzaniu opinii

⁷ *Ibidem*, s. 11.

⁸ *Ibidem*, s. 12.

⁹ *Ibidem*, s. 13–14.

i oszacowania w postępowaniu egzekucyjnym” należało do Moniki Janus – Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu, Przewodniczącej Rady Izby Komorniczej we Wrocławiu, wieloletniej rzeczniczki prasowej Krajowej Rady Komorniczej w Warszawie, specjalistki z zakresu egzekucji sądowej i postępowań prowadzonych przez komornika¹⁰. Podczas wystąpienia zwrócono szczególną uwagę na charakter egzekucji sądowej w Polsce, który pozostaje w sferze działania państwa poprzez zadania powierzone komornikom sądowym, jako funkcjonariuszom publicznym. Zasadniczym elementem egzekucji sądowej jest stosowanie przymusu w celu realizacji prawa i obowiązku nałożonego przez sąd. Prelegentka zwróciła uwagę zgromadzonych na trzy aspekty odpowiedzialności prawnej – odszkodowawczej, karnej i dyscyplinarnej. Warto wspomnieć, że poddano analizie również charakter i zakres odpowiedzialności odszkodowawczej komornika przy czynnościach opisu i oszacowania, którego wykonanie częściowo powierza się ekspertom – powołanym biegłym rzeczoznawcom majątkowym. Jednym z ostatnich punktów tego wystąpienia był przegląd orzecznictwa sądowego w kwestii zaniżonej wyceny nieruchomości oraz odpowiedzialności deliktowej za szkodę spowodowaną wydaniem nierzetelnej opinii w postępowaniu egzekucyjnym¹¹.

Następnie o kierunkach zmian kwalifikowanej oceny operatu szacunkowego w trybie art. 157 u.g.n. opowiedziała Ewa Galczak – Naczelnik Wydziału Wyceny i Rynku Nieruchomości w Departamencie Gospodarki Nieruchomościami Ministerstwa Rozwoju i Technologii, uprawniony rzeczoznawca majątkowy, licencjonowany

pośrednik w obrocie nieruchomościami¹². Wystąpienie rozpoczęło się od historycznoprawnej analizy przepisu art. 157 u.g.n. Jak wskazała bowiem Prelegentka, intencją ustawodawcy było stworzenie możliwości sprawdzenia poprawności merytorycznej operatu szacunkowego. Jak pokazuje praktyka oraz stosowana przez sądy literalna wykładnia przepisu art. 157 u.g.n., rzeczywista interpretacja i zastosowanie tego przepisu podążyło w odmiennym kierunku i przyczyniło się do wypracowania mechanizmu, który dzisiaj zakłada ocenę dokumentu, a nie kontrolę warstwy merytorycznej operatu szacunkowego. Podczas referatu przedstawiono zdiagnozowane niedoskonałości systemu oceny operatów szacunkowych i poszukiwano instrumentów, które pozwoliłyby wdrożyć kierunek zmian, a co za tym idzie sprostać oczekiwaniom uczestników rynku oraz podmiotów i organów, które podejmują decyzje dotyczące danej nieruchomości¹³.

Druga sesja Konferencji zakończyła się wystąpieniem mgr. inż. Zbigniewa Brodaczewskiego – rzeczoznawcy majątkowego, przewodniczącego Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Rzeczników Zawodowych nt. odpowiedzialności zawodowej rzeczoznawcy majątkowego¹⁴. Wystąpienie rozpoczęło się od omówienia podstaw prawnych oraz przesłanek wszczęcia postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej. Kolejnym punktem referatu było zaprezentowanie zgrupowania zagadnień z zakresu przedawnienia karalności czynu uzasadniającego nałożenie kary dyscyplinarnej oraz postępowania wyjaśniającego. Druga część wystąpienia została poświęcona

¹⁰ *Ibidem*, s. 15.

¹¹ *Ibidem*, s. 15–17.

¹² *Ibidem*, s. 20.

¹³ *Ibidem*, s. 20–21.

¹⁴ *Ibidem*, s. 22–23.

omówieniu uprawnień Komisji Odpowiedzialności Zawodowej, kar dyscyplinarnych oraz wieloinstancyjności postępowania. Na zakończenie dokonano analizy oceny prawidłowości sporządzania operatu szacunkowego w kontekście postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej, w tym odpowiedzialności karnej i cywilnej. Zgromadzonym szczególnie podobała się ta część wystąpienia Przewodniczącego Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Rzeczników Majątkowych pełna praktycznych przykładów oraz licznych odwołań do codziennych obowiązków¹⁵.

Pierwszy dzień Konferencji zakończyła sesja pn. „Prywatny ekspert i ekspert-świadek w sporach o wartość nieruchomości”, która została poświęcona praktycznemu ujęciu dowodu z opinii biegłego w kontekście jej przydatności w postępowaniu cywilnym. Ponadto dokonano świeżego spojrzenia na rolę eksperta-świadka przez pryzmat prawa międzynarodowego.

Rozpoczął Marcin Kłaskała – Sędzia Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu, przewodniczący VII Wydziału Cywilnego, który w latach 2004–2013 orzekał w Komisji Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Infrastruktury w Warszawie, członek Zarządu Zrzeszenia Prawników Polskich Oddział we Wrocławiu, członek Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” – od wygłoszenia referatu nt. przydatności dowodu z opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości w postępowaniu cywilnym¹⁶. W pierwszej części wystąpienia skupiono się głównie na przedstawieniu ogólnych uwag dotyczących dowodu z opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości

¹⁵ *Ibidem*, s. 23–24.

¹⁶ *Ibidem*, s. 25.

Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk. Fot. SRM we Wrocławiu

w postępowaniu cywilnym. Oprócz wymienienia rodzajów postępowań, w których zlecane jest sporządzenie opinii biegłego, wskazano na jeden z najistotniejszych problemów związanych z przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości, jakim jest czas potrzebny na przeprowadzenie tego dowodu. Jak pokazuje praktyka, czas ten wpływa bezpośrednio na czas trwania całego postępowania. Następnie Prelegent poruszył zagadnienia związane z dowodem z opinii biegłego sporządzonej w innym postępowaniu w kontekście zasady bezpośredniości w postępowaniu cywilnym. Jak wielokrotnie podkreślano, strony postępowania, jak i sądy poszukują rozwiązań pozwalających na wyeliminowanie konieczności sporządzania kolejnej opinii w sytuacji, gdy wiedza o wartości nieruchomości mogłaby pochodzić z innych źródeł. Zagadnieniem szeroko opisywanym w doktrynie i orzecznictwie była w szczególności możliwość wykorzystania opinii biegłego sporządzonej w innym postępowaniu na potrzeby rozpoznania

kolejnej sprawy. Innym aspektem, na jaki zwrócono uwagę podczas wygłaszanego referatu, było ograniczenie czasowe możliwości wykorzystania operatu szacunkowego z uwagi na termin jego sporządzenia. Na mocy art. 156 ust. 3 u.g.n. operat szacunkowy może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony, przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia, chyba że wystąpiły zmiany uwarunkowań prawnych lub istotne zmiany czynników, o których mowa w art. 154. Ponadto poruszono także kwestie dopuszczalności ustalenia wartości nieruchomości przez strony postępowania, w tym czas potrzebny na sporządzenie opinii oraz koszty. Podsumowaniem wystąpienia było przedstawienie propozycji ewentualnych zmian legislacyjnych, które mogłyby mieć wpływ na czas trwania postępowania, w którym występuje potrzeba wyceny nieruchomości¹⁷.

O roli prywatnego eksperta i „kontrwyceiny” w sporach o wartość nieruchomości opowiedziała Magdalena Słysz – Dyrektor Departamentu Lokalizacji Inwestycji Ministerstwa Rozwoju i Technologii, w latach 2015–2021 pozaetatowy członek Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie¹⁸. Głównym założeniem Prelegentki było omówienie zagadnień związanych z prywatną opinią sporządzoną na zlecenie strony postępowania i przedłożonej w postępowaniu administracyjnym oraz wpływu tejże opinii na przebieg, a niejednokrotnie i wynik postępowania administracyjnego. W wystąpieniu poruszono kwestie wagi mocy dowodowej operatu szacunkowego, sporządzonego na zlecenie organu administracji publicznej, jak również kontrwyceiny sporządzonej na zlecenie strony

postępowania przez prywatnego eksperta. Omówienie tego zagadnienia miało szeroki charakter i zostało przedstawione zarówno w kontekście swobodnej oceny dowodów, jak i w kontekście orzecznictwa administracyjnego. Podsumowaniem omawianych zagadnień była ocena roli prywatnego eksperta i sporządzonej przez niego kontrwyceiny oraz rozwój jego roli na przestrzeni ostatnich kilku lat. Wystąpienie zakończyło się omówieniem potencjału rozwoju prywatnego eksperta w postępowaniu administracyjnym¹⁹.

Kolejnym Prelegentem był dr Piotr Gil – radca prawny, adiunkt w INP Uniwersytetu Opolskiego, wykładowca prowadzący szkolenia dla Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu i w Wałbrzychu oraz dla Okręgowej Rady Adwokackiej we Wrocławiu, autor monografii, komentarzy oraz licznych artykułów z zakresu szeroko rozumianego postępowania cywilnego, oraz postępowania upadłościowego. Prelegent, w bardzo ciekawy i przystępny sposób, omówił perspektywę rozwoju instytucji świadka-eksperta w postępowaniu cywilnym²⁰. W pierwszej części wystąpienia skupiono się na omówieniu ogólnych zagadnień związanych z tematyką instytucji świadka-eksperta. W polskim prawodawstwie nadal obecne są różnice między świadkiem i biegłym, ale jak pokazuje praktyka, stopniowo ulegają one zatarciu, ponieważ coraz bardziej oswajamy się z modelem anglosaskim, dopuszczającym łączenie obu ról procesowych. Aktualnie możliwość połączenia roli świadka i eksperta dostępna jest wyjątkowo w postępowaniu uproszczonym na podstawie art. 505⁷ k.p.c. Świadek dostarcza sądowi informacje, które pozwalają ustalać fakty oraz oceniać twierdzenia

¹⁷ *Ibidem*, s. 26–29.

¹⁸ *Ibidem*, s. 30.

¹⁹ *Ibidem*, s. 30–31.

²⁰ *Ibidem*, s. 32.

o tych faktach. Biegłemu zaś powierzono rolę pomocnika sądu w zakresie oceny materiału dowodowego z wykorzystaniem wiadomości specjalnych. Druga część referatu została poświęcona przedstawieniu pozytywnych i negatywnych aspektów szerszego wykorzystania instytucji świadka-eksperta w postępowaniu cywilnym. Zwrócono m.in. uwagę na wpływ rozwoju konkurencyjnej do pewnego stopnia, instytucji „opinii” biegłego prywatnego, która będzie „rywalizowała” z opinią biegłego sądowego, zliberalizowanie postępowania dowodowego oraz szersze wykorzystanie wiadomości specjalnych, jakimi dysponują eksperci (rzeczoznawcy majątkowi). Wprowadzenie do polskiego porządku prawnego przedstawionych rozwiązań przełamuje zasadę niepołączalności dwóch środków dowodowych – zeznań świadka oraz dowodu z opinii biegłego. Na zakończenie podkreślono, że prognozowany rozwój świadka-eksperta jest uwarunkowany otwarciem tej instytucji na inne postępowania, a nie jak do tej pory tylko na postępowanie uproszczone²¹.

Na zakończenie merytorycznej części pierwszego dnia wydarzenia wystąpił Krzysztof Grzesik – Przewodniczący Europejskiej Grupy Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych (TEGoVA), Przewodniczący Królewskiego Instytutu Dyplomowanych Rzeczoznawców (RICS Europe), współautor Standardów Zawodowych publikowanych przez Polską Federację Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych, autor wielu publikacji na temat wyceny nieruchomości. Prelegent omówił propozycje zmian w instytucji świadka-eksperta na podstawie istniejących rozwiązań w prawie międzynarodowym²².

²¹ *Ibidem*, s. 33–34.

²² *Ibidem*, s. 35.

Wystąpienie rozpoczęło się od przedstawienia propozycji uregulowań instytucji świadka-biegłego na podstawie istniejących rozwiązań w sferze międzynarodowego arbitrażu. W dalszej części, na podstawie własnych doświadczeń autora, zaprezentowano konkretne przykłady międzynarodowych sporów dotyczących nieruchomości w Polsce, w których każda ze stron miałaby możliwość przedstawić własnego świadka-eksperta z zakresu szacowania wartości nieruchomości. Na zakończenie opisano, jak wygląda przesłuchanie ekspertów stron w toku międzynarodowego sporu prowadzonego przed sądem arbitrażowym²³.

Po bardzo ciekawej, lecz wyczerpującej części związanej z omówieniem licznych zagadnień prawnych, przyszedł czas na wręczenie odznaczeń honorowych oraz recital utworów Agnieszki Osieckiej w wykonaniu zespołu Larum. Uroczysta kolacja oraz bankiet niewątpliwie przyczyniły się do pogłębienia integracji środowiska prawniczego i wzmocnionych rozmów kulturalowych podsumowujących pierwszy dzień Konferencji.

Drugi dzień Konferencji rozpoczął się od sesji poświęconej tematyce wartości nieruchomości w gospodarce rynkowej, podczas której omówiono ewolucję wartości rynkowej w wycenie nieruchomości.

W pierwszym wystąpieniu prof. dr hab. Ewa Kucharska-Stasiak – rzeczoznawca majątkowy, kierownik Studiów Podyplomowych „Rynek Nieruchomości – Wycena” na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego, współautorka Noty Interpretacyjnej „Zastosowanie podejścia dochodowego do wyceny nieruchomości” oraz Standardu Zawodowego „Wycena

²³ *Ibidem*, s. 36.

Od lewej: Prezes PTRM Leonard Wieczorek, Prezes SRM we Wrocławiu Tomasz Pajorski, Prezydent PFSRM Tomasz Ciodyk. Fot. SRM we Wrocławiu

nieruchomości dla potrzeb zabezpieczenia wiarygodności”, członek Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej do nadawania uprawnień zawodowych rzeczoznawcy majątkowego, przedstawiła zagadnienie pt. „Ewolucja definicji wartości rynkowej nieruchomości”²⁴. Celem wystąpienia było przedstawienie koncepcji wartości rynkowej, definicji, interpretacji oraz jej ewolucji. W pierwszej kolejności przedstawiono wartość rynkową, jako obiektywną wartość stworzoną przez wiele zachowań na rynku. W dalszej części wystąpienia poszukiwano elementów interpretacyjnych, które w zupełny sposób oddadzą pełną i rzeczywistą wartość nieruchomości. Jak podkreśliła Prelegentka, ważnym elementem interpretacyjnym wartości rynkowej jest konieczność odwzorowania potencjału tkwiącego w nieruchomości. Następnie zaprezentowano poszczególne etapy rozwoju definicji i interpretacji wartości

rynkowej w Polsce. Omówienie tak szerokiego zagadnienia było procesem złożonym, wymagającym ugruntowanej wiedzy oraz przygotowania, a złożoność tej kategorii powoduje, że nie można jej pozostawić w wąskiej, prawnej formule definicyjnej. Wskazuje się, że definicja ma jedynie charakter umowny, jej aktualnie brzmienie odzwierciedla dzisiejszy stan wiedzy, a sama koncepcja wartości na pewno będzie rozwijać się dalej²⁵.

Drugim i ostatnim w tej części spotkania był referat Grzegorza Kubaszewskiego – Naczelnika Wydziału Wykonywania i Ograniczania Praw do Nieruchomości w Departamencie Gospodarki Nieruchomościami Ministerstwa Rozwoju i Technologii, szkoleniowca w dziedzinie gospodarki nieruchomościami, który przedstawił zagadnienie pt. „Wartość w gospodarce nieruchomościami. Podstawa ustaleń,

²⁴ *Ibidem*, s. 37.

²⁵ *Ibidem*, s. 37–41.

czy sporu?”²⁶. Wystąpienie rozpoczęło się od przedstawienia podstawy prawnej omawianej materii, którą stanowiły przepisy działu IV ustawy o gospodarce nieruchomościami. Ustawa określa m.in. zasady ustalania ceny, opłat i rozliczeń za nieruchomości stanowiące własność podmiotów publicznych, odszkodowań za wywłaszczenie nieruchomości czy opłat związanych z działaniami wpływającymi na nieruchomości. Podkreślono też, że wartość nieruchomości stanowi podstawę do rozliczeń za czynności, których przedmiotem jest nieruchomości. Jednym z najważniejszych elementów tego referatu było zaprezentowanie kierunków zmian legislacyjnych oraz wynikających z nich konsekwencji dotyczących przepisów o przekształceniu użytkowania wieczystego we własność i nowelizowanych właśnie przepisów o odszkodowaniu za wywłaszczone nieruchomości. Omówiono – wynikającą z najnowszego projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw – eliminację tzw. zasady korzyści oraz przedstawiono konsekwencje proponowanych zmian prawnych²⁷.

Druga sesja pn. „Wartość nieruchomości w przestrzeni szacowania” miała charakter warsztatowy. Podczas tej sesji wybitni specjaliści z zakresu ekonomii, rynku i szacowania nieruchomości dokonali analizy modeli wyceny inwestycyjnej, omawiali wiarygodność wyniku szacowania oraz debatowali nad pojawieniem się nowych technologii w wycenie nieruchomości.

Pierwszy referat pt. „Modele wyceny na potrzeby inwestycji na rynku nieruchomości – koncepcje i ryzyko” wygłosił prof. dr hab. Krzysztof Jajuga – profesor

zwyczajny UEW we Wrocławiu, Kierownik Katedry Inwestycji Finansowych i Zarządzania Ryzykiem, Członek Rady Uczelni, doktor *honoris causa* Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, honorowy profesor Politechniki Warszawskiej, Redaktor Naczelny czasopisma *Argumenta Oeconomica*, od 2019 r., Członek Rady Doskonałości Naukowej i Przewodniczący Zespołu Nauk Społecznych tej Rady, Członek Naukowej Rady Statystyki przy Prezesie Głównego Urzędu Statystycznego, prezes CFA Society Poland²⁸. Wystąpienie dotyczyło omówienia podejść stosowanych przez inwestorów na rynku nieruchomości. W pierwszej części referatu przedstawiono klasyfikacje rodzajów inwestycji na rynku nieruchomości oraz zaprezentowano modele wyceny w różnych rodzajach nieruchomości. Druga część wystąpienia została poświęcona analizie możliwości zastosowania zaawansowanych metod, w tym uczenia maszynowego w wycenie nieruchomości oraz uwzględnieniu czynnika ESG w analizie inwestycji na rynku nieruchomości²⁹.

W kolejnym wystąpieniu dr hab. inż. Małgorzata Renigier-Biżozor – profesor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Dyrektor Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Geografii na Wydziale Geoinżynierii UWM w Olsztynie, Przewodnicząca Rady Naukowej Dyscypliny Geografia Społeczno-Ekonomiczna i Gospodarka Przestrzenna UWM w Olsztynie, autorka ponad 100 prac naukowych, z których kilkadziesiąt znajduje się w bazie *Journal Citation Reports*, poszukiwała odpowiedzi na pytanie: „Czy nowe technologie mają szansę zrewolucjonizować wycenę nieruchomości?”³⁰. Przedstawienie

²⁶ *Ibidem*, s. 42.

²⁷ *Ibidem*, s. 42–43.

²⁸ *Ibidem*, s. 44.

²⁹ *Ibidem*, s. 45.

³⁰ *Ibidem*, s. 46.

zagadnienia rozpoczęło się od rzeczowej analizy obecnie stosowanych metod wyceny nieruchomości, które w ocenie Prelegentki są „mało doskonałe” i często niedopasowane do specyfiki rynku nieruchomości. Dalsza część wystąpienia miała na celu zaprezentowanie sposobów na zmniejszenie ryzyka podejmowania błędnych decyzji, a co za tym idzie – zmniejszenia niepewności, które można osiągnąć poprzez precyzyjne określenie celu i metod dostosowanych do specyfiki analizowanego zjawiska. Ponadto wskazano, że jednym z największych wyzwań obecnych czasów jest zaproponowanie nowego kierunku w analizach rynku nieruchomości, który będzie odpowiedzią na szybki rozwój nowoczesnych technologii. W prezentowanym referacie omówiono metodykę ustalania istotności atrybutów nieruchomości opartą na badaniach eksperymentalnych wykorzystujących technologię wykrywania emocji z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi, jakimi są – sztuczna inteligencja, uczenie maszynowe oraz widzenie komputerowe. Przedstawiony eksperyment wykorzystuje podejście, które łączy badanie stanów emocjonalnych potencjalnych inwestorów na rynku nieruchomości z wizualizacją wybranych atrybutów nieruchomości. Warto dodać, że nośnikiem informacji, który pozwala skutecznie rejestrować i interpretować te zależności jest wyraz twarzy człowieka. Ludzkie stany emocjonalne są niezbędne do zrozumienia ludzkiego zachowania, poznania i percepcji³¹.

W późniejszej części panelu głos zabrał dr inż. Piotr Cegielski – rzeczoznawca majątkowy oraz doradca inwestycyjny, biegły przy Sądzie Okręgowym w Warszawie w zakresie wyceny przedsiębiorstw i spółek, akcji i udziałów oraz aktywów

rzeczowych, finansowych, niematerialnych i prawnych, członek Stowarzyszenia Rzeczoznawców Majątkowych we Wrocławiu, członek Związku Maklerów i Doradców, członek-założyciel Stowarzyszenia Biegłych Wyceny Przedsiębiorstw w Polsce. Prelegent popełnił wystąpienie pt. „Ryzyko modelu wyceny oraz wiarygodność wyniku oszacowania w podejściu porównawczym”³². Podczas prelekcji dokonano analizy matematycznych modeli dwóch najczęściej stosowanych porównawczych metod szacowania wartości nieruchomości: metody porównywania parami oraz metody analizy statystycznej rynku (model regresji wielu zmiennych). Modele te poddano analizie pod kątem wybranych czynników ryzyka wpływających na wynik oszacowania, do których zaliczyć należy m.in. ryzyko dokładności pomiaru, ryzyko postaci funkcyjnej modelu, ryzyko estymacji parametrów modelu oraz ryzyko zastosowania modelu. W kolejnej części referatu przedstawiono możliwe sposoby oceny wiarygodności wyniku oszacowania oraz sposobu prezentacji tej oceny. Na zakończenie, zaprezentowano w celach poglądowych praktyczny przykład tego typu oceny³³.

Zwienieczeniem tej części Konferencji było wystąpienie mgr. inż. arch. Jerzego Adamczki – architekta, rzeczoznawcy majątkowego, licencjonowanego pośrednika, Doradcy Rynku Nieruchomości, byłego Prezesa Stowarzyszenia Rzeczoznawców Majątkowych we Wrocławiu oraz byłego Wiceprezydenta Polskiej Federacji Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych (PFSRM), odznaczonego *Srebrnym Krzyżem Zasługi* oraz złotymi odznakami i medalem *Zasłużony dla Rynku Nieruchomości*, zatytułowane „Określenie

³¹ *Ibidem*, s. 47–49.

³² *Ibidem*, s. 50.

³³ *Ibidem*, s. 51.

Przewodnicząca Rady Programowej Konferencji Monika Drobyszewska. Fot. SRM we Wrocławiu

akceptowalnego przedziału wartości w procesie wymiany”³⁴. Referat rozpoczął się od przedstawienia problemu różnicy wartości wyceny tej samej nieruchomości wynikającej ze sporządzenia różnych wycen. Prelegent podał w wątpliwość panujący powszechnie osąd, że tylko jedna wycena wartości nieruchomości może być prawidłowa. Przede wszystkim zwrócono uwagę na potrzebę zmian w postrzeganiu wartości nieruchomości i roli rzeczoznawcy majątkowego jako faktycznego eksperta rynku nieruchomości oraz sposobu podjęcia do procesu wyceny nieruchomości i sposobu oceny prawidłowości sporządzenia operatów szacunkowych³⁵.

Ostatnia sesja pt. „Mediacja i arbitraż w sporach o wartość nieruchomości” zakończyła merytoryczną część drugiego

³⁴ *Ibidem*, s. 52–53.

³⁵ *Ibidem*, s. 53–54.

dnia Konferencji. Podczas tej części wydarzenia skupiono się przede wszystkim na dogłębnej analizie obowiązujących uwarunkowań prawnych w kontekście możliwości obiektywnego i sprawnego rozstrzygnięcia sporów o wartość nieruchomości. Omówiono również perspektywy rozwoju mediacji w publicznym prawie nieruchomości oraz możliwość wdrożenia kierunkowych zmian do ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Jako pierwszy, w tej sesji wystąpił dr Tomasz Luterek – prawnik, rzeczoznawca majątkowy, politolog, ekspert w dziedzinie reprivatyzacji, pracownik naukowy Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku, biegły sądowy zakresie wycen retrospektywnych i reprivatyzacyjnych, wiceprezydent Polskiej Federacji Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych, który przedstawił zagadnienie pt. „Arbitraż w procesie tworzenia spójnego

i transparentnego systemu określania wartości nieruchomości³⁶. W pierwszej części referatu przedstawiono wciąż aktualny problem dotyczący sposobu weryfikacji i kontroli prawidłowości wykonywania wycen. Prelegent zwrócił uwagę zgromadzonych na uprawnienia komisji arbitrażowych do wydawania opinii w zakresie poprawności operatów szacunkowych. Jak podkreślono, uprawnienia komisji w tym zakresie nie zostały prawidłowo ukształtowane, ponieważ komisja podczas oceny operatu szacunkowego nie wskazuje prawidłowej wartości nieruchomości, a jedynie niepoprawne sporządzenie operatu.

Ocena taka nie stanowi drogi rozwiązania sporu o wartość nieruchomości. W ocenie Prelegenta zagadnienie wymaga rozważenia i podjęcia działań mających na celu reformę prac komisji arbitrażowych. Ponadto wskazano, że prawidłowo ukształtowana ścieżka „odwoławcza” od opinii o wartości w operacie powinna kończyć się bądź na potwierdzeniu wartości z kwestionowanego operatu, bądź na wskazaniu poprawnej wartości. W konwencji wypracowanie spójnego i transparentnego modelu weryfikacji wartości określonej w operatach miałyby pozytywny wpływ na postrzeganie rzeczoznawstwa majątkowego w Polsce oraz byłoby korzystne także dla zleceniodawców³⁷.

Następnie głos zabrał dr Mirosław Gdesz – Sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie delegowany do pracy w NSA, były naczelnik Wydziału Mieszkalnictwa w Urzędzie Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast, doświadczony wykładowca, autor wielu artykułów, m.in. w „Przeglądzie Sądowym”, „Palestrze” i „Nieruchomościach”, monografii,

a także wielu komentarzy do orzeczeń sądowych z dziedziny prawa nieruchomości. Prelegent, w krótki i treściwy sposób, przedstawił perspektywy rozwoju mediacji w publicznym prawie nieruchomości oraz obecnie dostępne możliwości polubownego rozstrzygnięcia tego typu sporów³⁸. Przedstawione wystąpienie miało na celu pogłębioną dyskusję na temat propozycji uzupełnienia czy wręcz zastąpienia instytucji oceny prawidłowości operatu szacunkowego, mediacją/arbitrażem organizacji zawodowych w sprawie wartości nieruchomości. Podkreślono, że dające się zaobserwować w ostatnich latach powszechniejsze tendencje do wprowadzania elementów mediacji i unikania sporów sądowych powinny skłonić do dyskusji nad wprowadzeniem arbitrażu w sprawach określania wartości nieruchomości. Przemawiającym na korzyść tego typu rozwiązania może być przede wszystkim ograniczenie czasu trwania postępowania sądowego oraz znaczne zmniejszenie kosztów. Wprowadzenie mediacji czy arbitrażu w sprawach dotyczących wartości nieruchomości wymaga ingerencji ustawowej. Zdaniem Prelegenta konieczne jest stworzenie zinstytucjonalizowanego mechanizmu dającego szansę szybkiego rozwiązania sporu, zamiast sięgania po kolejne opinie biegłych. Postępowanie takie byłoby prowadzone na zgodny wniosek stron, ewentualnie na wniosek organu, przy braku sprzeciwu stron, natomiast uprawnienia arbitra byłoby nadawane przez właściwego ministra. W celu rozwiązania powstałego sporu orzekałaby komisja rozjemcza w składzie 3 arbitrow-rzeczoznawców majątkowych. Ponadto, jak podkreślał Sędzia WSA dr Mirosław Gdesz, wydawane w ten sposób orzeczenie powinno zamknąć temat sporu o wartość nieruchomości.

³⁶ *Ibidem*, s. 55–56.

³⁷ *Ibidem*, s. 56–58.

³⁸ *Ibidem*, s. 59.

Sprawozdanie z Konferencji „Instytucje, organizacje, obywatele – trzy drogi ochrony zwierząt”

r. pr. **Andżelika Kimbort**

W dniach 23 i 24 września w Warszawie odbyła się konferencja pt. „Instytucje, organizacje, obywatele – trzy drogi ochrony zwierząt”, nad którą patronat honorowy objęła Krajowa Izba Radców Prawnych. Organizatorem konferencji było Stowarzyszenie „Otwarte Klatki”, od 10 lat działające na rzecz ochrony zwierząt i humanitarnego ich traktowania, a którego jestem członkinią i pełnomocniczką.

Konferencja miała pomóc odpowiedzieć na pytania: Co wspólnie możemy i powinniśmy zrobić, aby możliwa była rzeczywista i skuteczna ochrona prawna zwierząt oraz jak powinna wyglądać współpraca organizacji społecznych z instytucjami państwowymi, powołanymi do czuwania nad przestrzeganiem i egzekwowaniem przepisów o ochronie zwierząt. Pytania te zrodziły się na gruncie problemów związanych ze stosowaniem instytucji tzw. interwencyjnego odbioru zwierząt w przypadku zagrożenia ich zdrowia lub życia, o której mowa w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (dalej: u.o.z.). Funkcjonowanie tego przepisu jest od lat

Fot. KIRP

przedmiotem sporów pomiędzy organizacjami społecznymi, instytucjami państwowymi oraz właścicielami i opiekunami zwierząt zagrożonych przemocą. Z jednej strony, organizacje społeczne spotykają się z zarzutami nadużywania uprawnień

(np. naruszania miru domowego w związku z odbiorem zwierząt) oraz wchodzenia w kompetencje organów państwowych (np. dokonywania kontroli miejsc utrzymywania zwierząt), co pozostaje tematem na odrębną dyskusję, albowiem trudno sobie wyobrazić odbiór zwierzęcia, stanowiący w określonych okolicznościach faktycznych nie tyle uprawnienie, ile obowiązek, bez chociażby naruszenia posiadania. Z drugiej strony, nie ma na gruncie przepisów dotyczących ochrony zwierząt, skuteczniejszego narzędzia do natychmiastowej izolacji ofiary od jej oprawcy. Niemniej, organizacje społeczne także dostrzegają problemy związane z funkcjonowaniem tego przepisu w praktyce, a czasami same te problemy stwarzają, np. poprzez zaniechanie zadośćuczynienia wszelkim wymogom, jakie nakłada na nie prawo, np. niezwłocznego zawiadomienia odpowiedniego organu o odebraniu zwierzęcia opiekunowi lub właścicielowi. Nie sposób także przemilczeć przypadków, gdy to instytucje państwowe nie podejmowały stosownych działań, a jedynie dzięki determinacji aktywistów prozwierzęcych, możliwe stało się udzielenie zwierzętom pomocy.

Konferencja, zgodnie z jej założeniami, okazała się więc platformą wymiany doświadczeń i poglądów przedstawicieli organizacji społecznych na wskazane zagadnienia. Doniosłości wydarzeniu nadał, bez wątplenia, czynny udział radców prawnych i adwokatów, na co dzień zajmujących się prawną ochroną zwierząt, a więc będących najbliższymi problemami w funkcjonowaniu całego systemu prawnej ochrony zwierząt. Pozwoliło to nie tylko na rzeczowe przedstawienie dylematów, a przede wszystkim na wyartykułowanie szeregu postulatów legislacyjnych dotyczących wspomnianego wyżej art. 7 ust. 3 u.o.z., co w przyszłości ma szansę zaowocować

Fot. Angeliki Kimbort

wypracowaniem konkretnych rozwiązań i projektu zmiany przepisów opracowanego przez ekspertów.

Drugi blok konferencji poświęcony został instytucjom państwowym, których celem jest ochrona zwierząt. Wystąpienia prelegentów oraz dyskusje dotyczyły różnych modeli instytucjonalnej ochrony zwierząt. Rozważaliśmy, czy najlepszym rozwiązaniem byłoby zwiększenie kompetencji i dofinansowanie Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej, czy może powołanie odrębnej, wyspecjalizowanej służby, która miałaby kupiać się nad kontrolą przestrzegania przepisów dotyczących ochrony zwierząt. Sporo uwagi zostało poświęcone postulatowi utworzenia centralnej

instytucji w postaci Rzecznika Praw Zwierząt lub Rzecznika Ochrony Zwierząt, co nie pozostaje bez znaczenia, wobec toczącej się niedawno dyskusji na temat czy w ogóle istnieje coś takiego jak „prawa zwierząt”. Szczególnie ciekawy okazał się udział zagranicznych gości, w tym przedstawicielki Biura Rzecznika Praw Obywatelskich ds. Ochrony Zwierząt w Wiedniu Indry Kley, która opowiedziała o praktycznych aspektach działalności tej instytucji w Austrii. Wprowadzając nowe rozwiązania na gruncie prawa polskiego, warto czerpać z doświadczeń innych krajów.

Wszystkie radczynie, radców oraz aplikantki i aplikantów gorąco zachęcam do udziału w kolejnej edycji konferencji, która planowana jest na pierwszy kwartał 2024 r. Rzadko bowiem zdarza się okazja do spotkania w tak szerokim gronie ekspertów – praktyków – zainteresowanych prawną ochroną zwierząt i jej systemowymi zmianami.

Szanowne Koleżanki i Koledzy – w szczególności karnistki i karniści – gorąco zachęcam Was do zaangażowania się w pomoc organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt. Jest nas wciąż zbyt mało w stosunku do potrzeb organizacji, które każdego dnia otrzymują zgłoszenia o okrutnym traktowaniu zwierząt. Wiele z nich nie jest w stanie samodzielnie inicjować i monitorować postępowań karnych, które są nagminnie przedwcześnie umarzone. Z raportu pt. „Bezkarci. Przepiękstwa przeciwko zwierzętom. Raport z monitoringu wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania”, przygotowanego przez Fundację Czarna Owca Pana Kota i Stowarzyszenie Ochrony Zwierząt Ekostraż¹ wynika,

Fot. Angeliki Kimbort

że w latach 2016–2021 tylko 21,5% spraw o przestępstwa przeciwko zwierzętom zakończyło się skierowaniem przez prokuratora aktu oskarżenia do sądu. W pozostałych przypadkach organy prowadzące postępowania karne odmawiały wszczęcia dochodzenia lub je umarzały. Nie świadczy to jednak, w mojej ocenie, o bezzasadności składanych zawiadomień. Najczęstszym problemem, jaki spotykam w tego typu sprawach, jest całkowity brak zrozumienia i nieumiejętność stosowania przepisów ustawy o ochronie zwierząt przez przedstawicieli organów ścigania, mimo ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, dotyczącego tej problematyki. Konieczna jest więc pomoc w prowadzeniu spraw, składanie zażaleń w przypadku umorzeń i aktywna reprezentacja przed sądami. •

¹ Raport do pobrania na stronie: <https://ekostraz.pl/wp-content/uploads/2022/09/Bezkarci.-Prze>

stepstwa-przeciwko-zwierzetom.-Raport-z-monitoringu.pdf (dostęp: 14 grudnia 2022).

Sprawozdanie z centralnych obchodów Dnia Krajowej Administracji Skarbowej

r. pr. **Krystian Mularczyk**

Dnia 21 września 2022 r., we Wrocławiu odbyły się centralne obchody Dnia Krajowej Administracji Skarbowej. W wydarzeniu uczestniczyli m.in. Minister Finansów Magdalena Rzeczkowska, Szef KAS Bartosz Zbaraszczyk, Dyrektor generalny w Kancelarii Prezydenta RP Barbara Brodowska-Mączka, a także wielu przedstawicieli wrocławskich instytucji. Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu reprezentował Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk.

Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w Kościele pw. św. Stanisława, św. Doroty i św. Waclawa we Wrocławiu, odprawioną w intencji pracowników i funkcjonariuszy Krajowej Administracji Skarbowej. Po mszy świętej nastąpił przemarsz Kompanii Honorowej, orkiestry Policji oraz zaproszonych gości na Plac Wolności przy Narodowym Forum Muzyki, gdzie odbył się uroczysty apel. Podczas tej części wydarzenia nastąpiło wręczenie odznaczeń państwowych i resortowych oraz przyznanie awansów w Służbie Celno-Skarbowej. Z rąk Dyrektora generalnego w Kancelarii

Prorektor ds. kształcenia w Wyższej Szkole Prawa
dr Marcin Rudnicki, Wicedziekan Rady OIRP
we Wrocławiu Krystian Mularczyk.
Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. KAS

Prezydenta RP Barbary Brodowskiej-Mączki 38 pracowników i funkcjonariuszy KAS odebrało medale za długoletnią służbę, natomiast Minister Finansów Magdalena Rzeczkowska wręczyła 50 osobom odznaki „Zasłużony dla Krajowej Administracji Skarbowej”. W dalszej części wydarzenia 23 funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej otrzymało awanse na wyższy stopień służbowy, a 9 funkcjonariuszy zostało pasowanych na stopień podkomisarza. Ostatnim punktem tej części obchodów było wręczenie, przez Szefa KAS Bartosza Zbaraszczuka, 14 funkcjonariuszom aktów mianowania na kolejny stopień służbowy w korpusie starszych i młodszych oficerów Służby Celno-Skarbowej. Uroczysty apel zakończył się defiladą Kompanii Honorowej Szefa KAS, pododdziału Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu oraz pododdziałów reprezentacyjnych 3 Brygady Radiotechnicznej i Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu. Obchody uświetnił występ orkiestry Komendy Wojewódzkiej Policji.

Po zakończeniu uroczystego apelu rozpoczął się piknik edukacyjno-informacyjny

dla mieszkańców Wrocławia, podczas którego zaprezentowano m.in. sprzęt służby mundurowych oraz umiejętności psów służbowych KAS. Piknik był także świetną okazją do sprawdzenia swojej wiedzy z zakresu podatków, w konkursie z nagrodami. Jednym z najciekawszych elementów tej części wydarzenia była wystawa poświęcona gatunkom roślin i zwierząt zagrożonych wyginięciem oraz możliwość wysłuchania prelekcji na temat ochrony tych gatunków w ramach konwencji waszyngtońskiej (CITES). Warto dodać, że podczas pikniku mieszkańcy Wrocławia mogli porozmawiać z pracownikami i funkcjonariuszami o ich pracy i służbie w Krajowej Administracji Skarbowej.

Centralne obchody Dnia Krajowej Administracji Skarbowej to niezwykle wydarzenie nie tylko dla pracowników i funkcjonariuszy KAS, ale także dla zaproszonych gości. Jako Członkowie Wrocławskiego Samorządu Radcowskiego życzymy pracownikom i funkcjonariuszom Krajowej Administracji Skarbowej kolejnych tak udanych obchodów oraz samych sukcesów w działalności zawodowej i nie tylko. •

Sprawozdanie z *Business Partnership Review* – przeglądu partnerów biznesowych UE we Wrocławiu

r. pr. **Krystian Mularczyk**

r. pr. dr **Natalia Krej**

W dniu 22 września 2022 r. odbyło się wydarzenie pn. *Business Partnership Review* organizowane przez Centrum Współpracy z Biznesem Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, podczas którego Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu występowała w charakterze partnera współpracującego z Uczelnią.

Naszą lzbę reprezentował Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu – Krystian Mularczyk oraz radca prawny dr Natalia Krej. Spotkanie miało na celu podsumowanie współpracy Uniwersytetu Ekonomicznego z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ciągu 75 lat jego funkcjonowania. Moderatorem spotkania była Pani Monika Suder. Spotkanie umilił występ „Grey Fruit” – zespołu założonego przez absolwentów UEW.

Oficjalna część wystąpień podczas *Business Partnership Review* rozpoczęła się od przemówienia prof. dr. hab. Andrzeja Kalety – Rektora UEW. Następnie wystąpił dr hab. Bartłomiej Nita,

Od lewej: Dziekan ds. Kształcenia dr hab., prof. UEW Witold Kowal, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Prodziekan ds. Kształcenia dr hab., prof. UEW Bogusław Póttorak. Fot. UE

prof. UEW – Prorektor ds. Finansów i Rozwoju, szeroko omawiając obszary działania Uniwersytetu w różnych formach z przedstawicielami biznesu, praktyki czy innymi organizacjami bądź korporacjami zawodowymi. Dyrektor Centrum Współpracy z Biznesem Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu Pani Ałła Witwicka-Dudek podkreśliła, że kluczowym założeniem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest aktywna i dogłębna postać tej kooperacji. Centrum zadbało o to, aby podziękować wszystkim swoim partnerom. Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu otrzymała oficjalne podziękowanie, złożone na ręce Wicedziekana Rady OIRP we Wrocławiu Krystiana Mularczyka, za współpracę w ramach Rady kierunku Konsulting prawny i gospodarczy w roku akademickim 2021/2022.

Podkreślono, że Izba, współpracując z Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu w ramach Rady kierunku, wspiera menadżera w projektowaniu kształcenia zgodnego z potrzebami rynku pracy. Przedstawiono również możliwości współpracy w roku akademickim 2022/2023. Po zakończeniu oficjalnej części wydarzenia, zaproszeni goście mogli rozwijać sieć kontaktów biznesowych podczas przygotowanej dla nich kolacji. Powyższe wydarzenie stanowiło kontynuację i zwieńczenie spotkania, które miało miejsce w dniu 1 lipca 2022 r., w Hotelu Jasek pn. „Letni Przegląd Strategiczny Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”. Celem tego spotkania było m.in. wysłuchanie przedstawicieli praktyki biznesu i zarządzania, współpracujących z Uczelnią, na różnych płaszczyznach, w różnych rolach i gremiach w kontekście wniesienia wartościowego spojrzenia z perspektywy bieżących trendów i wyzwań gospodarki. Duża aktywność UEW w wielu obszarach funkcjonowania biznesu i obecność przy tym

Od lewej: Menedżer Kierunku KPig dr inż. Letycja Sołoducho-Pelc, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Dyrektor Centrum Współpracy z Biznesem mgr Ałła Witwicka-Dudek, Sekcja Obsługi Relacji z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym mgr Łukasz Strączek (Główny Specjalista). Fot. UEW

przedstawicieli zawodu radcy prawnego jawi się jako wręcz nie tylko potrzeba, ale nawet konieczność. Takie spotkania służą bowiem m.in. budowaniu świadomości wśród przedsiębiorców o nieodzownej potrzebie korzystania z pomocy prawnej w sposób stały i zorganizowany.

Każde z tych wydarzeń jest realizowane w ramach stałej współpracy Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu z Naszą Izbą, dokonywane w obszarze prac Komisji ds. współpracy z samorządami i instytucjami przy OIRP we Wrocławiu. Z uwagi na trwały charakter tej kooperacji będziecie Państwo na bieżąco informowani o kolejnych spotkaniach Okręgowej Izby Radców Prawnych z przedstawicielami nauk ekonomicznych i ich partnerami biznesowymi. •

Wspólne posiedzenie przedstawicieli Dolnośląskiego Forum Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego w OIRP we Wrocławiu

r. pr. **Krzystian Mularczyk**

W dniu 28 września 2022 r., w siedzibie Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu przy ul. Włodkowica 8, odbyło się kolejne spotkanie Dolnośląskiego Forum Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego.

W spotkaniu uczestniczyli: Dariusz Jackowski – Prezes Rady Dolnośląskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej, Marcin Repelewicz – Prezes Okręgowej Rady Aptekarskiej Dolnośląskiej Izby Aptekarskiej we Wrocławiu, Paweł Łukasiński – Prezes Honorowy Dolnośląskiej Izby Aptekarskiej we Wrocławiu, Elżbieta Słojewska-Poznańska – Przewodnicząca Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Jeleniej Górze, Anna Szafran – Przewodnicząca Dolnośląskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu, Paweł Wróblewski – Prezes Dolnośląskiej Rady Lekarskiej, Tomasz Scheffler – Dziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych

we Wrocławiu, Wojciech Hildebrand – Wiceprezes Rady Dolnośląskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej, Leszek Rojek – Wicedziekan Okręgowej Rady Adwokackiej we Wrocławiu, Krzystian Mularczyk – Wicedziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, Gabriela Morawiec – Członek Izby Komorniczej we Wrocławiu oraz Artur Górecki – Skarbnik Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu.

Celem spotkania było pogłębienie integracji naszych środowisk zawodowych poprzez wymianę doświadczeń związanych z działalnością zawodową i samorządową. Zebranie przedstawicieli samorządów zaufania publicznego to dobra okazja do tego, aby każdy mógł przedstawić określone zagadnienia ze swojej perspektywy, której z oczywistych względów pozostałe samorzady w ten sam sposób nie odbierają. Dzięki temu możemy lepiej zrozumieć siebie nawzajem i co najważniejsze,

wykorzystać odmienne doświadczenia do poprawy funkcjonowania własnych organizacji oraz do wykonywania zawodu.

Podczas wrześniowego posiedzenia skupiono się na czterech tematach: możliwych reakcjach łagodzących istotny wzrost cen energii, materiałów i usług, zasadach polityki finansowej poszczególnych samorządów, wzajemnym wsparciu w przypadku potencjalnego zagrożenia dla samorządności ze strony władz publicznych oraz

intensyfikacji współpracy w obszarze doskonalenia zawodowego. Dolnośląskie Forum Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego potwierdziło również, że samorząd radców prawnych będzie odpowiedzialny w najbliższym roku za prowadzenie strony internetowej DFSZZP. Mamy nadzieję, że wkład radców prawnych w działalność Dolnośląskiego Forum (którego członkiem jesteśmy od tego roku) zostanie pozytywnie oceniony przez członków założycieli tej organizacji. •

Od lewej: Paweł Łukasinski – Prezes Honorowy Dolnośląskiej Izby Aptekarskiej we Wrocławiu, Marcin Repelewicz – Prezes Okręgowej Rady Aptekarskiej Dolnośląskiej Izby Aptekarskiej we Wrocławiu, Anna Szafran – Przewodnicząca Dolnośląskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych we Wrocławiu, Paweł Wróblewski – Prezes Dolnośląskiej Rady Lekarskiej, Wojciech Hildebrand – Wiceprezes Rady Dolnośląskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej, Krystian Mularczyk – Wicedziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, Tomasz Scheffler – Dziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, Artur Górecki – Skarbnik Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, Leszek Rojek – Wicedziekan Okręgowej Rady Adwokackiej we Wrocławiu, Gabriela Morawiec – Członek Izby Komorniczej we Wrocławiu, Dariusz Jackowski – Prezes Rady Dolnośląskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej, Elżbieta Słojewska-Poznańska – Przewodnicząca Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Jeleniej Górze.
Fot. OIRP we Wrocławiu

Bezpieczny senior

r. pr. **Łukasz Szafran**

Fot. Fundacja „Przyszłość pokoleń”

Okręgowa Izba Radców Prawnych, w ramach współpracy z coraz liczniejszą grupą organizacji pozarządowych, realizuje kolejny wspólny projekt społeczny o nazwie „Bezpieczny Senior”.

Koordinatorem działań jest Fundacja Przyszłość Pokoleń, która przy ścisłej współpracy ze Stowarzyszeniem Aglomeracja Wrocławska, dociera do szerokiej grupy seniorów, nie tylko w granicach miasta, ale również w szeregu gmin graniczących bezpośrednio z Wrocławiem.

To właśnie satelickie miejscowości wchodzące w skład aglomeracji wrocławskiej, stały się punktem destynacji naszych radców: Małgorzaty Bartosiewicz, Marty Pabirowskiej, Katarzyny Drzazgi, Ewy Garczarek i redagującego te słowa.

W ramach realizacji wspólnego projektu, radcowie OIRP przeprowadzili cykl dziesięciu spotkań skierowanych do seniorów. Każde z nich składało się z dwóch części:

- » szkolenia, które tematyką obejmowało m.in. prawo spadkowe, prawa konsumenta, przestępstwa na szkodę

osób starszych i inne aspekty prawne szeroko pojętego życia codziennego, oraz

- » czterogodzinnego dyżuru radcy prawnego, odbytego pro bono, w czasie którego seniorzy mogli bezpośrednio porozmawiać z prawnikiem o nurtujących ich osobiście problemach prawnych.

Spotkania cieszyły się ogromnym powodzeniem wśród lokalnych mieszkańców, przyciągając każdorazowo od kilkunastu do kilkudziesięciu starszych mieszkańców z obszaru dziesięciu różnych Gmin. Seniorzy zadawali sporo pytań, dopytywali o różnorakie zagadnienia prawne, a także przytaczali przykłady ze swojego życia. Taka atmosfera dialogu świetnie się wpisywała w zakładany cel – edukację starszych mieszkańców w celu poszerzenia ich wiedzy prawnej. Tym samym, realizowany był

element podstawowy szkolenia: Zwiększenie bezpieczeństwa seniorów w otaczającej ich, często skomplikowanej i szybko zmieniającej się rzeczywistości. Przy okazji, bezpośrednia relacja spotkań wpływała znacząco na promocję zawodu radcy prawnego w społeczeństwie.

Nie było to pierwsze przedsięwzięcie, które mieliśmy przyjemność realizować wraz z Fundacją Przyszłość Pokoleń. Nasza wspólna aktywność była widoczna również przy tegorocznej edycji akcji „Radca Prawny Radzi”, gdzie pierwszy dzień inicjatywy został zadedykowany właśnie seniorom i seniorkom zamieszkującym na terenie Wrocławia. Oprócz darmowych porad prawnych, zorganizowane zostały wtedy dwa szkolenia: bezpieczeństwo prawne osób starszych oraz wybrane zagadnienia z szeroko pojętego cyberbezpieczeństwa.

Radcowie prawni OIRP, oprócz wsparcia przy realizacji wydarzeń, włączają się w edukację prawną seniorów poprzez m.in. udzielanie porad prawnych, w prowadzonym przez Fundację Przyszłość Pokoleń, Punkcie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej dla wrocławskich seniorów, czy też prowadząc, przez ostatni rok, ponad 20 szkoleń „Bezpieczny Senior” na terenie Wrocławia, województwa dolnośląskiego, a nawet całej Polski. W działania te włącza się coraz szersze grono naszych radców, zyskując przy tym, z jednej strony ciekawe doświadczenie zawodowe, a z drugiej – realizując społeczne zapotrzebowanie, na zwiększanie edukacji prawnej wśród osób starszych i wykluczonych.

Wszystkie te wspólne inicjatywy są wynikiem zawartego, we wrześniu 2021 roku, porozumienia między Fundacją Przyszłość Pokoleń a Okręgową Izbą Radców Prawnych we Wrocławiu. •

kiedy?

30 września 2022
10:00 – 16:00

gdzie?

siedziba OIRP
we Wrocławiu
ul. Włodkowica 8

30.
09.22

www.stp.wroclaw.pl
fb/OkręgowyZbiórRadcówPrawnychWeWrocławiu

organizator OIRP partner ILS LAT

Radca prawny radzi – Twój człowiek w sądzie

r. pr. **Marta Kruk**

Od drugiej osoby od lewej: mec. Aleksandra Pakuła, mec. Krystyna Skotowska, mec. Marta Kruk, mec. Marcin Zatorski, mec. Dorota Seweryn-Stawarz. Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Każdy radzi, nie każdy potrafi. W ważnych sprawach zapytaj o radę eksperta. Pod takim hasłem Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu, już drugi raz, zorganizowała wydarzenie o charakterze edukacyjnym i informacyjnym dla mieszkańców Wrocławia i okolic. Za organizację wydarzenia odpowiedzialna była Komisja ds. promocji zawodu, komunikacji i mediów OIRP we Wrocławiu.

Inicjatywa, mająca charakter nieodpłatnego i ogólnie dostępnego wydarzenia, odbyła się w dwóch dniach i lokalizacjach

we Wrocławiu: **30 września** – wydarzenie pod hasłem „Radca Prawny Radzi – Bezpieczny Senior w sieci” w siedzibie Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu oraz **1 października** – wydarzenie pod hasłem „Radca Prawny Radzi – Twój człowiek w sądzie” na Placu Solnym we Wrocławiu.

Pierwszy dzień akcji dedykowany był potrzebom i sprawom wrocławskich seniorów, którzy użytkują systemy teleinformatyczne w sieci Internet, ale dopiero zaznajamiają się ze specyfiką funkcjonowania w cyberprzestrzeni. Drugi dzień

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

dedykowany był wszystkim mieszkańcom Wrocławia i okolic.

Wydarzenia dedykowane seniorom OIRP we Wrocławiu zorganizowała we współpracy z Fundacją Przyszłość Pokoleń oraz Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu. Przeprowadzone zostały dwa szkolenia specjalistyczne. Celem pierwszego szkolenia było zaznajomienie osób starszych, zwłaszcza emerytów i rencistów, szczególnie narażonych na oszustwo, przemoc, doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem lub po prostu wykorzystanie ich ufności ze strony osób trzecich, z zasadami bezpiecznego korzystania z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz poszerzenie wiedzy i rozwijanie ich umiejętności w zakresie rozpoznawania zagrożeń w sieci. Życie codzienne coraz bardziej migruje do sieci Internet, co szczególnie nawiązuje się w okresie pandemii. Przestępcy też idą z duchem czasu i swoją aktywność przenoszą do sieci Internet.

Nasi eksperci z Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu – Barbara Owczarek oraz radczynie prawne z naszej Izby Anna Zalesińska i Katarzyna Sandecka, w trakcie pierwszego szkolenia, odpowiedziały m.in. na następujące pytania:

Fot. OIRP we Wrocławiu

- » Jak skutecznie chronić się przed niebezpieczeństwami w sieci?
- » Co to są wirusy komputerowe?
- » Na co zwrócić uwagę korzystając z różnych usług internetowych?
- » Skąd czerpać rzetelną wiedzę na temat systemów teleinformatycznych i zasad korzystania?
- » Jak uniknąć oszustw w sieci?
- » Dlaczego dostęp do naszych danych jest cenniejszy niż dostęp do konta?

Zaprezentowane zostały również przykładowe strony www, które wykorzystują triki celem wyłudzenia danych osobowych lub aby zachęcić do instalacji podejrzanego oprogramowania. W drugiej części szkolenia przybliżone zostały systemy sądowe takie jak Portal Informacyjny, Portal Orzeczeń, protokół elektroniczny, czy też rozprawy zdalne.

Drugie szkolenie, dedykowane seniorom, zostało przeprowadzone przez r. pr. Pawła Rafałowicza z OIRP we Wrocławiu, współpracującego również z Fundacją Przyszłość Pokoleń. Omówione zostały istotne aspekty z prawa spadkowego m.in. porady dotyczące pisania testamentów, kwestie prawne związane z dziedziczeniem ustawowym oraz testamentowym,

Od trzeciej osoby od lewej: mec. Beata Janikowska, mec. Marta Kruk, mec. Basia Smalarz, mec. Marcin Zatorski. Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

prawa spadkobierców, a także różnice między umowami dożywocia a darowizną. Seniorom przybliżone zostały również prawne aspekty dotyczące oszustw m.in. metody oszustw dokonywanych na seniorach, kradzież tożsamości, problem przemocy wobec osób starszych. Nie zabrakło również elementów zawierania umów – form, możliwości rezygnacji z umowy, różnic między rękojmią a gwarancją.

Drugi dzień wydarzenia „Radca Prawny Radzi – Twój człowiek w sądzie” skierowany był do mieszkańców Wrocławia oraz członków ich rodzin nieposiadających odpowiedniej wiedzy i świadomości prawnej w otaczającej ich rzeczywistości – w sprawach życia codziennego.

Cele wydarzenia „Radca Prawny radzi – Twój człowiek w sądzie” były następujące:

- » podnoszenie świadomości prawnej mieszkańców Wrocławia,
- » informowanie o sytuacjach, w których pomocne lub konieczne jest skorzystanie z pomocy prawnej radcy

prawnego, którego można wybrać poprzez ogólnopolską wyszukiwarkę www.szukajradcy.pl,

- » promowaniu dostępu do porad prawnych jako sposobu na uniknięcie negatywnych konsekwencji prawnych w codziennym życiu,
- » wskazywanie, w jakich sytuacjach możliwe jest korzystanie przez mieszkańców Wrocławia z nieodpłatnych porad prawnych oraz gdzie z takiej pomocy można korzystać.

Na stoisku radcowskim zlokalizowanym na Placu Solnym we Wrocławiu, radczyni i radcowie prawni z OIRP we Wrocławiu udzielali porad prawnych pro bono i odpowiadali na pytania prawne mieszkańców Wrocławia dotyczące ich spraw życia codziennego. Zakres dziedzin prawa objętych wsparciem radców prawnych obejmował prawo cywilne, handlowe, administracyjne, karne.

Druga edycja Akcji Radca Prawny Radzi, po raz kolejny, okazała się wielkim sukcesem.

Fot. OIRP we Wrocławiu

W ciągu 2 dni udzieliliśmy ponad 100 porad prawnych. Co najważniejsze, po raz kolejny utrwaliliśmy wizerunek radczyni i radcy prawnego jako profesjonalistów otwartych na ludzkie potrzeby i świadczących usługi prawne najwyższej jakości. Promowaliśmy również, stworzoną przez Krajową Izbę Radców Prawnych, wyszukiwarkę www.szukajradcy.pl.

Media szeroko informowały i opisywały naszą akcję. Informacja o niej pojawiała się na dziesiątkach portali internetowych m.in. wroclaw.pl, visitwroclaw.eu, wrobiznes.pl, ale także w telewizji: Rzeczniczka Prasowa r. pr. Marta Kruk była gościem w porannym wydaniu FAKTY TVP3 Wrocław i radiu (Radio Rodzina, Meloradio, Radio Gra).

Dzięki uprzejmości MPK Wrocław, nasz izbowy spot promujący zawód radcy prawnego był wyświetlany przez cały miesiąc w kilkuset pojazdach komunikacji miejskiej we Wrocławiu. Dzięki temu informacja o naszej akcji, zawodzie radcy

Fot. OIRP we Wrocławiu

prawnego i wyszukiwarkę szukajradcy.pl dotarła do dziesiątek tysięcy pasażerów.

Specjalne podziękowania kierujemy do radczyń i radców prawnych we Wrocławiu, którzy tak licznie zaangażowali się w udzielanie porad prawnych pro bono, partnerom naszego wydarzenia: Fundacji Przyszłość Pokoleń, Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu, a także wspierających nas medialnie: MPK Wrocław, miastu Wrocław. Dziękujemy wszystkim osobom, w szczególności członkom Komisji ds. promocji zawodu, komunikacji i mediów, a także pracownikom biura OIRP we Wrocławiu, którzy aktywnie włączyli się w pomoc w przygotowanie, przeprowadzenie i promowanie naszej inicjatywy.

Jesteśmy przekonani, że nasze działania nie tylko realnie pomagają mieszkankom i mieszkańcom Wrocławia, ale także utrwalają w świadomości całego społeczeństwa wizerunek radczyni i radcy prawnego jako osoby gwarantującej świadczenie profesjonalnych usług prawnych! •

#RadcyWroclawia #RadcaPrawnyRadzi #SzukajRadcy #TwójCzłowiekWSądzie

Uroczysta inauguracja roku akademickiego 2022/2023 Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

r. pr. Krystian Mularczyk

Fot. UE

Dnia 6 października 2022 r. odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego 2022/2023 Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Na to niezwykle wydarzenie zaproszono Społeczność Akademicką UEW oraz przedstawicieli wielu wrocławskich instytucji. Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu reprezentował Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk.

Po uroczystym otwarciu wydarzenia oraz powitaniu gości, nastąpiło uczczenie pamięci pracowników i studentów Uczelni zmarłych w minionym roku akademickim. Kolejnym punktem uroczystości było wystąpienie Jego Magnificencji Rektora prof. dr. hab. Andrzeja Kalety, podczas którego złożył on życzenia dla całej Społeczności Akademickiej UEW. Jednym z najważniejszych punktów wydarzenia było oficjalne przyjęcie osób

Fot. UE

rozpoczynających naukę, w tym roku akademickim, w poczet studentów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Następnie głos zabrał Przewodniczący Samorządu Studentów Mateusz Salamon,

Od lewej: Wiceprezydent Wrocławia Sebastian Lorenz, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk. Fot. UE

który powitał nowych studentów kierunków ekonomicznych. Po ciepłych słowach powitania nastąpiło wręczenie nagród najlepszym absolwentom. Nagrodzono także trud pracy i wkład w rozwój Uczelni pracowników Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu poprzez wręczenie wyróżnień Jego Magnificencji Rektora. Jednym z ostatnich punktów agendy spotkania był wykład inauguracyjny pt. „Zarządzanie pod presją zmienności i niepewności” wygłoszony przez Prezesa Grupy LUX MED Annę Rulkiewicz. Całość zakończyła się wspólnym odśpiewaniem hymnu *Gaudeamus Igitur*.

Program wydarzenia obfitował w naprawdę piękne i emocjonujące chwile. Udział przedstawiciela naszej Izby podkreśla rangę prowadzonej z UEW współpracy. Wszystkim wykładowcom, pracownikom oraz studentom Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu życzymy samych sukcesów w nowym roku akademickim. •

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu rozpoczęła 25. jubileuszowy rok akademicki

r. pr. **Krystian Mularczyk**

Dnia 10 października 2022 r. odbyła się jubileuszowa 25. inauguracja roku akademickiego w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu. Na wydarzenie zaproszono Społeczność Akademicką WSB oraz partnerów biznesowych, samorządowych i instytucjonalnych, którzy od 25 lat aktywnie uczestniczą w życiu naukowym i gospodarczym Dolnego Śląska. Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu reprezentował Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu **Krystian Mularczyk**.

Obchody tego jednego z kluczowych wydarzeń w życiu Uczelni rozpoczęły się od przemówienia Jego Magnificencji Rektora prof. dr. hab. inż. Jacka Mercika, który podsumował najważniejsze wydarzenia minionego roku akademickiego i opowiedział o planach na rok 2022/2023. Przemówienie zakończyły życzenia złożone na ręce całej Społeczności Akademickiej Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu. Tegoroczną uroczystość uświetniła obecność Sekretarza Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki Wojciecha Murdzka, który wygłosił przemówienie oraz złożył, na ręce

Fot. WSB

JM Rektora, list gratulacyjny od Ministra Edukacji i Nauki z okazji jubileuszu WSB we Wrocławiu. Kolejnym punktem uroczystości było oficjalne przekazanie gratulacji oraz wyrazów uznania dla osób, które w roku akademickim 2021/2022 obroniły swoje rozprawy doktorskie, uzyskując tym samym stopień naukowy doktora w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz językoznawstwo. Piękne przemowy oraz życzenia poprzedziło wręczenie nagród i wyróżnień za wybitne osiągnięcia przedstawicieli społeczności akademickiej. Warto dodać, że była to również szczególna okazja do uhonorowania i podziękowania partnerom WSB za współpracę w obszarze dydaktyki i rozwoju Uczelni. Następnie odbyło się

Fot. WSB

oficjalne przyjęcie osób rozpoczynających naukę w tym roku akademickim w poczet studentów Wyższej Szkoły Bankowej. Jednym z ostatnich punktów agendy uroczystości był wykład inauguracyjny pt. „Sztuczna inteligencja – szanse i zagrożenia”, który wygłosiła prof. dr hab. inż. Urszula Markowska-Kaczmar – wykładowca WSB we Wrocławiu. Całość zakończyła się wspólnym odśpiewaniem hymnu *Gaudeamus igitur* – tradycyjnej pieśni studenckiej

rozbrzmiewającej podczas najważniejszych uroczystości.

Program wydarzenia obfitował w podniosłe i emocjonujące chwile, a udział przedstawiciela naszej Izby podkreślał rangę prowadzonej z WSB współpracy. Wszystkim wykładowcom, pracownikom oraz studentów Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu życzymy samych sukcesów w nowym roku akademickim. •

Fot. WSB

Kolejne posiedzenie Rady Biznesu Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu za nami

r. pr. **Krystian Mularczyk**

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu

Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu, jako samorząd praktyków prawa – radców prawnych, jest przedstawicielem potencjalnego rynku pracy dla przyszłych adeptów kierunków prawniczych. Między innymi z tego względu nasza Izba, w ramach wieloletniej współpracy z Wyższą Szkołą Bankową we Wrocławiu, jest Członkiem Rady Biznesu na kierunku Prawo i Prawo w Biznesie.

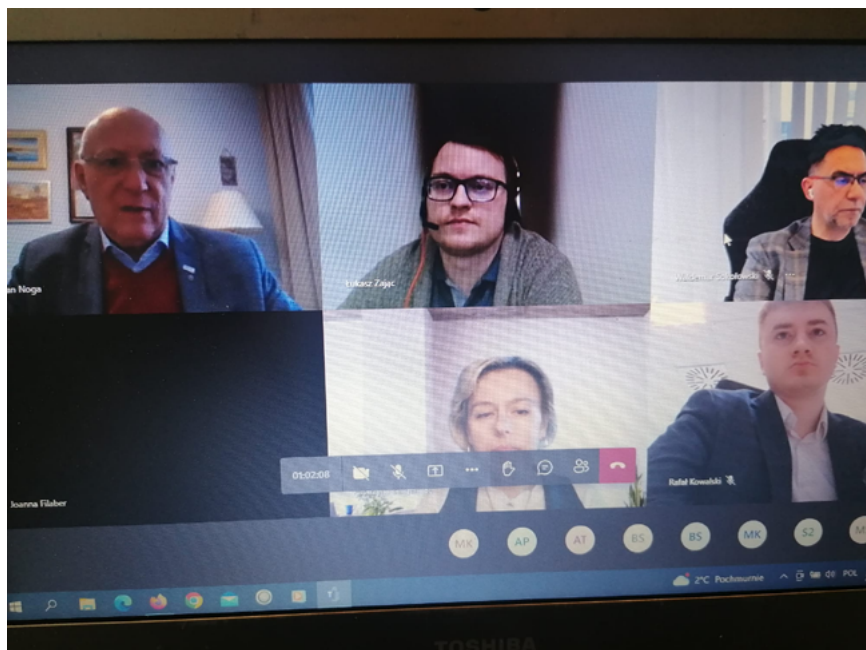
W dniu 22 listopada 2022 r. odbyło się posiedzenie ww. Rady, w którym wziął udział nasz przedstawiciel – Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk. Wyższą Szkołą Bankową we Wrocławiu reprezentowali m.in. prof. dr hab. Marian Noga – Przewodniczący Rady Biznesu, Dyrektor Instytutu Współpracy z Biznesem oraz dr Joanna Filaber – Menedżer

Kierunku Prawo i Prawo w biznesie. W posiedzeniu udział wzięło wielu przedstawicieli świata praktyki, a także wielu reprezentantów WSB.

Podczas spotkania omówiono oraz podsumowano kluczowe kwestie związane z funkcjonowaniem i organizacją Uczelni. Na początku powitano Uczestników Rady Biznesu, przedstawiono dotychczasowych Członków Rady oraz dokonano prezentacji nowych Partnerów. Kolejnym punktem spotkania było podsumowanie ostatniego posiedzenia, a także prezentacja kierunków Prawo i Prawo w biznesie. Następnie p. Łukasz Zajac – Dyrektor Biura Rekrutacji przedstawił wyniki rekrutacji na kierunki prawnicze WSB we Wrocławiu.

Ta część spotkania została poświęcona również ocenie realizowanego programu

Fot. OIRP we Wrocławiu

studiów. Uczestnicy Rady skupili się na omówieniu wprowadzonych przedmiotów, efektów uczenia się oraz metod ich weryfikacji, a także treści programowych w zakresie praktyczności programu nauczania.

W jednym z ostatnich punktów posiedzenia pani Agnieszka Pijaczyńska – Dyrektor Biura Karier oraz pani Małgorzata Kasparyńska – Główny Specjalista ds. praktyk dokonały szerokiego podsumowania praktyk studenckich w przedmiocie sposobów ich zaliczania, wymiaru godzinowego oraz projektów realizowanych we współpracy z różnymi pracodawcami. Zgromadzeni analizowali także zmiany zachodzące na rynku społeczno-gospodarczym w kontekście istniejących i nowych specjalności.

Spotkanie, pomimo formy zdalnej, przebiegło w bardzo sympatycznej i profesjonalnej atmosferze. Przeprowadzona na zakończenie dyskusja okazała się ciekawa i przyniosła postulaty na przyszłość. Wsparcie merytoryczne przedstawiciela Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu przyczynia się zaś do zmian w procesie kształcenia, które pozwolą na lepsze przygotowanie studentów do praktyki zawodowej i związanych z tym ryzyk, standardów i oczekiwań.

Jest nam niezmiernie miło, że – jako samorząd – możemy podzielić się naszym doświadczeniem i tym samym dorzucić coś od siebie do rozwoju edukacji na kierunkach prawniczych, rozwijając naszą współpracę z Wyższą Szkołą Bankową we Wrocławiu. •

Porozumienie o współpracy pomiędzy OIRP we Wrocławiu a Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego

r. pr. **Krystian Mularczyk**

W dniu 31 października 2022 r. Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu zawarła porozumienie o współpracy z Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego. Po stronie Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu sygnatariuszami porozumienia byli Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk oraz Skarbnik Rady OIRP we Wrocławiu Artur Górecki. Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego reprezentowała zaś Dyrektor Dorota Feliks.

Porozumienie zainauguowało przyszłą współpracę pomiędzy tymi dwoma instytucjami. Warto dodać, że koordynatorem obecnego projektu współpracy w zakresie świadczenia pomocy prawnej jest Przewodnicząca Komisji ds. praw człowieka i praworządności przy OIRP we Wrocławiu Beata Janikowska.

Przedmiotowe porozumienie ma na celu współpracę obu instytucji w zakresie realizacji pomocy prawnej dla osób, które

Fot. OIRP we Wrocławiu

przybyły do Polski w związku ze zbrojną agresją Federacji Rosyjskiej na terytorium Ukrainy. Zarówno Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu, jak i Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego od samego początku aktywnie angażują się w pomoc prawną i pozaprawną migrantom. Współpraca obu instytucji przyczyni się do podjęcia wieloaspektowych działań,

Od lewej: Skarbnik Rady OIRP we Wrocławiu Artur Górecki, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, dyrektor WCRS Dorota Feliks, Członek Prezydium Rady OIRP we Wrocławiu Beata Janikowska.
Fot. OIRP we Wrocławiu

które pozwolą osobom przybywającym do Polski uzyskać odpowiednią i fachową pomoc. Głównym założeniem współpracy będzie udzielanie oraz koordynowanie nieodpłatnych porad prawnych przez radców prawnych z naszej Izby. Dodatkowo Strony będą udzielać sobie wzajemnego wsparcia medialnego oraz merytorycznego w odniesieniu do wydarzeń organizowanych przez Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego i Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu. Porozumienie zakłada promowanie działalności obu instytucji, a także przygotowywanie wspólnych przedsięwzięć.

Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego jest jednostką organizacyjną gminy Wrocław, która została powołana do życia w październiku 2008 roku. Centrum realizuje zadania w zakresie rozwoju społecznego oraz budowania społeczeństwa obywatelskiego poprzez działania w obszarze spraw społecznych, zdrowia publicznego,

kultury, rekreacji, sportu oraz edukacji mieszkańców Wrocławia. Działalność WCRS skupia się nie tylko wokół doraźnej pomocy niesionej środowiskom migrantów, młodzieży czy seniorom, ale także na propagowaniu odpowiednich postaw antydyskryminacyjnych wśród ogółu społeczeństwa. Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego podejmuje działania na terenie Wrocławia również poprzez organizowanie konferencji, forów, szkoleń oraz kampanii na rzecz rozwoju społecznego. Do najbardziej znanych projektów prowadzonych przez Centrum można zaliczyć projekty funkcjonujące pod nazwą:

- » Ambasadorzy Dialogu – miejski projekt edukacyjny, którego celem jest podnoszenie kompetencji międzykulturowych, przeciwdziałanie dyskryminacji, rozwijanie atmosfery dialogu w placówkach edukacyjnych oraz
- » WroMigrant – miejskie punkty informacji i aktywności migrantów, których celem jest pomoc osobom

przyjeżdżającym do Wrocławia w zakresie legalizacji pobytu i pracy, nadania numeru PESEL oraz zameldowania.

Od początku swojego istnienia Centrum aktywnie działa, realizując założone przez siebie cele statutowe, do których należy m.in. wspieranie inicjatyw społeczności lokalnych na rzecz budowania społeczeństwa obywatelskiego i rozwoju społecznego. Ponadto Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego prowadzi wiele kampanii i działań o charakterze promocyjno-informacyjnym poprzez wydawanie publikacji, tworzenie partnerstw na rzecz propagowania odpowiednich postaw społecznych, współrealizacji zadań oraz wymiany doświadczeń.

Pomimo że przedmiotowe porozumienie jest pierwszym pomiędzy oboma instytucjami, nie można mieć wątpliwości,

że będzie to jedno z wielu. Wierzymy, że współpraca z Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego będzie obfitowała w liczne, wspólne przedsięwzięcia.

Konkludując, zawarte porozumienie opiera się na współpracy obu instytucji, tj. wzajemnym wsparciu, wymianie doświadczeń, wspólnym organizowaniu wydarzeń oraz propagowaniu edukacji w obszarze prawa. Informacje na temat wspólnych przedsięwzięć będą na bieżąco pojawiały się na stronie OIRP we Wrocławiu oraz w mediach społecznościowych. Zapraszamy Państwa również do wzięcia udziału we wspólnie organizowanych wydarzeniach, a także do zapoznania się ze stroną internetową Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego, na której zamieszczone są informacje na temat prowadzonych projektów oraz wydarzeń (<https://wcrs.wroclaw.pl/>).

Od lewej: Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, dyrektor WCRS Dorota Feliks, Członek Prezydium Rady OIRP we Wrocławiu Beata Janikowska, Skarbnik Rady OIRP we Wrocławiu Artur Górecki.
Fot. OIRP we Wrocławiu

Wręczenie nagrody RPO im. Doktora Macieja Lisa za nami

r. pr. **Krystian Mularczyk**

Dnia 16 listopada 2022 r. w Auli Fundacji Ewangelickiego Centrum Diakonii i Edukacji odbyła się uroczystość wręczenia Nagrody RPO im. doktora Macieja Lisa. Na to niezwykle wydarzenie zaproszono przedstawicieli wielu wrocławskich instytucji. Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu reprezentował Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk.

Nagroda RPO im. doktora Macieja Lisa została ustanowiona z inicjatywy Rzecznika Praw Obywatelskich dla upamiętnienia zmarłego, w 2015 roku, dra Macieja Lisa – pełnomocnika terenowego RPO we Wrocławiu, aktywnego działacza stowarzyszeń i organizacji niosących pomoc osobom ubogim i z niepełnosprawnościami.

Laureatem tegorocznej nagrody jest dr Krzysztof Kurowski – Przewodniczący Polskiego Forum Osób z Niepełnosprawnościami, działacz organizacji pozarządowych, ekspert wielu podmiotów w zakresie sytuacji osób z niepełnosprawnościami, autor licznych publikacji i analiz na ten temat.

Uroczystego otwarcia gali dokonał Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich Valeri

Fot. Grzegorz Krzyżewski / BRPO

Vachev. Kolejnym punktem uroczystości był występ artystyczny przygotowany przez Warsztat Terapii Zajęciowej „Przystań”. Z kolei dr Monika Zima-Parjaszewska – Prezeska Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną przybliżyła zgromadzonym sylwetkę oraz działania podejmowane przez laureata na rzecz obrony praw i interesów osób z niepełnosprawnościami. Po wielu słowach uznania nastąpiło oficjalne wręczenie nagrody przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Następnie głos zabrał dr Krzysztof Kurowski, który wyraził swoją wdzięczność za przyznanie tak prestiżowej nagrody. Jednym z ostatnich punktów uroczystości było wystąpienie gości oraz koncert chóru *Capella Ecumenica*, który dodał świetności całemu wydarzeniu. Całość zakończyła się wspólnym poczęstunkiem.

Program wydarzenia obfitował w podniosłe i emocjonujące chwile. Jako Członkowie wrocławskiego samorządu radcowskiego składamy jeszcze raz dr. Krzysztofowi Kurowskiemu ogromne gratulacje i życzymy kolejnych sukcesów. •

Kongres Kobiet

r. pr. **Marta Kruk**

r. pr. **Dorota Seweryn-Stawarz**

Od lewej: r. pr. Marta Kruk, r. pr. Sylwia Filińska, r. pr. Dorota Seweryn-Stawarz, r. pr. Monika Kaznocha, r. pr. Beata Janikowska. Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

W dniach 8–9 października 2022 r. we wrocławskiej Hali Stulecia oraz Wrocławskim Centrum Kongresowym odbył się XIV Ogólnopolski Kongres Kobiet, którego hasłem przewodnim było „Moc jest w nas! Kobiety na rzecz pokoju, równości, klimatu i demokracji”.

Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu, przy współpracy z Krajową Izbą Radców Prawnych, aktywnie uczestniczyła w tym wydarzeniu. Przez

dwa kongresowe dni radczynie prawne, radcowie prawni oraz aplikantki i aplikanci z OIRP we Wrocławiu dyżurowali przy działającym przez cały Kongres stoisku, na którym udzielane były porady prawne pro bono, ale także prowadzone działania na rzecz edukacji prawnej i obywatelskiej, przyczyniając się do popularyzacji wiedzy o zawodzie radcy prawnego.

Przedstawicielki naszej Izby uczestniczyły ponadto w debatach eksperckich. W dniu 8 października r. pr. Angelika

Kimbort wzięła udział w dyskusji na temat „Ekofeministyczna troska jako polityczny program”, przeprowadzonej w ramach Centrum Zielonego. Tego samego dnia radczynie prawne z OIRP we Wrocławiu: Marta Kruk, Martyna Rzechowska i Aleksandra Pałka przeprowadziły prelekcję połączoną z konkursem pt. „poPRAWNA Ona, czyli krótka historia o bezpieczeństwie prawnym kobiet”, której celem było podnoszenie świadomości prawnej kobiet w różnych aspektach życia, tj. praca, związek, biznes czy czas wolny.

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Dnia 9 października, w ramach Centrum Przywództwa, odbyła się debata „Kwoty i przywództwo kobiet w biznesie”, w której wystąpiła r. pr. Izabela Konopacka z OIRP we Wrocławiu, natomiast w dyskusji Centrum 1000 pt.: „Mieszkanie prawem czy towarem? O samorządowych politykach mieszkaniowych” wystąpiła r. pr. Dorota Seweryn-Stawarz z OIRP we Wrocławiu.

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Jednym z tematów wrocławskiego Kongresu Kobiet była wojna w Ukrainie, a szczególnie

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

poszukiwanie możliwości wsparcia osób uchodźczych. Temat ten był przedmiotem debaty „Pomaganie jest legalne – na ramionach kobiet”, w której wzięła udział r. pr. Magdalena Bartosiewicz, koordynatorka Centrum Koordynacji Pomocy Prawnej KRPP.

Stoisko prowadzone przez przedstawicieli naszego samorządu cieszyło się dużym

zainteresowaniem. Uczestniczki Kongresu chętnie zadawały pytania dyżurującym radczyniom i radcom, korzystały z bezpłatnych porad prawnych, ale także wykazywały zainteresowanie samym zawodem radcy prawnego oraz ogólnopolską wyszukiwarką szukajradcy.pl. W dniu 8 listopada przeprowadzono na stoisku akcję z nagrodami pod hasłem „40 upominków na 40-lecie samorządu radców

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Od lewej: r. pr. Marta Kruk, r. pr. Konrad Lipigórski, r. pr. Krystyna Skotowska, r. pr. Joanna Niezgodna, r. pr. Filip Rakoczy-Nazimiek, r. pr. Magdalena Wasylkowska-Michór. Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

prawnych”, w ramach której uczestniczki wykazywały się wiedzą na tematy zawodu radcy prawnego.

Radczynie i radcowie prawni z naszej Izby oraz przedstawiciele Krajowej Izby Radców Prawnych, po raz pierwszy w tak szerokim zakresie, wzięły udział w Ogólnopolskim Kongresie Kobiet, jednak tak

ogromne zaangażowanie i wkład merytoryczny oraz zainteresowanie uczestniczek sprawiły, że w kolejnych edycjach Kongresu nie może nas zabraknąć.

Jednocześnie pragniemy podziękować wszystkim osobom, które wzięły udział w wydarzeniu, jak i były zaangażowane w jego przygotowanie. •

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Dyskusyjne wieczory filmowe w Dolnośląskim Centrum Filmowym we Wrocławiu

r. pr. **Sylwia Filińska**

Fot. OIRP we Wrocławiu

Porozumienie o współpracy, zawarte 9 maja 2022 r. przez Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu z partnerem w przestrzeni kultury i sztuki DCF – Dolnośląskim Centrum Filmowym, zaowocowało wspaniałym filmowym projektem – cyklem dyskusyjnych wieczorów filmowych.

Czym tak naprawdę są dyskusyjne wieczory filmowe?

To bezpłatny projekt stworzony z myślą o kształtowaniu własnego estetycznego smaku i filmowego krytycyzmu, skierowany do radczyń i radców prawnych oraz aplikantek i aplikantów radcowskich OIRP

Fot. OIRP we Wrocławiu

we Wrocławiu. To także miejsce spotkań filmowych dla osób, które od kina oczekują nie tylko rozrywki. W ramach spotkań oglądamy filmy z różnych zakątków świata, zachęcamy do dyskusji oraz do refleksji na tematy poruszane w dziele filmowym. Wydarzenie wzbogaca, o słowo wprowadzające i dyskusję po zakończeniu projekcji, mec. Radosław Gąsior – pasjonat sztuki, filmowy koneser, a także inicjator naszego cyklu filmowego.

Pierwszy – w ramach cyklu – dyskusyjny wieczór filmowy odbył się w dniu 16 września, a jego uczestnicy mieli okazję obejrzeć komedię „Greckie wakacje” w reżyserii Bonnie Roodi, z 2021 roku. Główną bohaterką filmu była Olive, która odkryła, że jej chłopak ją zdradza, wówczas postanawia wrócić do Grecji do swojego rodzinnego domu, aby uleczyć złamane serce. Co czekało ją na miejscu? Czy znalazła szczęście? Tego uczestnicy mogli dowiedzieć się, oglądając wspólnie z nami film w kameralnej, klimatycznej sali kinowej „Polonia”.

W ramach drugiego spotkania, w dniu 18 listopada 2022 r., obejrzelśmy wspólnie duński film „Druk” (tłumaczenie polskiego dystrybutora „Na rauszu”), w reżyserii Thomasa Vinterberga, z 2020 roku.

W 2021 roku film otrzymał dwie nominacje do Oscara, w kategoriach najlepsza reżyseria i najlepszy film nieanglojęzyczny, za którą otrzymał nagrodę. Film opowiada historię czterech kolegów, nauczyciela historii Martina, nauczyciela psychologii Nikolaja, nauczyciela muzyki Petera i nauczyciela wychowania fizycznego Tommy, którzy spotykali się na 40 urodzinach Nikolaja. Wszyscy zmagali się z kryzysami wieku średniego. Podczas rozmowy o swoim życiu Martin wysunął zaskakującą hipotezę, która spowodowała, że koledzy zdecydowali się na pewien eksperyment. Jaki? Jeśli nie oglądaliście i nie wiecie, to koniecznie musicie zobaczyć!

Dyskusyjne wieczory filmowe stają się okazją do wartościowego spędzenia piątkowego wieczoru, podzielenia się swoimi poglądami, wrażeniami, opiniami, do konfrontacji swoich przemyśleń z opiniami innych uczestników.

Na kolejne projekcje zapraszamy już w styczniu 2023 roku. Pokażemy ciekawe filmy, pochodzące z szerokiego wyboru światowego, europejskiego i polskiego kina.

Do zobaczenia! •

Radcowie i radczynie przeciw przemocy

r. pr. **Dorota Seweryn-Stawarz**

r. pr. **Beata Janikowska**

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Tradycją stało się już, że w dniach 25 listopada – 10 grudnia każdego roku, Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu włącza się aktywnie w liczne działania w ramach kampanii „16 Dni Akcji Przeciwno Przemocy ze Względu na Płeć”.

W tych dniach radczynie i radcowie z naszej Izby przygotowali szereg działań, które mają zwrócić uwagę na problem i pomóc osobom doświadczającym przemocy. Po raz trzeci – przez cały czas trwania kampanii – działał Radcowski Telefon Zaufania STOP PRZEMOCY, pod którym udzielane były telefonicznie, nieodpłatne porady prawne osobom dotkniętym przemocą,

a dyżurowali przy nim radcowie i radczynie, a także aplikanci i aplikantki naszej OIRP, z Komisji ds. Praw Człowieka i Praworządności oraz świadczący pomoc pro bono w Poradni Prawnej.

Wieczorem, w dniu 25 listopada budynek naszej Izby został, podobnie jak w ubiegłym roku, podświetlony na kolor pomarańczowy, w geście solidarności z kobietami – ofiarami przemocy w ramach akcji „Orange the World”. Jej celem jest uwrażliwienie społeczeństwa na problem przemocy wobec kobiet i dziewcząt oraz uświadomienie, że należy przeciwdziałać przemocy, która może mieć różne wymiary: fizyczny, psychiczny, ekonomiczny czy

seksualny. Jest to akcja, prowadzona przez Soroptimist International wspólnie z Organizacją Narodów Zjednoczonych, w której ramach, dla podkreślenia solidarności z kobietami doświadczającymi przemocy, budynki użyteczności publicznej podświetlane są na pomarańczowo – kolor symbolizujący akcję. Tego dnia obchodzony jest także Międzynarodowy Dzień Eliminacji Przemocy Wobec Kobiet, który rozpoczyna globalną kampanię „16 Dni Akcji Przeciwko Przemocy ze Względu na Płeć”.

Dzień rozpoczęcia akcji nie jest przypadkowy, gdyż 25 listopada został przez Zgromadzenie Ogólne ONZ ustanowiony Międzynarodowym Dniem Eliminacji Przemocy Wobec Kobiet (Rezolucja 54/134), co ma uświadamiać, że kobiety na całym świecie są ofiarami wielu form przemocy. Z kolei 10 grudnia, kończący 16-dniową kampanię, to ustanowiony Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka upamiętniający uchwalenie, 74 lata temu przez Zgromadzenie Ogólne ONZ, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.

W tym roku, przez cały czas trwania akcji Komisja ds. Praw Człowieka i Praworządności przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu publikowała w mediach społecznościowych krótkie filmy przygotowane przez członkinie i członków komisji, w których obalane są liczne i powszechnie powielane mity na temat przemocy. Celem tego działania jest poszerzenie wiedzy na temat tego zjawiska, jego form, oraz sposobów przeciwdziałania przemocy i wsparcia osób jej doświadczających.

Przedstawicielki i przedstawiciele naszego samorządu mieli okazję wystąpić w mediach, promując zarówno organizowane wydarzenia, jak i samą ideę kampanii. Dziekan naszej Izby Tomasz Scheffler,

Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler.
Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Przewodnicząca Komisji ds. Praw Człowieka i Praworządności OIRP we Wrocławiu Beata Janikowska oraz Wiceprzewodnicząca tej Komisji Dorota Seweryn – Stawarz wystąpili w relacji z wydarzenia w programie „Fakty Wrocław” w TVP3 Wrocław, informując o przebiegu akcji oraz zachęcając do skorzystania z Radcowskiego Telefonu Zaufania STOP PRZEMOCY. Z kolei, Zuzanna Pawlikowska członkini Komisji Praw Człowieka i Praworządności OIRP we Wrocławiu wzięła udział w audycji w Radio Gra Wrocław, podczas

Od lewej r. pr. Dorota Seweryn-Stawarz,
r. pr. Beata Janikowska.
Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

której obalała mity dotyczące przemocy, opowiadała o rodzajach przemocy i statystykach, a przede wszystkim o sposobach zapobiegania przemocy. Informacja dotycząca zaangażowania Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu w akcję „Orange the World”, skomentowana przez mec. Beatę Janikowską, ukazała się ponadto na antenie TVN24.

Kolejnym, tradycyjnym już wydarzeniem w ramach akcji było włączenie się w Kampanię Biała Wstążka. Jest to największa na świecie kampania przeciwko przemocy wobec kobiet, organizowana przez mężczyzn, odbywająca się w ponad 60 krajach na całym świecie, której idea zrodziła się w Kanadzie. Dnia 6 grudnia 1989 roku, na politechnice w Montrealu mężczyzna zamordował 14 kobiet, a ranił 13. Dwa lata później Kanadyjczycy postanowili włączyć się w akcję walki z przemocą wobec kobiet. Jako symbol wybrali białą wstążkę, znak niewinności, mówiący o tym, że „my, mężczyźni, sami nie będziemy sprawcami przemocy i będziemy przeciwstawiać się wszelkim formom przemocy: fizycznej, psychicznej i seksualnej stosowanej wobec kobiet”. W ciągu zaledwie sześciu

tygodni 100 000 Kanadyjczyków założyło białą wstążkę, a wielu innych podjęło debatę na temat przemocy wobec kobiet.

W czasie 16 dni Akcji Przeciw Przemocy ze Względu na Płeć organizatorzy zachęcają mężczyzn, aby nosząc przypięte białe wstążki, zmanifestowali sprzeciw wobec przemocy. Także w tym roku radcowie prawni i aplikanci z Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu włączyli się do akcji i na znak wsparcia dla idei kampanii oraz dla wyrażenia sprzeciwu wobec przemocy, przypięli białe wstążki.

Z uwagi na to, że zjawisko przemocy ze względu na płeć stanowi poważny problem społeczny, wokół którego narosło wiele mitów, osoby zaangażowane w akcję przyjęły, że koniecznym jest uwrażliwienie społeczeństwa na problem przemocy ze względu na płeć, jako dobro prawnie chronione, oraz uświadomienie, że należy przeciwdziałać przemocy, która może mieć różne wymiary: fizyczny, psychiczny, ekonomiczny czy seksualny oraz w formie działań edukacyjnych w kierunku eliminowania mitów, utrudniających przeciwdziałanie temu zjawisku. •

Sprawozdanie z XI Oławskiej Konferencji Mediacyjnej „Konflikty i Mediacje w czasach kryzysu”

r. pr. **Krystian Mularczyk**

W dniu 2 grudnia 2022 r. odbyła się XI Oławska Konferencja Mediacyjna, coroczne wydarzenie dotyczące aktualnych problemów związanych z mediacją oraz innymi alternatywnymi metodami rozwiązywania sporów.

Wśród organizatorów konferencji znaleźli się: Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu, Kancelaria Mediacyjna i Prawna Grażyna Górską, Stowarzyszenie Mediatorów Cywilnych, Urząd Miejski w Oławie, Urząd Gminy w Oławie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oławie oraz Instytut Komunikacji O-Media. Patronat nad wydarzeniem objęli: Prezes Sądu Okręgowego we Wrocławiu, Prezes Sądu Okręgowego w Opolu, Prezes Sądu Okręgowego w Sieradzu, Prezes Sądu Okręgowego w Świdnicy oraz Prezes Sądu Rejonowego w Oławie. Partnerami konferencji byli m.in. Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego, Centrum Mediacji LEWIATAN, Zachodnia Izba Gospodarcza – Pracodawcy i Przedsiębiorcy, Centrum Sztuki w Oławie, Stowarzyszenie Porozmawiajmy. Patronat medialny nad wydarzeniem objęły lokalne media.

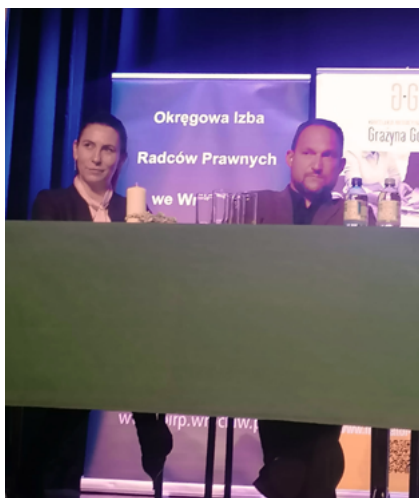
Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk. Fot. OIRP we Wrocławiu

W konferencji wzięli udział wybitni specjaliści zajmujący się na co dzień praktyką oraz analizą alternatywnych metod rozwiązywania sporów, w szczególności sędziowie, mediatorzy, radcowie prawni oraz adwokaci. Wśród grona uczestników znaleźli się także kuratorzy, psychiatry i psychologowie, dyrektorzy szkół, pracownicy urzędów, pracownicy socjalni oraz przedsiębiorcy.

Wydarzenie zostało podzielone na dwa panele tematyczne. Pierwszy panel dotyczył

zagadnień związanych z rozwojem, przyczynami oraz skutkami konfliktu. Przedstawione zagadnienia zobrazowały wpływ konfliktu na życie rodzinne oraz funkcjonowanie w grupie i społeczeństwie. Podczas drugiego panelu omawiano szeroko rozumianą tematykę mediacji. Ta część konferencji została poświęcona przede wszystkim analizie różnych rodzajów mediacji poprzez pryzmat doświadczeń zawodowych prelegentów. Na zakończenie tego panelu podsumowano rozwiązania, jakie mediacja przynosi skonfliktowanym stronom oraz wskazano na potencjalne drogi rozwoju.

Konferencja została uroczystie otwarta przez wystąpienie Organizatorów: Łucję Mycek-Wojciukiewicz z Urzędu Miasta w Oławie, która – w imieniu Burmistrza Tomasza Frischmana – powitała uczestników, Wójta Gminy Oława Artura Piotrowskiego oraz Krystiana Mularczyka – Wicedziekana Rady OIRP we Wrocławiu.

Od lewej: Wiceprezes Sądu Rejonowego w Oławie Magdalena Mijał, lek. psychiatra Krzysztof Klementowski. Fot. OIRP we Wrocławiu

W imieniu Patronów głos zabrali SSO Dorota Stawicka-Moryc – koordynator ds. mediacji przy Sądzie Okręgowym we Wrocławiu oraz SSO Przemysław Majkowski – koordynator ds. mediacji przy Sądzie Okręgowym w Sieradzu. Na koniec wystąpiła współorganizatorka konferencji Grażyna Górska – Prezes Zarządu Stowarzyszenia Mediatorów Cywilnych w Oławie, właścicielka Kancelarii Mediacyjnej w Oławie, trenerka, mentorka, wykładowczyni Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu i Warszawie.

Moderatorem pierwszego panelu była Helena Masło – Kierownik GOPS w Oławie. Pierwszy referat pt. „Eskalacja konfliktu – schody donikąd” wygłosiła dr Ewa Kossowska-Korniak – mediator, Instytut Komunikacji O-media, trener, wykładowca Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu, Opolu i Warszawie. Drugim Prelegentem, podczas panelu inauguracyjnego, była s. Anna Bałchan – Prezes Stowarzyszenia PoMOC, która wygłosiła prelekcję pt. „Relacje w konflikcie rodzinnym – od miłości do nienawiści”. Następnie, o emocjach stron w konflikcie opowiedział Krzysztof Klementowski – spec. psychiatra, Kierownik oddziału psychiatrycznego Miłickiego Centrum Medycznego. Podczas kolejnego wystąpienia SSR Magdalena Mijał – Wiceprezes Sądu Rejonowego w Oławie przybliżyła zgromadzonym zagadnienia związane z wpływem konfliktu rodziców na psychikę dziecka. W kolejnym referacie zatytułowanym „Kiedy pojawia się problem – konflikty w grupie, społeczności” Damian Dec – politolog, trener, animator, facylitator omówił tematykę konfliktów i relacji społecznych. Zakończeniem I panelu i zarazem jego podsumowaniem było wystąpienie dr. Krzysztofa Sobieraja – trenera biznesu, psychologa, absolwenta Wydziału Psychologii Uniwersytetu Śląskiego, studiów podyplomowych

Od lewej: Jacek Szopiński, SSR Adrian Żurkowski, SSO Dorota Stawicka-Moryc, dr Ewa Kosowska-Korniak, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, kierownik GOPS w Oławie Helena Masło, Prezes Zarządu Stowarzyszenia Mediatorów Cywilnych w Oławie Grażyna Górską, adw. Cezary Rogula, dr Ewa Gmurowska, adw. Zbigniew Bakalarczyk. Fot. OIRP we Wrocławiu

z psychoterapii psychodynamicznej oraz terapii systemowej na Uniwersytecie Jagiellońskim i University of Scheffiled, właściciela Suadere, który w swoim wystąpieniu pt. „W co grają ludzie – cena konfliktu”, opowiedział m.in. o przyczynach oraz skutkach konfliktu.

Po przerwie rozpoczął się drugi panel konferencji, którego moderatorem i jednocześnie pierwszym prelegentem była Grażyna Górską. Zagadnienie wprowadziło uczestników wydarzenia w tematykę mediacji rodzinnej okołorozwodowej. Następnie Zbigniew Bakalarczyk – adwokat, mediator, Partner Zarządzający w Kancelarii SWB Spółka Partnerska omówił zalety mediacji umownych (pozasądowych) jako skutecznego rozwiązania na trudne czasy. Podczas kolejnego referatu Adrian Żurkowski – Sędzia Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej przedstawił zagadnienie pt. „Podział majątku a wspólnie

zobowiązania – niepewność najbliższych lat”. Swoje spostrzeżenia, poprzez przyzmat doświadczeń zawodowych, przedstawiła także ppor. Anna Gmurowska – asystent Instytutu Nauk Prawnych Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości, funkcjonariusz Służby Więziennej, mediator, członek Stowarzyszenia Mediatorów Cywilnych, która przybliżyła tematykę mediacji ze sprawcą przemocy i po wyroku. Na zakończenie głos zabrał Cezary Rogula – adwokat, mediator, właściciel Cezary Rogula Kancelaria Adwokacka i Mediacyjna, który w swoim wystąpieniu omówił kompleksowe rozwiązania stosowane w mediacji oraz przedstawił obecne i planowane możliwości w tym zakresie.

Na zakończenie odbyła się dyskusja, podczas której poruszono zagadnienia omówione w trakcie konferencji. Jak zawsze była ona okazją do wymiany poglądów oraz doświadczeń ekspertów. •

Mikołajki w Operze Wrocławskiej!

r. pr. **Sylwia Filińska**

Fot. OIRP we Wrocławiu

Mikołajki to magiczne wydarzenie, magiczny dzień w roku, na który wszystkie dzieci czekają z niecierpliwością już od stycznia!

Święto ku czci św. Mikołaja z Miry, katolickiego biskupa i świętego, to doskonała okazja do wręczania sobie prezentów i dzielenia się radością.

W tym roku św. Mikołaj, wraz ze swoimi pomocnikami, spotkał się z dziećmi w dniu

4 grudnia, w Operze Wrocławskiej. Święty Mikołaj miał nie lada wyzwanie. By dotrzeć do Wrocławia, z miejscowości Rovaniemi w Finlandii, musiał pokonać niemal 2 232 km! Punktualnie o godz. 14:30 na scenie pojawili się muzycni pomocnicy św. Mikołaja z instrumentami – Ela Sokołowska – fortepian, Kuba Luboiński – saksofon, wokół, Bartek Dudek – perkusja. Wydarzenie poprowadził dla nas Bartek Kamiński. Zespół świątecznie nastroił, rozruszał i rozśpiewał wszystkie,

Fot. OIRP we Wrocławiu

licznie zgromadzone dzieci 😊. Bawiły się do muzyki granej przez muzyków, wesoło śpiewały świąteczne piosenki i kolędy, tańczyły. Dzieciom, we wspólnej zabawie, towarzyszyli również ich opiekunowie.

Kulminacyjnym punktem wydarzenia było spotkanie ze św. Mikołajem. Dzieci czekały na niego z niecierpliwością! Kiedy tylko się pojawił radości i uśmiechom od ucha do ucha nie było końca! Dzieci zostały obdarzone wspaniałymi upominkami, w tym

pyszными i pachnącymi pierniczkami z Piernikarni Śląskiej w Niemczy. Pierniczki swoją wyjątkowość zawdzięczają kunsztowi i warsztatowi piekarniczemu z XV wieku. Przez wieki stanowiły one kwintesencję umiejętności bartników, rolników, snycerzy i samych piekarzy stanowiąc odzwierciedlenie życia społecznego, gospodarczego, kulturalnego oraz religijnego regionu. W Niemczy pierniki wyrabiano już od 1455 r. Co więcej, Piernikarnia Śląska znalazła się w prestiżowym przewodniku Gault&Millau Polska 2017 jako jeden z kilkunastu polecanych produktów regionalnych z Dolnego i Górnego Śląska! Spotkanie zwiędzyło pamiątkowe zdjęcie ze św. Mikołajem, a dzieci – w doskonałych świątecznych nastrojach – pełne energii i dobrego humoru wróciły do swoich domów.

Wszystkim dzieciom i ich rodzicom dziękujemy za przybycie oraz mikołajkową zabawę.

Widzimy się w kolejnej edycji już za rok!

Tymczasem życzymy **Wesołych Świąt!** •

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Uroczyste wręczenie listów gratulacyjnych absolwentom Wyższej Szkoły Prawa we Wrocławiu

r. pr. **Krystian Mularczyk**

Fot. Marcin Biodrowski

Dnia 25 listopada 2022 r. miało miejsce uroczyste wręczenie listów gratulacyjnych z okazji ukończenia studiów, których adresatami byli absolwenci Wyższej Szkoły Prawa we Wrocławiu. Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu reprezentowali – Dziekan Rady OIRP

we Wrocławiu Tomasz Scheffler oraz Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk.

Graduacja to szczególne wydarzenie, podczas którego absolwenci studiów odbierają imiennie gratulacje od władz i całej Uczelni.

Uroczystość rozpoczęła się od wystąpienia Jej Magnificencji Rektor WSP dr Anny Krajewskiej-Smardz, która dokonała oficjalnego otwarcia i powitania absolwentów oraz przybyłych gości. Kolejnym punktem agendy wydarzenia były wystąpienia zaproszonych gości. W tym punkcie głos zabrał także reprezentant naszej Izby Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu dr hab. Tomasz Scheffler oraz były Komendant Główny Policji gen. insp. Andrzej Matejuk.

Piękne przemowy oraz życzenia poprzedził jeden z najważniejszych momentów tej uroczystości. W pierwszej kolejności absolwenci kierunków Prawo i Bezpieczeństwo wewnętrzne odebrali nagrody za najlepsze prace dyplomowe oraz za najwyższe średnie ze studiów. Następnie przyszedł czas na oficjalne wręczenie listów gratulacyjnych ukończenia studiów. Ten szczególny moment jest wielkim przeżyciem w życiu każdego młodego

człowieka i zapada w pamięć na długie lata. Wręczenie listów gratulacyjnych zwięźliwie przemówienie mgr. Mateusza Musiała – absolwenta Wyższej Szkoły Prawa we Wrocławiu. Jednym z ostatnich punktów uroczystości było wystąpienie p. Natalii Kurzawy – Koordynator Akademickiego Biura Karier.

Całość zakończyła się wspólnym poczęstunkiem, któremu towarzyszyła wspaniała atmosfera. Graduacja w Wyższej Szkole Prawa we Wrocławiu była doskonałą okazją do integracji środowiska prawniczego, natomiast udział przedstawicieli naszej Izby podkreślił rangę naszej współpracy.

Udział w takim wyjątkowym wydarzeniu napawa nas dumą oraz optymizmem. Jako przedstawiciele wrocławskiego samorządu radcowskiego życzymy wszystkim absolwentom Wyższej Szkoły Prawa we Wrocławiu wielu sukcesów w życiu zawodowym i nie tylko. •

Fot. Marcin Biodrowski

Jubileusz 30-lecia Regionalnego Oddziału Polskiej Izby Biegłych Rewidentów we Wrocławiu

r. pr. **Krzystian Mularczyk**

Od lewej: Dyrektor Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu Leszek Syguła, Prezes Regionalnej Rady wrocławskiego oddziału PIBR Jadwiga Szafraniec, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krzystian Mularczyk. Fot. OIRP we Wrocławiu

Dnia 1 grudnia 2022 r. odbyła się uroczystość jubileuszu 30-lecia Regionalnego Oddziału Polskiej Izby Biegłych Rewidentów we Wrocławiu. Na to niezwykle wydarzenie zaproszono biegłych rewidentów,

biegłych rewidentów seniorów oraz przedstawicieli wielu wrocławskich instytucji. Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu reprezentował Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krzystian Mularczyk.

Galę otworzyła Prezes Regionalnej Rady wrocławskiego oddziału PIBR – Jadwiga Szafraniec, która powitała przybyłych gości. Przemówienie okolicznościowe wygłosiła także Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów – Barbara Misterka-Dragan. Oficjalną część wydarzenia zakończyło uhonorowanie zasłużonych członków samorządu oddziału wrocławskiego PIBR, którzy otrzymali pamiątkowe odznaki.

Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów Barbara Misterka-Dragan. Fot. OIRP we Wrocławiu

Podczas spotkania jubileuszowego dyskutowano o zawodzie biegłego rewidenta. Zgromadzeni rozmawiali o historii tego zawodu i debatowali nad teraźniejszością oraz przyszłością. Podczas spotkania omawiano również nadchodzące zmiany w zawodzie biegłego rewidenta. Do dyskusji zaproszono biegłych rewidentów wykonujących zawód, niewykonujących zawodu, przedstawicieli firm audytorskich oraz doradców podatkowych, adwokatów, a także radców prawnych. Z całą pewnością można uznać to spotkanie za owocne w zakresie wniosków i postulatów na przyszłość.

Po zakończeniu debaty zgromadzeni udali się na poczęstunek w postaci tortu w barwach PIBR. Warto wspomnieć, że świetności całemu wydarzeniu dodał koncert muzyki filmowej i musicalowej.

Wydarzenie było doskonałą okazją do retrospekcji, dyskusji o zawodzie biegłego rewidenta oraz do wspólnej integracji. Jako Członkowie wrocławskiego samorządu radcowskiego życzymy Członkom Regionalnego Oddziału Polskiej Izby Biegłych Rewidentów we Wrocławiu kolejnych tak udanych obchodów oraz samych sukcesów w działalności zawodowej i nie tylko. •

Fot. OIRP we Wrocławiu

Rozwijamy współpracę ze Stowarzyszeniem Rzeczoznawców Majątkowych we Wrocławiu

r. pr. **Krystian Mularczyk**

W dniu 7 grudnia 2022 r. odbyło się spotkanie przedstawiciela Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu z przedstawicielami Stowarzyszenia Rzeczoznawców Majątkowych we Wrocławiu.

Naszą Izbę reprezentował Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, natomiast przedstawicielami Stowarzyszenia Rzeczoznawców Majątkowych we Wrocławiu byli Prezes Zarządu SRM we Wrocławiu Tomasz Pajorski, Wiceprezes Zarządu SRM we Wrocławiu Wojciech Wiczkowski, Skarbnik Zarządu SRM we Wrocławiu Ksemena Chrystowicz, Sekretarz Zarządu SRM we Wrocławiu Anna Nowel-Śmigaj, Członkowie Zarządu SRM we Wrocławiu Dagmara Kruzel-Lisek, Marek Parlewicz i Dariusz Maślanka oraz Przewodnicząca Sądu Koleżeńskiego – Monika Drobyszewska.

Stowarzyszenie Rzeczoznawców Majątkowych we Wrocławiu powstało na przełomie 1992/1993 r. z inicjatywy grupy osób będących biegłymi z zakresu szacowania nieruchomości z listy Wojewody Wrocławskiego. Zgodnie z przyjętym statutem,

Prezes Zarządu SRM we Wrocławiu Tomasz Pajorski i Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk. Fot. Stowarzyszenie Rzeczoznawców Majątkowych we Wrocławiu

Stowarzyszenie jest samorządną organizacją społeczną zrzeszającą wyłącznie rzeczoznawców zajmujących się problematyką wyceny nieruchomości.

Stowarzyszenie, od początku swojego istnienia, realizuje swoje cele statutowe, do których należy m.in. rozwój i promocja zawodu rzeczoznawcy majątkowego, ochrona interesów zawodowych członków Stowarzyszenia, tworzenie warunków

Od lewej: Członek Zarządu SRM we Wrocławiu Dagmara Kruzel-Lisek, Skarbnik Zarządu SRM we Wrocławiu Ksena Chrystowicz, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej SRM Janusz Łyczkowski, Przewodnicząca Sądu Koleżeńskiego SRM Monika Drobyszewska. Wicedzielan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Członek Zarządu SRM we Wrocławiu Dariusz Maślanka, Prezes Zarządu SRM we Wrocławiu Tomasz Pajorski. Fot. Stowarzyszenie Rzeczników Majątkowych we Wrocławiu

wspomagających doskonalenie zawodowe oraz podnoszenie standardów jakościowych działalności rzeczników majątkowych, a także dążenie do polubownego rozwiązywania sporów związanych z wykonywaniem zawodu. Warto dodać, że w celu realizacji swoich założeń, Stowarzyszenie współpracuje z krajowymi i zagranicznymi organizacjami zawodowymi, społecznymi, gospodarczymi i naukowymi, ukierunkowanymi na promocję, ochronę oraz rozwój rzecznictwa majątkowego. Jedną z takich organizacji jest Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu. Współpraca ta przyczynia się do integracji środowiska zawodowych, wymiany doświadczeń dotyczących działalności samorządowej, ale przede wszystkim umożliwia stały kontakt i podejmowanie dyskusji nad ważnymi dla naszych samorządów problemami i wyzwaniem.

Motywy przewodnim spotkania była tematyka XXIX Krajowej Konferencji

Rzeczników Majątkowych pt. „Biegły rzecznik majątkowy – potencjał zawodu i funkcji”, która odbyła się w dniach 15–16 września 2022 r. Jednym z ważniejszych zagadnień była kwestia sprawnego rozstrzygnięcia sporów o wartość nieruchomości. Na tym tle dostrzeżono przestrzeń dla bardzo obiecującej współpracy środowisk rzeczników majątkowych i radców prawnych.

Spotkanie zakończyło się – niezwykle bogatą w wnioski i postulaty na przyszłość – debatą zgromadzonych, która przebiegła w bardzo sympatycznej atmosferze, acz profesjonalnej. Udział przedstawiciela naszej Izby podkreśla rangę prowadzonej ze Stowarzyszeniem Rzeczników Majątkowych we Wrocławiu współpracy, a posiadana wiedza oraz doświadczenie przyczyniają się do szerzenia i umacniania idei samorządności zawodowej, która w obecnym świecie jest tak ważna i potrzebna. •

Sprawozdanie z konferencji sukcesyjnej „Sukcesja – problem i wyzwanie współczesnego przedsiębiorstwa”

r. pr. **Krystian Mularczyk**

Dnia 9 grudnia 2022 r. w Centrum Sztuki w Oławie odbyła się konferencja sukcesyjna pt. „Sukcesja – problem i wyzwanie współczesnego przedsiębiorstwa”. Wydarzenie objęła patronatem Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu. Konferencja zgromadziła znamienitych praktyków i naukowców, stanowiąc jednocześnie doskonałe forum do zaprezentowania poglądów, wymiany doświadczeń i dyskusji na tematy związane z sukcesją w firmach rodzinnych.

Wydarzenie zostało uroczystie otwarte przez wystąpienie Wicestarosty Powiatu Oławskiego Pana Witolda Niemirowskiego, Izabelę Bożemską – organizatora konferencji, prawnika, doradcę sukcesyjnego, właściciela Kancelarii Sukcesyjnej „Prawo i Finanse” oraz Wicedziekana Rady OIRP we Wrocławiu Krystiana Mularczyka.

Pierwszy referat pt. „Firmy rodzinne w obliczu nadchodzącej sukcesji, problemy i wyzwania” wygłosiła Izabela Bożemska. W swoim wystąpieniu Prelegentka

Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Organizator konferencji Izabela Bożemska. Fot. Paweł Leśkiewicz

omówiła formy prowadzenia działalności gospodarczej oraz ryzyka związane z poszczególnymi formami działalności w kontekście sukcesji. W referacie nie zabrakło także praktycznych porad związanych z rolą planu sukcesyjnego w zakresie oddzielenia majątku prywatnego od majątku firmy. Podczas drugiego wystąpienia dr Paweł Rafałowicz – radca prawny,

mediator, nauczyciel akademicki omówił zagadnienie pt. „Konflikty w firmie rodzinnej i sposoby ich rozwiązywania. Rola mediacji w sukcesji”. Przedstawiona tematyka dotyczyła w szczególności różnic pokoleniowych pomiędzy nestorem a sukcesorem oraz porozumienia uczestników sukcesji poprzez przeprowadzenie mediacji. Kolejną Prelegentką była Ewelina Małek-Kozłowska – Dyrektor zarządzająca w branży motoryzacyjnej, menadżer z 20-letnim doświadczeniem w branży motoryzacyjnej i produktów finansowo-ubezpieczeniowych, która przybliżyła zgromadzonym strategię rozwoju przedsiębiorstwa rodzinnego w procesie sukcesji, w tym jej specyfikę oraz wizję rozwoju. Przed przerwą wystąpił Piotr Paczka – przedsiębiorca, inwestor, niezależny doradca, który omówił przykłady braku planu sukcesji oraz dokonał analizy ryzyk z tym związanych. Po zakończeniu tej części spotkania wszyscy udali się na krótką przerwę, podczas której żywo dyskutowano na tematy związane z przeprowadzonymi prelekcjami.

Jako pierwszy, w drugiej części spotkania, głos zabrał Mateusz Daniluk – adwokat, Kancelaria Prawna Adwokat Mateusz Daniluk, laureat Orłów Prawa 2022, który dokonał szerokiego omówienia testamentu przedsiębiorcy poprzez pryzmat przedmiotu spadkobrania, dziedziczenia ustawowego oraz związanych z tym problemów, a także rodzajów testamentów. Marta Koniewska – ekspert podatkowy, menedżer Grant Thornton Frąckowiak Prosta spółka akcyjna odpowiedziała o tym jak zrozumieć podatki i na tym skorzystać. W kolejnym referacie Maciej Dutkiewicz – MBA, Menedżer zespołu OVB Allfinanz Polska Spółka Finansowa Sp. z o.o. przedstawił zagadnienie pt. „Finanse w sukcesji. Jak powinien wyglądać plan sukcesyjny zabezpieczający

Od lewej: Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, dr hab. Krzysztof Safin, prof. WSB, Wicestarosta Powiatu Oławskiego Witold Niemirowski. Fot. Paweł Leśkiewicz

właścicieli i firmę?”. Przedstawiona tematyka zakładała m.in. prezentację krzyżowego zabezpieczenia wspólników oraz sposobów zabezpieczenia finansowego w sytuacjach losowych. Na zakończenie wystąpił Michał Krzempek – Prezes zarządu Sipex sp. z o.o., rzeczoznawca majątkowy, który przedstawił zagadnienie pt. Wycena wartości firmy rodzinnej”. Podczas ostatniego wystąpienia poruszono m.in. kwestie wyceny wartości firmy rodzinnej i jej najważniejszych elementów.

Całość podsumowało wystąpienie Izabeli Bożemskiej, która podziękowała patronom, prelegentom i uczestnikom. Organizatorka wyraziła również przekonanie, że sukcesja ma niebagatelny wpływ na dalsze, prawidłowe funkcjonowanie przedsiębiorstwa rodzinnego i – jako dalece pomocna instytucja – powinna być popularyzowana i wykorzystywana. Podobnego zdania byli również uczestnicy konferencji, którzy wyrazili nadzieje na udział w przyszłorocznej edycji wydarzenia. •

Finał akcji „Szlachetna Paczka”

r. pr. **Marta Kędziora**

Fot. OIRP we Wrocławiu

W dniach 10–12 grudnia odbył się finał akcji „Szlachetna Paczka”. Wśród darczyńców nie mogło zabraknąć Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, która co roku przyłącza się do wydarzenia i przygotowuje paczkę dla wybranej rodziny. Choć rok 2022 obfitował, w Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu w wiele akcji niesienia pomocy, to „Szlachetna Paczka” – jako stałe wydarzenie w grudniowym kalendarzu Izby – cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem.

W tym roku OIRP we Wrocławiu przygotowała paczkę dla siedmioosobowej rodziny – Pani Małgorzaty i Pana Przemysława oraz piątki ich dzieci – Hani, Zosi, Julii, Jakuba i Sebastiana. Sytuacja rodziny jest całkowicie wyjątkowa i zmieniła się dwa lata temu, kiedy Hania, szkolna koleżanka Zosi, wraz ze swoją siostrą, Julią, znalazły schronienie w domu Pani Małgorzaty i Pana Przemysława w ramach rodziny zastępczej. Trzy miesiące temu, w podobnych okolicznościach, do rodziny dołączył dwuletni Sebastian. Pani Małgorzata i Pan Przemysław to ludzie o wielkich sercach,

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

którzy przyjęli pod swój dach potrzebujące dzieci i nie odmówili im pomocy, pomimo posiadania własnego potomstwa. Niestety, okazało się, że dwuletni Sebastian wymaga wielu konsultacji lekarskich, również z powodu wcześniejszych zaniechań jego stanu zdrowia, również starszy z chłopców, Jakub ma problemy zdrowotne – choruje na padaczkę i wymaga leczenia. Pani Małgorzata obecnie pomaga najmłodszemu chłopcu w adaptacji do nowej sytuacji rodzinnej, Pan Przemysław pracuje. Niestety, potrzeby siedmioosobowej rodziny są bardzo duże, dlatego rodzina została zakwalifikowana do udziału w akcji „Szlachetna Paczka”.

Organizacją udziału Izby w Szlachetnej Paczce zajęła się Komisja ds. rozwoju rynku usług prawnych i edukacji prawnej. Podobnie jak w poprzednich edycjach tego wydarzenia, członkowie OIRP we Wrocławiu nieśli pomoc rzeczową w postaci żywności, kosmetyków i środków czystości,

ale nie zabrakło również darczyńców sprzętów gospodarstwa domowego oraz prezentów specjalnych dla członków wybranej rodziny. Członkowie OIRP we Wrocławiu dużą uwagę przywiązali również do spełnienia potrzeb najmłodszych członków rodzin, dzieciom zapewniono dużą ilość artykułów szkolnych, plastycznych, zabawek oraz książek. Całkowita pomoc udzielona rodzinie została oszacowana na kwotę ok. 13 tysięcy złotych.

Również w tym roku, Izba otrzymała wsparcie ze strony Fundacji Radcowie Razem, która przekazała część środków finansowych, zebranych w ramach działalności statutowej Fundacji oraz utworzyła subkonto, umożliwiając tym samym zbiórkę środków finansowych, przeznaczonych m.in. na uzupełnienie zebranych darów.

Członkowie OIRP we Wrocławiu, jak co roku hojnie wsparli inicjatywę „Szlachetnej Paczki”, umożliwiając spełnienie

potrzeb zgłaszanych przez rodzinę, której Izba postanowiła pomóc. Za sukces tegorocznej akcji Szlachetna Paczka w naszej Izbie szczególne podziękowania pragniemy złożyć:

- » Dziekanowi Tomaszowi Schefflerowi za wsparcie na każdym etapie organizacji akcji,
- » mec. Henrykowi Krakowczykowi oraz wszystkim seniorom naszej Izby, którzy zaangażowali się w sfinansowanie paczki dla rodziny,
- » darczyńcom oraz osobom, które zaangażowały się w pakowanie oraz rozwożenie paczek rodzinom, w szczególności Leszkowi Korczakowi, Annie Mazur, Marcie Kędziorze-Wnuk, Pawłowi Kolakowi, Aleksandrze Jakubowskiej, Andrzejowi Jaskowskiemu, Robertowi Staszewskiemu, Wojciechowi Bochenkowi, Justynie Halaś, Karolinie Wysmułek, Paulinie Przysudzie, Kari-
nie Wycisk. •

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Wyjazdowe zwycięstwo!

r. pr. **Marcin Kuczyński**

Od lewej: Zbigniew Piechnik, Krzysztof Czajkowski, Arkadiusz Matyszczak, Andrzej Jaskowski, Krystian Mularczyk, Rafał Biel, Grzegorz Korecki. Fot. OIRP we Wrocławiu

W dniu 1 października 2022 roku, na Stadionie Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbył się I Turniej piłki nożnej o Puchar Dziekana OIRP w Poznaniu.

W Turnieju wzięło udział 5 drużyn piłkarskich. Były to reprezentacje:

- » OIRP we Wrocławiu,
- » OIRP w Białymstoku,
- » OIRP w Warszawie,
- » OIRP w Szczecinie,
- » OIRP w Poznaniu.

Drużyna OIRP we Wrocławiu przystąpiła do Turnieju jako faworyt (aktualny złoty medalista Ogólnopolskich Mistrzostw Radców Prawnych w Halowej Piłce Nożnej) ale i – jak to ostatnimi czasami staje się normą – z kłopotami kadrowymi, co spowodowało konieczność zasilenia składu weteranami. Ostatecznie kadra na Turniej wyglądała następująco: **Andrzej Jaskowski [kapitan], Leszek Korczak, Krystian Mularczyk, Grzegorz Korecki, Arkadiusz Matyszczak, Zbigniew Piechnik [bramkarz], Marcin Kuczyński, Krzysztof Czajkowski, Rafał Biel** (który jednak

Od lewej: Sylwia Filińska, Zbigniew Piechnik, Marcin Kuczyński, Arkadiusz Matyszczak, Andrzej Jaskowski, Grzegorz Korecki, Krystian Mularczyk, Krzysztof Czajkowski. Fot. OIRP we Wrocławiu

z uwagi na kontuzję nie był w stanie wspomóc drużyny na boisku) oraz **kierownik zespołu Sylwia Filińska**.

Turniej rozegrany został systemem „każdy z każdym”.

W pierwszym spotkaniu nasza drużyna zmierzyła się z OIRP w Szczecinie. Mecz odbywał się pod dyktando OIRP we Wrocławiu, co zostało udokumentowane bramkami **Krzysztofa Czajkowskiego i Grzegorza Koreckiego**. Niestety, jeszcze w pierwszej połowie OIRP w Szczecinie zmniejszyła straty, uzyskując gola kontaktowego. Po przerwie OIRP we Wrocławiu nadal kontrolowała grę, ale – po niefortunnym błędzie linii defensywnej – OIRP w Szczecinie wyrównała. Mimo licznych ataków naszej drużyny wynik nie uległ już zmianie i mecz zakończył się remisem 2:2. Inauguracyjne „przetarcie” może nie

wyszło po naszej myśli, ale zmobilizowało drużynę na kolejne mecze.

W drugiej kolejce nasza drużyna stanęła naprzeciwko OIRP w Białymstoku. Jedynie na początku mecz był wyrównany, ale z czasem OIRP we Wrocławiu zaczęła zdecydowanie dominować, czego efektem były bramki strzelane przez: **Arkadiusza Matyszczaka, Krzysztofa Czajkowskiego, Grzegorza Koreckiego i Krystiana Mularczyka**. OIRP w Białymstoku odpowiedziała jedną bramką, wynik końcowy 4:1 dla naszej drużyny. Radość ze zwycięstwa została jednak zmaćona kontuzją, której doznał Leszek Korczak.

W kolejnym spotkaniu nie sposób było wskazać faworyta. OIRP w Warszawie rozpoczęła Turniej bardzo dobrze, wygrywając dwa mecze bez straty bramek. Obie drużyny podeszły do meczu bardzo ostrożnie,

aż... rozpoczęła się prawdziwa kanonada. Rozpoczęli ją nasi przeciwnicy, ale OIRP we Wrocławiu natychmiast odpowiedziała i to dwoma bramkami. OIRP w Warszawie doprowadziła do wyrównania stanu meczu na 2:2, ale od tego momentu gole strzelała już tylko nasza drużyna. Wynik końcowy 6:2 dla OIRP we Wrocławiu. Na listę strzelców wpisali się: **Krzysztof Czajkowski (3 gole), Andrzej Jaskowski (2 gole) i Krystian Mularczyk (1 gol)**. Wynik może być mylący, zwycięstwo było nie tylko zasługą formacji ofensywnej, ale też wybornej postawy bramkarza naszej drużyny. Niestety po tym meczu do grona kontuzjowanych dołączył Arkadiusz Matyszczak.

Wobec kolejnych kontuzji nasza drużyna przystąpiła do ostatniego pojedynku bez zmian, a mierzyliśmy się z gospodarzem zawodów, drużyną OIRP w Poznaniu, niezwykle zmotywowaną, aby sukcesem zakończyć rywalizację. Wyniki Turnieju tak się bowiem ułożyły, że był to *de facto* mecz o pierwsze miejsce, przy czym gospodarze musieli pojedynek wygrać, a OIRP we Wrocławiu do końcowego

zwycięstwa wystarczał remis. Nasza drużyna jednak nie kalkulowała, nie zostawiając złudzeń, kto tego dnia był lepszy. Wynik, po bramkach **Krzystiana Mularczyka (2 gole) i Krzysztofa Czajkowskiego (2 gole) 4:2 dla OIRP we Wrocławiu**.

Tym samym **nasza drużyna** ostatecznie zakończyła rozgrywki **na pierwszym miejscu, na drugim** stopniu podium stała **OIRP w Warszawie**, a na **najniższym OIRP w Poznaniu**.

Królem Strzelców i MVP Turnieju został zawodnik naszej drużyny Krzysztof Czajkowski.

Drugie miejsce w klasyfikacji strzelców zajął również zawodnik naszej drużyny **Krzystian Mularczyk** ex-aequo z **Michałem Walczakiem** z OIRP w Poznaniu.

Gratulujemy wszystkim uczestnikom Turnieju za sportową rywalizację, dziękujemy organizatorom za perfekcyjnie przeprowadzone zawody i życzymy, aby impreza nabrała charakteru cyklicznego. •

Od lewej: Arkadiusz Matyszczak, Marcin Kuczyński, Krystian Mularczyk, Sylwia Filińska, Zbigniew Piechnik, Andrzej Jaskowski, Grzegorz Korecki, Krzysztof Czajkowski, Leszek Korczak.
Fot. OIRP we Wrocławiu

Podsumowanie sezonu rowerowego 2022

r. pr. Sylwia Filińska

Fot. OIRP we Wrocławiu

Kolejny niezwykle udany sezon rowerowy i sześć wypraw za nami! Tegoroczny sezon rozpoczął się 29 maja 2022 r., a wraz z nadejściem chłodniejszych, jesiennych dni – 16 października – odbyła się ostatnia rowerowa wyprawa.

Jaki był ten sezon?

Obfitujący w wiele ciekawych wypraw, miejsc, tras rowerowych, nowych doświadczeń, ale i pogodowych przygód.

Bo choć pogoda nie zawsze nas rozpieszczała, nie ostudziła zapału uczestników naszych rowerowych wypraw. W tym roku wszystkie wyprawy rozpoczynaliśmy w siedzibie OIRP we Wrocławiu, a ścieżki rowerowe – o zróżnicowanej długości oraz stopniu trudności – trafiły w gusta, zarówno doświadczonych rowerzystów o żelaznej kondycji, jak i miłośników jazdy rekreacyjnej.

Taka forma aktywnego spędzenia czasu pozwoliła wszystkim uczestnikom połączyć radość z jazdy na rowerze

Fot. OIRP we Wrocławiu

z eksplorowaniem przyrody i odkrywaniem jej tajemniczych zakątków. Rowem udało nam się odwiedzić także wiele ciekawych miejsc na kulinarnej mapie Wrocławia.

Żałaliśmy rowerowego bakcyła i wciąż czujemy duży niedosyt ciekawych tras

w naszym Wrocławiu... i nie tylko... bowiem nasze plany na nowy sezon 2023 sięgają dalej... Dokąd?

Śledźcie fanpage Komisji ds. Kultury, Integracji i Sportu OIRP we Wrocławiu i bądźcie na bieżąco z naszymi rowerowymi planami. •

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Turniej o Puchar Dziekana ORA w Bielsku-Białej

r. pr. Rafał Biel

Fot. OIRP we Wrocławiu

W dniach 4–6 XI odbył się IV Otwarty Turniej Adwokatów i Środowisk Prawniczych o Puchar Dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Bielsku-Białej w Halowej Piłce Nożnej – Zawoja 2022. Na starcie stanęło 11 mocnych drużyn prawniczych z Bielska-Białej, Katowic, Gdańska, Krakowa, Łodzi, Wrocławia, a także ekipa Advoteam z Ukrainy.

Pierwszego dnia nasz zespół pokonał kolejno drużyny PIA Gdańsk 3:1, Advoteam z Ukrainy 2:1 oraz ORA w Bielsku-Białej II 3:0. Drugiego dnia, po zwycięstwie nad drużyną ORA w Krakowie 2:1, zapewnił nam sobie wyjście z grupy z 1 miejsca. Ostatni mecz z OIRP w Katowicach nie miał zatem dla nas żadnego znaczenia, a z uwagi na to, że zaraz po tym spotkaniu czekał nas pojedynek ćwierćfinałowy,

postanowiliśmy rozegrać go w myśl zasady: byle się nie zmęczyć. Wprawdzie przegraliśmy ten mecz 0:1, jednakże przyjęta taktyka okazała się słuszną i skuteczną, albowiem zaraz potem, w ćwierćfinale, pokonaliśmy zespół Izba Notarialna z Katowic 4:2. W półfinale ponownie zmierzaliśmy się z doskonale znaną nam ekipą OIRP w Katowicach, której się udanie zrewanżowaliśmy – wygrywając 1:0. W finale spotkaliśmy się z głównym faworytem turnieju, a mianowicie ORA w Katowicach. Nie daliśmy jednak rywalom żadnych szans i – po doskonałym występie – wygraliśmy pewnie 5:2.

Ponownie pokazaliśmy charakter i serducho do gry, albowiem – jak to w przypadku naszej drużyny było i jest (aczkolwiek cały czas mamy nadzieję, że jednak w przyszłości się to zmieni) – stanowiliśmy zdecydowanie najskromniejszy zespół, który z dumą reprezentowali: Jakub Pokorski,

Adam „Kodu” Pulchny, Zbigniew Piechnik, Łukasz „Łazi” Łazorczyk oraz kapitan Andrzej Jaskowski. Z uwagi na (tradycyjne) problemy frekwencyjne, heroiczną postawą wykazał się Tomasz „Timi” Markowski, który postanowił pojechać i zagrać pomimo niezaleczonej kontuzji, dzięki czemu nasza drużyna dysponowała chociaż 1 zmianą. Pokonywanie trudności nasz zespół ma jednak we krwi. Znowu stanowiliśmy monolit – jedną pięść, która po kolei rozbiła stojących na naszej drodze przeciwników. Wprawdzie również i nagrody indywidualne trafiły do rąk naszych zawodników, gdyż Zbigniew Piechnik został najlepszym bramkarzem zawodów, a Andrzej Jaskowski królem strzelców (10 goli), to nie wygraliśmy indywidualnościami, ale jednością, zgraniem i walecznością.

Wielkie brawa i podziękowania dla Organizatorów za zaproszenie i perfekcyjnie zorganizowany turniej. •

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. ORA w Bielsku-Białej

„Wielka sztuka jest zewnętrznym wyrazem wewnętrznego życia artysty”

r. pr. **Radosław Gąsior**

Edward Hopper, *Nighthawks*, 1942;

źródło: https://en.wikipedia.org/wiki/File:Nighthawks_by_Edward_Hopper_1942.jpg

Trudno nie zgodzić się ze słowami malarza Edwarda Hoppera, uznanego za jednego z najważniejszych amerykańskich artystów, przedstawiciela charakterystycznego realizmu czasów modernizmu. Każdy z nas ma ulubionego twórcę, którego dzieła nas zachwycają, inspirują. Poprzez ich twórczość artystyczną nie tylko poznajemy autora, otaczający nas świat, ale i siebie. Edward Hopper był natchnionym twórcą, którego dzieła

cieszą oczy odwiedzających galerie po dziś dzień, ukazują w magiczny sposób codziennie życie amerykańskiego społeczeństwa.

Urodził się 22 lipca 1882 roku w miejscowości Nyack. Był drugim dzieckiem Elisabeth Griffiths Smith i Garetta Henry Hoppera. Młody Edward był dobrym uczniem, gdy miał pięć lat, ukazał się jego talent do rysowania. Chętnie wchłaniał intelektualne skłonności ojca oraz zamiłowanie do kultury

francuskiej i rosyjskiej. Pokazał także artystyczne dziedzictwo swojej matki. Rodzice Hoppera zachęcali go do uprawiania sztuki i zapewniali mu bogate zaopatrzenie w materiały, czasopisma instruktażowe i ilustrowane książki. Hopper po raz pierwszy zaczął podpisywać i datować swoje rysunki w wieku 10 lat. Jego pierwsze prace to głównie szkice rysowane węglem o geometrycznych kształtach, przede wszystkim rzeczy codziennego użytku, jak wazon, filiżanka. Już we wczesnych pracach uwidoczniło się jego zainteresowanie badaniem światła i cienia; gra światła i cienia to znak rozpoznawczy Edwarda Hoppera.

Jako nastolatek rozpoczyna naukę w szkole średniej w Nyack, którą opuszcza w roku 1899. Pomimo młodego wieku ma tylko jedno marzenie, chce zostać artystą – malarzem. Ułatwia mu to wsparcie rodziców, na których może liczyć w swojej dalszej edukacji. Za ich namową Hopper rozpoczyna edukację w Correspondence School of Illustrating w Nowym Jorku, aby uczyć się zawodu ilustratora. W roku 1900 zapisuje się do New York School of Art, zwanej Chase School, którą kończy w 1906 roku. Edward jest uczniem wybitnym, dzięki swoim uzdolnieniom otrzymuje wiele stypendiów i nagród. W 1904 roku, w magazynie „The Sketch Book”, ukazuje się tekst poświęcony działalności jego uczelni. Artykuł jest ilustrowany pracą Hoppera, przedstawiającym modelkę. Nie jest to jednak początek sławy, na którą pozostanie mu czekać jeszcze wiele lat.

Na twórczość Hoppera niewątpliwie miały wpływ jego podróże do Europy w latach 1906–1910. W trakcie trzykrotnego pobytu na Starym Kontynencie zachwycał się z malarstwem impresjonistycznym, malując – według tej manieri – paryskie widoki. Edwarda Hoppera zachwyca szczególnie Paryż, o którym pisze, że jego ulice żyją całą

dobę. Odwiedza nie tylko stolicę Francji, ale również Londyn, Amsterdam, Haarlem, Berlin i Brukselę, w każdym mieście zwiedza muzea i galerie sztuki. Ostatni raz artysta odwiedza Europę 1910 roku, jego powrót do amerykańskiej codzienności staje się uciążliwy ze względu na brak pieniędzy, jednocześnie żyje wspomnieniami z podróży, Europa go fascynowała. W początkowym okresie dorabia głównie jako ilustrator. Pracuje w branży reklamowej, ale także tworzy dla periodyków m.in. „Sunday Magazine”, „The Metropolitan Magazine” czy „System: The Magazine of business”. Praca ilustratora nie była jego marzeniem, wręcz go przynębiała, dlatego każdą wolną chwilę poświęca malarstwu, swej jedynej pasji.

W 1913 roku malarz odnosi pierwszy drobny sukces, zostaje zaproszony, przez narodową komisję selekcyjną, do wzięcia udziału w Wystawie Sztuki Nowoczesnej w Nowym Jorku („Armory Show”), gdzie sprzedaje swe pierwsze płótno. Tego samego roku artysta przeprowadza się na Washington Square Nord 3 w Nowym Jorku, gdzie mieszkać będzie aż do śmierci. W kolejnych latach Hopper kontynuuje prace ilustratora. W 1915 roku zostaje ponownie zauważony, kiedy wystawia dwie swoje prace w MacDowell Club, m.in. „Błękitny wieczór”, jednak na własną, indywidualną wystawę, w Whitney Studio Club, będzie musiał czekać do 1920 roku.

Przełomu w karierze Edwarda Hoppera dokonuje kobieta, Josephine, przyszła żona artysty, która namawia malarza do udziału w ekspozycji w Muzeum Brooklynu. Wystawione akwarele przynoszą mu znaczny sukces, łapie wiatr w żagle. Rok 1924 jest bardzo pomyślny dla artysty. Po zawarciu małżeństwa z Josephine Hopper wystawia swoje prace w Galerii Franka Rehna. Wszystkie zostają sprzedane. Dzięki poprawie sytuacji finansowej porzuca nudzącą

go pracę ilustratora. Hopper odnosi sukces, w końcu staje się modnym malarzem.

W obrazach Hoppera pomimo tego, że często przedstawiają grupę postaci, bohaterowie jego dzieł są wyobcowani, zamknięci, wręcz samotni. Nikt tak jak on nie uchwycił izolacji jednostki we współczesnym świecie. Obrazy artysty dekonstruuje i rekonstruuje rzeczywistość, przekształcając ją w coś, co znajduje się poza czystym doświadczeniem, są metaforami ciszy. Chociaż twórczość Edwarda Hoppera zaliczana jest do nurtu realizmu, oferuje znacznie bardziej sugestywne spojrzenie na życie Amerykanów w okresie pomiędzy dwoma wojnami.

Jednym z najbardziej znanych dzieł Edwarda Hoppera jest obraz z 1942 roku *Nighthawks*, w dosłownym tłumaczeniu nocne jastrzębie, w Polsce pod tytułem „*Nocni włóczęgdy*”. Obraz został zakupiony przez Art Institute of Chicago, gdzie znajduje się do dziś. Płótno przedstawia cztery osoby przebywające w tradycyjnej amerykańskiej restauracji. Scena przedstawiana jest przez szybę, nie jest to jedyny taki motyw w malarstwie Hoppera. Dzieło ma charakter zewnętrzno-wewnętrzny. Izolowane od ulicy witryną, cztery postaci zdają się zamknięte w barze niczym w akwarium. Amerykański socjolog R. Sennett mówi nawet o „paradoksie przezroczystej izolacji”. Postaci są obok siebie, ale jakby osobno. Atmosfera wydaje się enigmatyczna, wyczuwany jest niepokój, tak jakby zaraz miało się coś wydarzyć. Hopper uzyskuje ten efekt dzięki grze światła, które jest bardzo surowe. Obraz cechuje bardzo intymny nastrój. Tajemniczość potęguje fakt, że nie wiemy co to za postacie, co robią w danym miejscu, czy na coś czekają? Na drugim planie za witryną znajduje się kasa sklepowa, która zwraca swoją uwagę obserwatora. Czy ona stanie się

Edward Hopper; źródło: https://en.wikipedia.org/wiki/File:Photo_of_Edward_Hopper.jpg

centrum akcji, która zaraz nastąpi? Oczywiście wyobraźni możemy zobaczyć, że zaraz przed sklepem podjedzie samochód, z którego wyskoczą rabusie, ich celem stanie się wspomniana kasa. Może są w zмовie z klientami baru? Mimo dostarczenia kilku wskazówek Hopper jednak stawia na wyobraźnię widza.

Edward Hopper umiera w dniu 15 maja 1967 roku, mając 85 lat, w swym atelier przy Washington Square. Po jego śmierci żona artysty Jo podejmuje decyzję o przekazaniu całości dzieł Edwarda Hoppera do Whitney Museum, gdzie do dzisiaj podziwiać można większą część jego obrazów.

Bibliografia

- Edward Hopper, https://pl.wikipedia.org/wiki/Edward_Hopper.
- Filonik A., *Edward Hopper – malarz ciszy i samotności. Zobacz twórczość i dzieła*, <https://proanima.pl/edward-hopper-malarz-ciszy-i-samotnosci/>.
- Renner R.G., *Hopper*, Edipresse Książki, Warszawa 2005.
- Słownik terminologiczny sztuk pięknych*, wyd. 5, WN PWN, Warszawa 2004.
- Wielcy Malarze. Ich życie, inspiracje i dzieła*, nr 113: *Edward Hopper*, Eaglemoss Polska 2000. •

Witamy w szwedzkiej Laponii!

r. pr. **Maria Pertek**

Fot. Maria Pertek

Laponia to region geograficzny, położony na terenie czterech państw: Norwegii, Finlandii, Rosji i Szwecji właśnie. Ponad 380 000 km², przez dużą część roku pokrytych śniegiem, gdzie zimą bywają dni bez światła dziennego, a latem lasy porastają jagody wszelkiej maści z cudowną maliną moroszką na czele. Główny ośrodek turystyczny szwedzkiej Laponii to Kiruna z rozslawionym na cały świat hotelem – igloo z lodu, ale szwedzka Laponia to coś zdecydowanie więcej niż Icehotel i to chęć dziś Państwu pokazać.

1. Jokkmokk

Jokkmokk, na północy Szwecji, to przepiękne, spokojne miasteczko, w którym kafejki i sklepy zamykają się o 16 i pozostają może dwie – trzy restauracje czynne do 20. Tak samo w piątek, czy sobotę. Ulice w te zimowe wieczory są puste, od czasu do czasu przejedzie ktoś na sankach-kopankach lub przemknie samochód. Cisza, skrzypiący śnieg, piękne wystawy sklepowe i ludzie pochowani w domach (można podejrzec przez niezastłonięte okna, jak siedzą przy stole lub w fotelu). W lokalnym

banku, w każdym oknie palą się świeczniki z Ikei i wiszą zasłonki w łosie. Klimat jak z Przystanku Alaska, tylko ciężko znaleźć żywą duszę. Jokkmokk ma też przepiękne Muzeum Ájtte, a w nim kolekcję tradycyjnych strojów Saamów (to najbardziej właściwe określenie Lapończyków) i piękną srebrną biżuterię. Jokkmokk ma też coś, co powoduje, że co roku odwiedza je tłum turystów, a miejsca noclegowe trzeba rezerwować rok naprzód. Co roku w Jokkmokk odbywa się – już od ponad czterystu lat – niesamowity targ rzemiosła Saamów, na który nadal przyjeżdżają Saamowie, by sprzedać własnoręczne wyroby, urządzić wyścigi zaprzęgów reniferów i pokazać się w tradycyjnych ubraniach. Odbywa się zawsze w lutym i w tych dniach trzytysięczny Jokkmokk przyjmuje 30 000–40 000 tysięcy turystów, którzy chcą na własne oczy zobaczyć to niesamowite zjawisko. Są piękne tradycyjne stroje i ozdoby, joik i lokalne jedzenie, wiele

wykładów, wystaw i warsztatów poświęconych kulturze Saamów, zaś Saamowie przechadzają się po ulicach, ubrani w swoje piękne tradycyjne stroje. Są one bardzo różnorodne, inne kolory, inne wykończenia, inne ozdoby, a wszystko to zdradza dokładnie, skąd pochodzą i do jakiego klanu należą.

Na targu jest bardzo dużo rękodzieła – biżuteria ze srebra, zarówno tradycyjna, jak i bardziej nowoczesna, bardzo dużo noży, wyrabianych ręcznie, z przepięknymi rękojeściami z drewna lub z rogów reniferów. Dużo wyrobów ze skór reniferów (buty, torby, torebki), są czapy, futra, nowoczesne kombinezony, a nawet skutery. Wszystko czego współcześni i nowocześni Saamowie potrzebują do życia. Punktem stałym targu jest pochod na czele z Perem Kuhmunenem, jego rodziną i pięknymi reniferami. Są absolutnie zjawiskowi! Odkąd najstarsi pamiętają Per dumnie

Fot. Maria Pertek

Fot. Maria Pertek

Fot. Maria Pertek

kroczy z reniferami, jak to wcześniej robił jego ojciec. Razem z Perem w korowodzie idzie jego rodzina. Zbierają się pod małym kościółkiem i przechodzą przez centrum miasteczka aż na scenę główną. Wyglądają przepięknie w swoich niecodziennych ubraniach, zaś renifery oswojone z ludźmi, kroczą spokojnie między nimi, ciągnąc sanie.

2. Joik i żywa historia Saamów

Z Anną umówiłam się nie raz, zawsze na kole podbiegunowym. Jakies 14 km za Jokkmokk znajduje się pamiątkowa tablica uwieczniająca, że to właśnie w tym miejscu przebiega ten równoleżnik. Anna jest Laponką, choć w języku skandynawskim ten wyraz (Lapp) ma bardzo pejoratywne znaczenie i Anna nigdy tak o sobie nie powie. Należy do Sámi (Saamów) i mieszka w Sápmi (Laponii). Wróciła na swoje ziemie kilkanaście lat temu, by walczyć o to, co lata kolonializmu odebrały Saamom – własną tożsamość. Pokolenie swojej babci Anna nazywa straconym i obwinia o to kościół szwedzki. Babcia Anny, w wieku 6 lat, została zabrana rodzicom, umieszczona w szkole dla

nomadów; mogła się widywać z rodzicami tylko w budynku szkolnym dwa razy do roku. Dzieciom kazano się rozbierać, mierzone czaszki, fotografowano nagie ciała. Zabroniono mówienia w języku Saamów i joikowania. Ponieważ język lapoński – do jeszcze stosunkowo niedawna – nie był językiem pisanim, historie życia, emocje przekazywano sobie poprzez piękny śpiew joik, który zazwyczaj opowiadał jakąś historię. Anna dziś kontynuuje te tradycje, które jej babci zabrano siłą. To bardzo trudna karta historii Szwecji, zaś gojenie ran trwa i szybko się nie skończy.

Anna i Erik mają stado reniferów. Lada dzień Erik sprowadzi je z gór (wędrówka trwa nawet 3 tygodnie) i w okresie zimowym będą wypasać się przy domu, by później znowu wrócić na pastwiska górskie. Renifery karmiłam z Anną chrobotkiem, który Anna zbiera jesienią, by było czym dokarmiać reny zimą. Na dworze temperatura dochodziła do minus 18 stopni, a my rozpaliłyśmy ognisko w lavvu (tradycyjnym namiocie Saamów) i pałaszowaliśmy zapasy zimowe Anny. Właśnie ręcznie wypiekany chleb, żupę z renifera z dodatkiem ziemniaków i marchewki, lemoniadę z jagód, i świeżo parzoną kawę,

Fot. Maria Pertek

przechowywaną w skórzanym worku po babci Anny. Anna godzinami opowiadała historie z życia Saamów i joikowała. Słychać było trzask drewna w ognisku i przejmujący joik Anny, który rozniósł się w absolutnej ciszy otoczenia. Ta magia mogłaby dla mnie nigdy się nie skończyć.

3. Nocleg w lavvu

Takich spektakli kolorów na niebie, jakie rozgrywają się w porze zimowej (ale nie tylko) w Laponii próżno szukać gdzie indziej. W styczniu słońce wschodzi około godziny 11, a zachodzi około 13.30. Jeśli do tego dodać niebo pełne chmur, zza których usiłuje przebić się światło, rzucając na ziemię milion odcieni różu, niebieskiego, żółtego i czerwonego, to mamy gotowy przepis na udane przedstawienie i już sama nie wiem, czy te spektakularne kolory nieba za dnia nie są piękniejsze niż zorza nocą.

Nocleg w lesie, w tradycyjnym namiocie Saamów jest wyjątkowy. Kocham takie miejsca! Zbudowane z miłości do ziemi i natury. Lennart Pittja jest Saamem i kilka temu postanowił, że zbuduje miejsce

Fot. Maria Pertek

z 5 namiotami lavvu, w których można spędzić noc. Każdy, kto zna tutejsze zimy, wie, że to szaleństwo. Bez elektryczności, bieżącej wody, pośrodku lasu nad rzeką Lule älv, Lennart zimą pichci rybę, którą łowi w rzece we wrześniu, zaś woda do picia zaczerpnięta jest zawsze prosto z rzeki. Lavvu czeka na gości ogrzane kozą, do tego ciepły śpiwór i pierzasta kołdra robią swoją robotę. Wszyscy wiedzą co to sauna fińska, więc napiszę, co to jest sauna arktyczna. U Lennarta jest postawiona pośrodku lasu. Trzeba się w niej rozgrzać, a następnie wyjść na dwór, popatrzeć na gwiazdy i wytarzać w śniegu. Choćby człowiek nie chciał, to krzyczy wniebogłosy, sapie i warczy, godzinę później, jest za to, jak nowonarodzony.

4. Årrenjarka – łosie i rafinerie

Årrenjarka to osada u bram Parku Narodowego Sarek, licząca kilkanaście domów oraz przepiękny ośrodek, o tej samej nazwie, prowadzony przez Gun i Larsa, piąte już pokolenie rodziny Mannbergów. Do najbliższego sklepu jest półtorej godziny jazdy samochodem, a sama Årrenjarka leży na szlaku wędrowek Saamów i reniferów.

Tutaj zaglądali szwedzcy królowie i znany przyrodnik Linneusz. To świetne miejsce na odpoczynek, polowanie na zorzę, czy łosie (ja z lornetką, ale to też miejsce faktycznych polowań przez myśliwych) i obserwację reniferów. Wokół Årrenjarki jest bardzo dużo szlaków dla skuterów śnieżnych, które Lars od czasu do czasu odśnieża. Ma wielką kratę zrobioną z prętów zbrojeniowych, którą ciągnie za skuterem, by leśna droga dzięki temu była bardziej przejezdna. To świetna okolica nie tylko na skutery śnieżne, ale też popularne w Szwecji biegowki. Szlaków jest sporo, a w ich przemierzaniu towarzyszą renifery oraz świeże ślady łosi, choć same zwierzęta najłatwiej spotkać jadąc samochodem, gdyż wtedy nie uciekają. Renifery zaś spokojnie się wypasają w lasach, nie są dzikie, w tym sensie, że w szwedzkiej Laponii zawsze do kogoś należą. Kilka tygodni po urodzeniu mają żłobiony nożem znak na uchu na potwierdzenie tej przynależności.

5. Psim zaprzęgiem u bram Parku Narodowego Sarek

Kungsleden to jeden z najbardziej popularnych szlaków wędrowskich w Szwecji. Położony jest w jej północnej części i rozciąga się na odległość ponad 400 km, łącząc Abisko na północy i Ammanäs na południu szlaku. Szwedzi podjęli wysiłek wytyczenia tego szlaku gdzieś już na początku roku 1900 i tym samym, dzisiaj wiele z chat porozrzucanych na szlaku ma ponad 100 lat! Poza historią mają też swój niepowtarzalny klimat, czarują prostotą i jednoczą wszystkich, którzy się w nich spotkają na szlaku.

Kungsleden jest świetny do pieszych wędrowek latem, nieco trudniejszy zimą, a ja postanowiłam w małej części przemierzyć go psim zaprzęgiem, w porze roku

określonej jako zima-wiosna, co w przełożeniu na nasze oznacza późną zimą (w Laponii jest osiem pór roku). Psie zaprzęgi w Laponii to bardzo stara tradycja, ale ja nie szukałam atrakcji turystycznej, tylko kogoś z sercem do psów i miłością do Laponii i tak trafiłam do Mattiego, który razem ze Stiną ma ponad 50 psów husky (zarówno alaskan husky, jak i siberian husky) i organizuje wyprawy psim zaprzęgiem. Swoją przygodę rozpoczęłam w schronisku Saltoluokta, do którego nie można dojechać samochodem, zostawia się go na parkingu przy jeziorze i następnie idzie pieszo jakieś 4 km do schroniska, na szagę przez jezioro, tyle że wytyczoną ścieżką. Słyszałam w schronisku opowieści o turystach, którzy na tablicy ostrzegawczej nie doczytali, że trzeba się trzymać ścieżki i dzwonili ze środka jeziora po pomoc, trzymając się kawałka lodu ...

Przez 6 dni pokonałam w psim zaprzęgu ponad 130 km. Psy i ja ciągnęliśmy sanie wypchane karmą, śpiworami i jedzeniem. Towarzyszyły nam stada reniferów widoczne w oddali na pastwiskach. Przez te dni przetrwałam zamiecie śnieżne i temperatury w okolicach 25 stopni Celsjusza, na minusie oczywiście. W zadymce

Fot. Maria Pertek

śnieżnej mijaliśmy lasy sosnowe i brzozone, przeprawialiśmy się przez rzekę, towarzyszyły nam też, w tej podróży, sójki syberyjskie. Prowadzenie psiego zaprzęgu nie jest proste. Psy ciągną do przodu, a człowiek biegnie przy saniach (pod górkę) lub stoi na nich jedną nogą i odpycha się drugą za saniami (na płaskim terenie). Dobra kondycja jest bardzo pożądana! Nie można spać z psami wypuścić z rąk, trzeba za wszelką cenę utrzymać się na nich. Dlatego tak bołą plecy, kark, barki i ramiona... Jazda w psim zaprzęgu to ciężka fizyczna praca, odpychanie się nogą, na zmianę lewą i prawą, w ciągłej współpracy z psami. Jest to obok biegówek, najpiękniejszy – jak dla mnie – sposób przemierzania zaśnieżonych terenów zimą. Na koniec sześciodniowej podróży czeka nagroda. Zwykle ubite ziemniaki z dodatkiem groszku smakują niczym najlepsza w życiu potrawa, a ciepła woda z prysznicą sprawia tyle radości, że człowiek uśmiecha się przez jeszcze dobrych kilka dni, bez żadnego dodatkowego powodu.

6. Słów parę o lapońskiej kuchni

Kuchnia lapońska to produkty z lasu. Niezliczone odmiany różnych berries, czyli jagód. Latem i jesienią zbiera się borówki, jagody, brusznicę i moje ulubione cloudberries, czyli maliny moroszki – zwane też nordyckimi. Spotkałam je po raz pierwszy kilka lat temu w szwedzkiej Laponii i nie jestem pewna czy to właśnie dla ich smaku tutaj nie wracam. Tych jagód jest kilkanaście rodzajów, część z nich rośnie tylko tutaj. No bo czy słyszał ktoś o bazylii? A z niej piłam wino właśnie, dość słodkawe, ale bardzo przyjemne! W kuchni lapońskiej jest też dużo ryb, zwłaszcza łososa, no i oczywiście mięso z renifera. Używa się dużo warzyw, szczególnie korzennych – marchwi, selera, rzepy...

Mają tutaj swoją odmianę ziemniaka. Jest większy od naszego i bardziej podłużny. Próbowałam też specjału deserowego – miękkiego sera, najpierw specjalnie przygotowanego, potem usmażonego, serwowanego z maliną moroszką. Nazywają go skrzypiącym serem ze względu na odgłos, jaki wydaje przy jedzeniu. No i oczywiście najważniejszy w kuchni lapońskiej jest ogień, żadne płyty indukcyjne i gazowe, tylko prawdziwy ogień, który potrafi wydobyc ten niepowtarzalny smak.

7. Treehotel – spełnione marzenie niedaleko Harads, w południowej części Laponii

Kocham takie pomysły! Powstają z wielkiej miłości do jakiegoś miejsca, umiłowania natury i wielkiej determinacji właścicieli, najczęściej okupionej ciężką pracą, marzeniami i wielkim szczęściem. Choć tak naprawdę to szczęście to po prostu otwarcie się na różne możliwości we właściwym czasie i miejscu.

A było to tak, Britta i Kent znali się jeszcze z dzieciństwa. On miał małą firmę, która organizowała wyjazdy na lepsze (czyli większe) ryby, ona – pielęgniarka z zawodu – pracowała przy różnych projektach rozwojowych. Jeden z takich projektów zaprowadził ją do starego domu dla emerytów, który Britta postanowiła odnowić i otworzyć tam pensjonat. Kilka małych pokoiów nie przynosiło jednak większego dochodu, a obydwójce marzyli o tym, by pracować i żyć tam, skąd pochodzą. W międzyczasie w pensjonacie zatrzymał się pewien reżyser, który w okolicy realizował film dokumentalny o domku na drzewie zbudowanym na potrzeby tego filmu. Kiedy zakończył się projekt, Brittice szkoda było go rozbiierać i pomyślała, że można by przyjmować w nim gości. Domek

Fot. Maria Pertek

był jednak mało wygodny i nie do końca spełniał swoją funkcję, gdyż choć cieszył się popularnością, jego obsługa wymagała dużo zachodu. Britta i Kent zamierzali wtedy o bardziej wygodnych domkach na drzewie, położonych bliżej pensjonatu i wpisujących się w klimat otoczenia. Dla Britty, która pracowała wówczas przy projekcie, w którym dużą rolę odgrywał dobry design, ważny był ich estetyczny aspekt. I wtedy Kent wyjechał na ryby do Rosji z trójką – jak się okazało – czołowych architektów szwedzkich, którym gdzieś przy ognisku opowiedział o swoim i Britty marzeniu. Architekci nie pozostali obojętni i zanim opuścili Rosję, postanowili, że zaprojektują 3 domki na drzewie, współpracując przy tych projektach wspólnie, choć na co dzień pracowali dla konkurencyjnych biur architektonicznych. I tak powstały pierwsze domki na drzewie; dziś jest ich już siedem.

Przepięknie zintegrowane z naturą, na absolutnie mistrzowskim architektonicznym poziomie, wtapiają się w otoczenie. Ptasię gniazdo i Ufo są szczytem dziecięcych

marzeń o domku na drzewie. Lustrzany kubik jest praktycznie niewidoczny, gdyż ściany otoczone taflą lustra, odbijają rosnące dookoła drzewa. Najnowszy zaś projekt Siódmy Pokój, to już wielki domek położony wysoko w koronie drzew.

Dla mnie historia Britty i Kenta jest nie tylko piękną historią o tym, że warto wierzyć we własne marzenia, ale też o tym, jak bardzo to, co robimy, w co wierzymy i wybieramy na co dzień ma wpływ na to, co czeka na nas za drzwiami jutra.

8. Kiedy jechać?

Laponia to kierunek całoroczny. Jednak to zima jest najlepszym okresem z uwagi na klimat, jaki przecież kojarzymy z tą porą roku, czyli mróz i śnieg. W grudniu dni będą bardzo krótkie ze znikomą ilością światła dziennego, by stopniowo od stycznia się wydłużać. Okres od początku lutego do początków kwietnia będzie najlepszą opcją, by zastać zimę, ale niekoniecznie już w mroku. •

W krainie gór i tysięcy jezior – wędrowki w Pirenejach

cz. II

r. pr. **Agnieszka Gacek**

Hiszpania. Pireneje Katalońskie

Od razu daje się zauważyć, w którym momencie przekraczamy granicę – mijane miejscowości, nawet te niewielkie, tętnią życiem. Wszędzie stoją stoliki, przy których siedzi mnóstwo ludzi. Urzeka nas architektura tych pełnych uroku małych miejscowości górskich; żałuję, że nie możemy zatrzymać się w jednej z nich,

chętnie zrobiłabym parę zdjęć. Docieramy do naszej bazy – małej miejscowości Espot. Konsternację niektórych uczestników budzą schroniskowe warunki – część pomieszczeń to pokoje czteroosobowe, z łóżkami piętrowymi; miejsca nie ma za wiele; na dodatek wspólne łazienki. Mnie to cieszy, czuję się trochę jak na koloniach, jakby ubyto mi przynajmniej kilkanaście lat. Okazuje się, że gospodarze

Centrum Espot, Hiszpania. Fot. Agnieszka Gacek

Nasza baza w Espo, Hiszpania. Fot. Agnieszka Gacek

obiektu są bardzo życzliwi i otwarci; osoby, z uśmiechem podają nam pyszne, z sercem przygotowywane posiłki, próbując uczyć nas ich katalońskich nazw, bardzo dbają o czystość i chętnie podejmują konwersację.

Pireneje Katalońskie są częścią Pirenejów Wschodnich, oddzielają Hiszpanię od Francji, a ich najwyższe pasma ciągną się od Val d'Aran po comarkę (powiat) Ropollès. Zabytkowe miasteczka i wsie wyróżniają się charakterystycznymi granitowymi łupkowymi domami. To doskonałe miejsce na wycieczkę po górach w Hiszpanii dla miłośników trekkingów i odkrywania nowych zakątków w Europie.

Katalonia to wspólnota autonomiczna Hiszpanii; w szerszym znaczeniu – region geograficzny i kraina historyczna z ośrodkiem kulturalnym i administracyjnym w Barcelonie. Popularnym symbolem Katalonii jest osioł – symbol mądrego i spokojnego, lecz upartego dążenia do celu (stanowiąc przez to przeciwieństwo byka symbolizującego Hiszpanię).

Po śmierci generała Franco i przyjęciu nowej konstytucji Hiszpanii, Katalonia odzyskała autonomię kulturalną i polityczną. Od tej pory, obok Kraju Basków posiada najszerzą autonomię ze wszystkich wspólnot autonomicznych.

Katalońska kolacja. Fot. Agnieszka Gacek

Separatyści katalońscy mimo autonomii wciąż dążyli jednak do uzyskania samodzielności w ramach Unii Europejskiej.

W 2015 r. przy rekordowej 77% frekwencji wybory do autonomicznego parlamentu Katalonii wygrały stronnictwa separatystyczne. Parlament ten w listopadzie 2015 r. uchwalił deklarację niepodległości, w myśl której parlament w Barcelonie uznano za „jedyne nośnik suwerenności narodowej” oraz zapowiedziano w ciągu 1,5 roku „demokratyczne, systematyczne i pokojowe odłączenie się od państwa hiszpańskiego”, czyli proklamowanie republiki. Wypowiedziane zostało zarazem posłuszeństwo „wszelkim instytucjom państwa hiszpańskiego”, w tym trybunałowi konstytucyjnemu. Spowodowało to reakcję rządu w Madrycie, który w październiku 2017 r. zastosował art. 155 hiszpańskiej konstytucji, znosząc autonomię Katalonii, co było przyczyną kryzysu konstytucyjnego w Hiszpanii.

Jeziora, głązy, kamienne kopczyki

W Pirenejach Katalońskich mamy zaplanowane 6 tras; prawie wszystkie w Parku Narodowym Aiguestortes i Estany de Sant Maurici. Wschodnia część parku to Sierra des Encantados – Góry Zaczarowane. Jest

W drodze do Estany d'Amitges. Fot. Agnieszka Gacek

to istny raj, w którym strumienie, rzeki, jeziora i stawy składają się na piękną, try-skającą życiem scenerię.

Szczyty górskie wznoszą się na prawie 3000 metrów i są ozdobą bajkowego krajobrazu, w którym można się dosłownie zanurzyć dzięki obfitości wód nadających tutejszym krajobrazom pełen dynamizmu charakter. Występują tu doliny, alpejskie pastwiska oraz wiecznie zielone i liściaste lasy, które rozciągają się aż po górującą nad nim urwiste wierzchołki gór.

Z połączenia kamienia i wody powstały tu również wspaniałe formacje, takie jak dolina rzeki San Nicolás – spektakularny wą-wóz biegnący pomiędzy wysokimi górami. A do tego jeziora i stawy. Park bierze swoją nazwę od największego z nich, Saint Maurici, ale w parku znajduje się ich ponad 200. Okoliczne lasy i szczyty górskie odbijają się w ich kryształowych wodach. Można podążać też wzdłuż aigüestortes (co w języku katalońskim znaczy kręte wody), które tworzą meandry wielu rzek przecinających park.

Schron turystyczny. Fot. Agnieszka Gacek

Kwiaty Pirenejów. Fot. Agnieszka Gacek

Zejscie w kierunku Refugi d'Amitges.
Fot. Agnieszka Gacek

Refugi d'Amitges. Fot. Agnieszka Gacek

Wszystko to tworzy idealne siedlisko dla zamieszkującej park fauny: przy odrobinię szczęścia dostrzeżemy majestatyczne stworzenia latające, takie jak orzeł przedni lub orłosep brodaty, będący jednym z ptaków o największej rozpiętości skrzydeł na świecie. A wracając na ziemię, zobaczyć można jeszcze dwa inne stworzenia symbolizujące Pireneje: barwnego ptaka głuszca oraz kozicę.

Pożywny posiłek w schronisku. Fot. Agnieszka Gacek

Pierwszą wędrowkę zaczynamy w okolicach przełęczy Pòrt de la Bonaigua położonej ponad 2000 m n.p.m., gdzie swój początek ma dolina Val d'Aran. Mijamy kolejne jeziora i cyrk lodowcowy. Odpoczywamy przy stojącym na skale schronie turystycznym. Poprzez polodowcowy cyrk z dziesiątkami stawów i kilkoma jezior mijamy szczyt Pic d'Amitges (2848 m). Kierujemy się na południe do schroniska Refugi d'Amitges, położonego nad jeziorem o tej samej nazwie. Po drodze cały czas towarzyszą nam widoki na większe jeziora i stawy. Miejscami wydaje mi się, że jestem w Dolomitach, tak pionowe są skaliste ściany.

Wyzwaniem są kamieniste ścieżki, zwłaszcza na dość stromym zejściu. Gdy docieramy do schroniska, marzę o talerzu ciepłej zupy. Sympatyczna dziewczyna proponuje mi kanapkę albo omleta. Omlet okazuje się... olbrzymią podwójną kanapką, posmarowaną popularną tu, przepyszną pastą pomidorową, z omletem w środku. Prawdziwa bomba. W świetnych humorach schodzimy w kierunku Jeziora św. Maurycego, największego w tym parku. Wychodzi słońce, chmura rozsuwają się i oczom naszym ukazuje się symbol parku Aigüestortes, dwuwierchołkowy szczyt Encantas. Legenda głosi, że to

Konie przy jeziorze w Alt Pirineu Natural Park. Fot. Agnieszka Gacek

zakłęci w skałę dwaj myśliwi. Z okolic jeziora dżipami dostajemy się do Espot.

Kolejna trasa to jedyna poza Parkiem Narodowym Aigüestortes. Alt Pirineu Natural Park to największy park naturalny w Katalonii, obejmujący obszar Pirenejów Katalońskich od Andory do doliny Val d'Aran. Zaczynamy od przełęczy Pòrt dera Bonaguà. Trasa jest niezwykle widokowa i wiedzie przez cztery przełęcze. Początkowo ogromnie cieszy nas, że ścieżka jest trawiasta, a krajobrazy przypominają trochę

góry Gruzji, trochę Ukrainy. W dole kilka wyschniętych stawów. Docieramy nad większe jezioro, nad którym pasie się stado koni. Tutaj przyjemna ścieżka kończy się i rozpoczynamy przeprawę przez rumowisko głazów. Będzie nam ono towarzyszyć przez większość tej trasy. Szlak praktycznie nie jest oznaczony, łatwo się pogubić. Drogę wskazują kamienne kopczyki, usypane na tych głazach, przez które wiedzie najdogodniejsza ścieżka. Przemieszczanie się w ten sposób, z kamienia na kamień, zajmuje sporo czasu.

Alt Pirineu Natural Park. Fot. Agnieszka Gacek

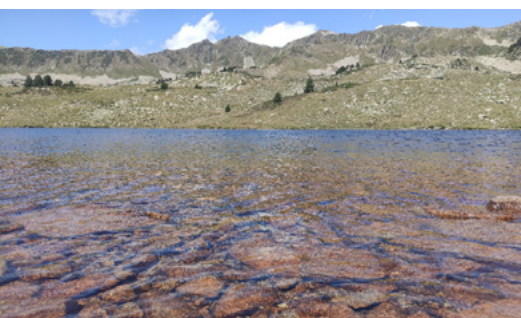
Alt Pirineu Natural Park. Fot. Agnieszka Gacek

Alt Pirineu Natural Park. Fot. Agnieszka Gacek

Alt Pirineu Natural Park. Fot. Agnieszka Gacek

Alt Pirineu Natural Park. Fot. Agnieszka Gacek

Alt Pirineu Natural Park, Zejście w kierunku Alós d'Isil Fot. Agnieszka Gacek

Po drodze ciągle mijamy jeziora, z największym z nich, Estany d'Airoto. Teren jest dziki, brak tu schronisk, napotykamy tylko jeden schron po drodze. Turystów nie ma prawie wcale. Trasę kończymy w pełnym uroku, małym górskim miasteczku Alós d'Isil. Wracamy do Espot, gdzie czeka na nas pyszna kolacja.

Skoro o kolacji mowa... Kuchnię katalońską często przyrównuje się symbolicznie do mozaiki stworzonej przez Gaudiego, na którą można natrafić między innymi w Park Guell w Barcelonie. Owa mozaika jest niezwykle barwna, ma różne kształty i rozmiary tak samo jak tutejsza kuchnia. Dziedzictwo kulinarne jest bardzo zróżnicowane i uwarunkowane klimatem śródziemnomorskim, górskim położeniem terenu i dostępem do Morza Śródziemnego.

Alós d'Isil, Katalonia. Fot. Agnieszka Gacek

Przenika wpływami wszystkich narodów chcących mieć tutaj swoje wpływy w historii. Bazuje jednak na produktach typowych dla kuchni śródziemnomorskiej, a więc: ryż, świeże warzywa takie jak pomidor, bakłażan, papryka i karczochy,

W drodze do Refugi Josep Maria Blanc.
Fot. Agnieszka Gacek

PN Aigüestortes i Estany de Saint Maurici.
Fot. Agnieszka Gacek

owoce morza, ryby oraz ogromna ilość oliwy z oliwek i wina. Poza produktami typowymi dla całego regionu Morza Śródziemnego – typu pomidory, oliwa, czosnek, świeże zioła i ryby i owoce morza – ulubionymi składnikami potraw są różne rodzaje grzybów oraz rozmaite wędliny np. fuet, botifarra czy llonganisa. Cechuje ją otwartość na wpływy z zewnątrz, kreatywność oraz indywidualizm na tle pozostałych regionów Hiszpanii. Kuchnia wysokogórska dominująca głównie w rejonie Pirenejów w prowincji Lleida. Znajdziemy tam dania

bazujące głównie na mięsie (dziczyzna, jagnięcina) oraz dobrodziejstwie lasu (grzyby, ślimaki). To również kraina naturalnych serów, przede wszystkim na bazie mleka koziego. Wśród nich najsłynniejszy jest ten noszący nazwę mató.

Następnego dnia odwiedzamy południowo-wschodnią część Parku Narodowego. Z Espot dostajemy się dżipami w okolice schroniska Josep Maria Blanc. Ta jazda jest pełna ekstremalnych wrażeń

PN Aigüestortes i Estany de Saint Maurici. Fot. A. Gacek

i wspaniałych widoków. I znów zmierzamy od jeziora do jeziora, poprzez przełęcz położone powyżej 2400 m n.p.m. i cyrki lodowcowe. Słońce świeci przepięknie. Wchodzimy na przełęcz Collada de Saburó (2668 m n.p.m.) skąd roztacza się widok na górskie pasma i doliny z jeziorami. Część grupy postanawia skrócić trasę – nie zdążymy odwiedzić schroniska Colomina i na czas dotrzeć do Jeziora św. Maurycego.

Zejscie jest naprawdę sporym wyzwaniem dla kolan. Najpierw stromy, sypiący się piarg; następnie ogromne głazy – poruszamy się skokami. Kieruję się intuicją, bo kamienne kopczyki nie zawsze są widoczne. Potem długie zejście, na którym łapie nas ulewa. Dalej idziemy tuż przy brzegu przepięknej, przejrzystej, płytkiej rzeki. Na pastwisku pasą się konie i stado krów. Wychodzi słońce, zatem można zdjąć peleryny.

Wybierając się w ten rejon Pirenejów, należy liczyć się z pewnymi dodatkowymi

kosztami. Chodzi o transport – auto-
kar nie jest w stanie dotrzeć wszędzie. W wiele miejsc można dojechać jedynie transportem autoryzowanym przez Park Narodowy. Doliny są długie i przejście nimi zajmuje sporo czasu. Dojazd pozwala zaoszczędzić godziny poświęcone na zmułne podejście, niejednokrotnie prowadzące przez las, i wcześniej cieszyć się pięknymi widokami. Taki przejazd stanowi przy tym nie lada atrakcję. Ceny wahają się między 5 a 25 Euro, i planując budżet na wyprawę, należałoby i te koszty uwzględnić. Trasy w Pirenejach nie są technicznie trudne, mało jest miejsc eksponowanych, przynajmniej na tych szlakach, które my przemierzaliśmy. Jednak są wymagające kondycyjnie – głównie z uwagi na to, że szlaki wiodą przez przełęcz, wszechobecne głazy i liczne piargi.

To czyni zwłaszcza zejścia uciążliwymi – mimo iż odległości ani przewyższenia w programie nie wyglądały szczególnie imponująco, to przejścia zajmują nam praktycznie cały dzień. Ja od lat korzystam

Widok na Refugi Josep Maria Blanc. Fot. Agnieszka Gacek

Widok na Refugi Josep Maria Blanc.
Fot. Agnieszka Gacek

PN Aigüestortes i Estany de Saint Maurici.
Fot. Agnieszka Gacek

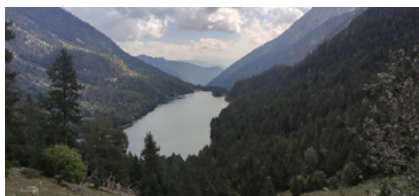
z kijów trekkingowych, które pozwalają odciążyć kolana i stawy. Z uwagi na fakt, że oznaczenia nie wszędzie są wyraźne – są miejsca, w których łatwo się zgubić. Na szczęście mamy dwóch przewodników górskich, zapewnionych przez organizatora – organizator naszego wyjazdu ma uprawnienia przewodnika UIMLA. Są to przewodnicy wyszkoleni zgodnie z międzynarodowym standardem i otrzymują tytuł International Mountain Leader (IML) UIMLA mają wszechstronne kompetencje do prowadzenia grup i turystów

indywidualnych na trasy wycieczkowe w górach całego świata z wyłączeniem wypraw na lodowce oraz trasy obejmujące techniczną wspinaczkę górska.

Po sześciu dniach intensywnego wędrowania – mój organizm wysyła mi wyraźne sygnały, że muszę zwolnić tempo. Nie oznacza to jednak, że nie wybiorę się na lekki spacer. W grupie 5 osób decydujemy się na zorganizowanie własnej, alternatywnej trasy. Niepiesznie okrążamy Jezioro Sant Maurici, docieramy do punktu

PN Aigüestortes i Estany de Saint Maurici. Fot. Agnieszka Gacek

Punkt widokowy Estany de Saint Maurici.
Fot. Agnieszka Gacek

Refugi Ernest Mallafré (1885 m n.p.m.).
Fot. Agnieszka Gacek

Kamienny most w Espot Fot. Agnieszka Gacek

Wodospad Ratera. Fot. Agnieszka Gacek

widokowego położonego na wysokości 2190 metrów oraz widowiskowego wodospadu Ratera. Mijamy małe schronisko Refugi Ernest Mallafré – jego nazwa upamiętnia młodego alpinistę, który zginął w tych górach w latach 40. XX wieku. Potem wracamy piechotą do Espot – wiesz tam piękna ścieżka, na której spotykamy sporo turystów. Udaje nam się zejść tuż przed rześistą ulewą z gradem.

Ostatnia wędrówka – dezercja (?)

Następnego dnia, tuż przed wyjściem na trasę, mój wzrok przykuwa urocze

centrum małego miasteczka Salardu. W ostatniej chwili rezygnuję z trekkingu na rzecz zwiedzania. W miłym towarzystwie przemierzamy katalońskie miasteczka, położone w dolinie Val d'Aran: Salar-du, Gessa, Arties. W średniowieczu dolina Aran wielokrotnie przechodziła ze strefy wpływów Francji do Aragonii i z powrotem, zachowując jednak zawsze pewną niezależność. Stolicą i największą miejscowością jest Vielha, którą będziemy mieli okazję zwiedzić kolejnego dnia. W Salar-du – mieście, które ze względu na swoje położenie geograficzne zostało w średniowieczu ufortyfikowane – zwiedzamy kościół romański Sant Andreu (XII-XIII w.),

W drodze do Val d'Aran. Fot. Agnieszka Gacek

z późniejszą dzwonnicyą z XV wieku, i cmentarz. Gessa to spokojna miejscowość z piękną zabudową; na końcu docieramy do Arties, nad którą góruje mierzący prawie 3000 metrów szczyt Montarto. W dawnym centrum na uwagę zasługuje kościół parafialny Santa Maria, romańska budowla z wieków XI–XII z nieco późniejszą dzwonnicyą (XIII–XIV w.). Wyróżnia się

on liczebnością i jakością malowideł. Warto również wspomnieć gotycką świątynię Sant Joan (z końca XIV wieku) oraz dwie konstrukcje cywilne – dom Çò de Paulet i dom Portolá, oba z XVI wieku. Rozkoszujemy się kawą i miejscowymi smakołykami oraz podziwiamy górskie szczyty. Część grupy decyduje się na kąpiel w miejscowych termach z wodą siarczkową.

Kościół romański w Salardu. Fot. Agnieszka Gacek

W centrum Arties. Fot. Agnieszka Gacek

W drodze do Arties. Fot. Agnieszka Gacek

Romańskie dziedzictwo Katalonii

Żegnamy się z Katalonią, – zwiedzając kościoły położone w dolinie Vall de Boi. Jest to wąska, stroma dolina w południowej części Pirenejów. Miejscowości, w których się zatrzymujemy – Barruera, Erill la Vall, Boi, Taüll – to stare, pirenejskie wioski wkomponowane w górski krajobraz. W dolinie znajduje się dziewięć kościołów wczesnromańskich, wpisanych w 1980 r. na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Większość z nich zbudowana została w XII wieku. Urzekają prostotą, ale i zarazem pięknem swojej romańskiej architektury (z wpływem lombardzkim) oraz wysokimi, wielokondygnacyjnymi dzwoniczami. Na początku XX wieku postanowiono poznać i skatalogować freski anonimowych malarzy znajdujące się we wnętrzu tych kościołów. Kościoły romańskie z racji swojego położenia przez wiele lat były zapomniane lub nieznanne historykom sztuki. W latach 1905 i 1909 muzeum barcelońskie wydało katalog prac, który przyczynił się do powstania koniunktury na katalońskie zabytki

Katalońskie kociaki. Fot. Agnieszka Gacek

Freski w kościele Santa Maria de Taüll.
Fot. Agnieszka Gacek

Kościół romański Sant Joan de Boi.
Fot. Agnieszka Gacek

Kościół romański w Taüll. Fot. Agnieszka Gacek

i przyciągnął rzeszę chętnych do ich zakupu prywatnych kolekcjonerów oraz muzea, głównie ze Stanów Zjednoczonych. Włodarze regionu Taüll sprzeciwili się tym praktykom i zablokowali możliwość rozsprzedania fresków z ich kościołów. By chronić zabytki, postanowiono, za pomocą specjalnej techniki zwanej strappo, przenieść je na płótno i umieścić w Museu Nacional d'Art de Catalunya w Barcelonie. Uroku dodają im także miejsca, w których są położone. Miejscowości, w których się zatrzymujemy – Barruera, Erill la Vall, Boi, Taüll – to

stare, pirenejskie wioski wkomponowane w górski krajobraz. Następnie przejeżdżamy do miasta Vielha, które jest stolicą Vall d'Aran. Jego korzenie sięgają czasów rzymskich, miasto było wtedy znane pod nazwą Vétula i według legendy było ojczyzną giganta o imieniu Mandronius, który walczył z rzymską inwazją. Największym atutem Vielhy jest jej otoczenie. Jest to miejscowość narciarska, świąteczne i zimowe dekoracje oraz gadżety są obecne również o tej porze roku. Raz jeszcze zatrzymujemy się na chwilę w uroczym Arties.

Dachy miejscowości Boi. Fot. Agnieszka Gacek

Kozi ser na targu w Arties. Fot. Agnieszka Gacek

Pyszny chlebek w Vall de Boi. Fot. Agnieszka Gacek

...i ponownie Francja

Opuszczamy naszych gościnnych gospodarzy w Espot i ruszamy w drogę powrotną. Ostatni dłuższy przystanek w naszej podróży to Carcassonne. Bajkowe miasto położone w dawnej prowincji Langwedocja, nad rzeką Aude. Jego zabytkowa architektura stanowi największy w Europie średniowieczny kompleks urbanistyczny.

Piękny zamek i bazylika, wąskie uliczki, starówka (Citá) otoczona podwójnym murem obronnym z mnóstwem wież... Jedyne minus to mrowie turystów. Carcassonne stało się słynne dzięki roli, jaką odegrało w trakcie krucjaty przeciw albigensom, gdy miasto stało się ich warownią. W 1209 armia pod wodzą Simona de Montforta zmusiła mieszkańców do poddania się. Carcassonne stało się twierdzą

Carcassonne. Fot. Piotr Żuk

Carcassonne, widok na nowszą część miasta. Fot. Agnieszka Gacek

graniczną między Francją i Aragonią. W 1247 miasto poddało się rządowi królestwa francuskiego i Ludwik IX ufundował nową część miasta po drugiej stronie rzeki Aude. On i jego następcy, Filip III, zbudowali zewnętrzne wały obronne. Według opinii współczesnych twierdza była nie do zdobycia. Z czasem ufortyfikowana część Carcassonne uległa takiemu zaniedbaniu, że rząd francuski zaczął poważnie rozważać całkowite rozebranie twierdzy. Oficjalna decyzja została podjęta w 1849, ale spotkała się z gwałtowną reakcją. Historyk Jean Pierre Cros-Mayrevielle i pisarz Prosper Mérimée poprowadzili kampanię na rzecz odbudowania fortecy jako historycznego pomnika.

Po zwiedzaniu starówki i kolacji w knajpie serwującej lokalne smakołyki (Cassoulet – francuski gulasz z fasolką i deser Crème brûlée – wracamy do motelu, mijając po drodze nowszą część miasta. Na moście ostatnie spojrzenie na imponującą twierdzę.

Nie może się obyć bez przygód – spontanicznie organizujemy imprezę taneczną na trawniku przed motelem; ma ona dość zaskakujący finał. Przyjeżdża francuska

Carcassonne, brama do Starego Miasta. Fot. Agnieszka Gacek

Crème brûlée. Fot. Agnieszka Gacek

Policja, wezwana przez jednego z gości. Panowie grzecznie proszą nas o rozejście się. Idziemy wypocząć przed długą podróżą.

Na sam koniec słów kilka...

Podróże kształcą. Może trochę wyświechtane, ale jakże prawdziwe stwierdzenie. Wracam bogatsza – o wiedzę, doświadczenia, widoki, smaki, zapachy, dźwięki. Widziałam Awinion, Pont-du-Gard, kąpałam się w Morzu Śródziemnym. Potem wspinałam się na przełęcz Pirenejów, by znów schodzić w kierunku przepięknych jezior. Wspaniale uczucie gdy można zanurzyć się w chłodnej, życzliwej tafli jeziora. Zdobyłam najwyższy szczyt Andory. Obserwowałam pasące się konie i żerujące sępy – odwieczny cykl życia i śmierci. Nauczyłam się, że czasami warto odpuścić wędrówkę – nie należy bagatelizować kontuzji czy silnego zmęczenia. Doświadczałam ludzkiej życzliwości, gdy wszyscy niepokoiли się moją niedyspozycją zdrowotną, albo wtedy, gdy gospodarze pensjonatu w Espot z uśmiechem podawali nam przepyszne, własnoręcznie przygotowywane posiłki. Sporo dowiedziałam się, słuchając opowieści przewodników lub czytając o miejscach, które spotykałam na swojej drodze. Tańczyłam na trawniku przed motelem w Carcassonne. I co najważniejsze – spędziłam cudowny czas z ludźmi, z którymi tworzymy w zasadzie

rodzinę. Zainspirowana, mogę planować dalsze podróże i inspirować innych.

Droga powrotna to także podróż. Każdy przystanek, stacja benzynowa to okazja, by przyglądać się mijanym ludziom, słuchać melodii ich języka. Najlepiej wykorzystany przystanek – koncert kapeli rockowej pod supermarketem, gdzieś we Francji.

Czy polecam wakacje w Pirenejach? Oczywiście – szczególnie osobom, które, tak jak ja, pokochały wysokie góry. Najistotniejszą kwestią jest dobre przygotowanie i organizacja. W moim przypadku biuro podróży po raz kolejny spisało się na medal. Czy kiedyś wrócę w Pireneje? Taką mam nadzieję. Mój znajomy organizuje wyprawę do Andory, w trakcie których śpi się w kamiennych schronach, a tylko część noclegów jest bliżej „cywilizacji”. Myślę, że to również bardzo atrakcyjna forma wyjazdu. Zachwyciły mnie te wysokie góry – swą różnorodnością, bogatym polodowcowym krajobrazem, dzikością i przestrzenią, pięknem skalistych szczytów, mnóstwem jezior, rzek i strumieni, tym, że szlaki były w zasadzie puste. Zachwyciły i zainspirowały do kolejnych wypraw. •

W stronę doliny Val d'Aran. Fot. Agnieszka Gacek

Szkołmy się!

Rozmowa z r. pr. Joanną Zimoń-Frankiewicz

przeprowadziła: r. pr. Anna Zalesińska

AZ: Szanowna Pani Dziekan, pozwolę sobie może bardziej bezpośrednio Joasiu, co prawda nazwisko masz podwójne, ale może powinien być i trzeci człon Joanna Szkolenia-Zimoń-Frankiewicz ☺. Od kiedy Ciebie znam, jesteś związana najpierw z Komisją ds. doskonalenia zawodowego, a obecnie z CDZ? Od kiedy byłaś aplikantką, nie znam szkolenia, które nie było organizowane lub co najmniej nadzorowane przez Ciebie – najpierw jako Przewodniczącą Komisji, a obecnie jako Wicedziekan. Jak to się wszystko zaczęło? A dokładniej, jak zaczęła się Twoja „przygoda” z samorządem?

JZF: Aniu ☺ – no właśnie... Twoja „kompozycja” mojego nazwiska oddaje dokładnie to, czym zajmuję się w samorządzie, nie tylko na szczeblu naszej Izby. Skoro wracasz do czasów Twojej aplikacji, to świadczy o tym, że szkolenia – w szerokim tego słowa znaczeniu – również są Tobie bliskie. Zaczęło się dawno... Na zaproszenie Joasi Łabędzkiej oraz Dziekana Leszka Korczaka zostałam członkiem Rady w 2013 r., po czym – począwszy od 4 października 2016 r. – przewodniczyłam już Komisji ds. doskonalenia zawodowego.

Fot. OIRP we Wrocławiu

To był owocny czas, kiedy obecny Dziekan Tomasz Scheffler przekazywał mi swoje kompetencje. Było twórczo ☺ i twórczo jest do dziś ☺ Nie tylko w szkoleniach...

AZ: W naszej Izbie „działka szkoleniowa” to bardzo wymagający obszar: szkolenia stacjonarne, wyjazdowe, online (tu przypomnę, że od stycznia 2022 r. w OIRP we Wrocławiu funkcjonuje platforma Weezycast), aktywne działają i wciąż się rozwijają sekcje praktyków prawa. Jak udaje Ci się to wszystko – mówiąc kolokwialnie – „ogarnąć”?

JZF: Mówiąc kolokwialnie, od początku kadencji Dziekana Tomka Schefflera, z tematem nie jestem już sama. Komisja ds. doskonalenia zawodowego nabrała innych kształtów. To dzięki mec. Michałowi Pyrzowi, który jest autorem bardzo twórczego projektu Centrum Doskonalenia Zawodowego, a co za tym idzie, dynamicznie przyczynia się do rozwoju tego obszaru, poprzez koordynowanie m.in. funkcjonowania sekcji praktyków prawa i za to Michałowi serdecznie dziękuję. Projekt doskonalenia zawodowego, w ramach seminariów radcowskich, podczas których poruszane są tematy z zakresu niszowych gałęzi prawa, cieszy się liczną frekwencją, a i zainteresowaniem nie tylko członków naszej Izby. A co do platformy? Tak, to „mój kolejny członek” w nazwisku, który powstał w niezwykle trudnym czasie – czasie pandemii. Obecnie, od blisko roku, mamy własną Kompleksową Platformę Doskonalenia Zawodowego Weezycast. Podjęliśmy taką decyzję, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom naszych radców prawnych i aplikantów radcowskich, zwracających się do CDZ z licznymi pytaniami i prośbami o dostęp do szkoleń, nie tylko w formie streamingu w czasie rzeczywistym, ale też o możliwość odtwarzania nagranych webinarów w dowolnym terminie. Taką właśnie opcję oferuje to narzędzie. Obecnie uczestniczymy w szkoleniach, za pośrednictwem platformy, bez konieczności rejestrowania się przez

formularz i oczekiwania na przesłane linki. Każdy członek naszej Izby, aby na co dzień mógł korzystać z platformy, powinien najpierw dokonać rejestracji, a następnie aktywować własne, indywidualne konto. O tych koniecznych krokach, informujemy na bieżąco radców prawnych i aplikantów, zamieszczając liczne ogłoszenia na naszej stronie i FB. Dodatkowo należy podkreślić, że platforma stanowi bazę materiałów, tj. dotychczas nagranych webinarów i podcastów, które zamieszczane są w bibliotece, z możliwością wielokrotnego ich odtwarzania. Punkty szkoleniowe naliczane są automatycznie, a certyfikaty generowane bezpośrednio po odbytym szkoleniu.

Jeśli chodzi o szkolenia wyjazdowe – wróciły do naszej stałej oferty i – jak zawsze – cieszą się dużym zainteresowaniem koleżanek i kolegów. Na tę chwilę korzystamy z gościnności zaprzyjaźnionej już ekipy menadżerskiej w „Zamku na Skale” w Trzebiezowicach, a z początkiem stycznia zaprosimy członków naszej Izby, do skorzystania z nowej oferty zimowego wyjazdu – do hotelu „Camelot” w Szczawnie-Zdroju.

AZ: Wróćmy na chwilę do roku 2020, kiedy to po raz pierwszy w przestrzeni naszego samorządu pojawiło się Centrum Doskonalenia Zawodowego, jako następcą Komisji ds. szkoleń. Nie będzie chyba zaskoczeniem, jak zapytam, jak zrodził się pomysł na powołanie Centrum?

JZF: Pomysł zrodził się dzięki projektowi autorstwa mec. Michała Pyrza, o czy wspomniałam powyżej; wspólnie staraliśmy się realizować jego postulat. Mamy coraz bogatszą ofertę czwartkowych webinarów, a także poniedziałkowych seminariów radcowskich i w dalszym ciągu są

Członkowie Centrum Doskonalenia Zawodowego. Fot. OIRP we Wrocławiu

konsultowane specjalizacje i uruchomienie programu, zmierzającego do uzyskania przez radcę prawnego tytułu specjalisty z poszczególnych dziedzin prawa. Szerzej o tym temacie, zapewne niebawem na łamach „Przeglądu Radcowskiego” napisze mec. Michał Pyrz.

AZ: Oprócz dużej aktywności na forum naszej Izby wiem, że działasz też w Krajowej Komisji ds. Doskonalenia Zawodowego? Czy czekają nas jakieś zmiany w kolejnym cyklu szkoleniowym?

JZF: Tak, czekają. Komisja ds. doskonalenia zawodowego z ramienia KIRP, wspólnie z członkami poszczególnych izb pracuje nad zmianami ws. Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku. Prace legislacyjne wciąż trwają,

czy to podczas cyklicznych spotkań online, czy też podczas odbytych i planowanych spotkań na żywo. Prace te powinny zakończyć się w terminie, abyśmy w 2024 roku mogli doskonalić się zawodowo stosownie do postanowień nowego regulaminu.

AZ: A co jest Twoim zdaniem obecnie największym wyzwaniem w obszarze doskonalenia zawodowego?

JZF: Obecnie?... Kończy się cykl szkoleniowy 2020–2023. Mamy własną platformę szkoleniową z bogatą ofertą szkoleń, seminariów i podcastów, a także platformę, którą oferuje KIRP; mnóstwo szkoleń w sieci!

Szkolmy się zatem! Razem współtwórzmy proste rozwiązania! Nie traćmy czasu na rzeczy, które mogą działać się automatycznie!!!!

 Zapraszam! •

Praca zawodowa stała się pasją

Rozmowa z r. pr. Tomaszem Gawliczkiem

przeprowadziła: r. pr. Anna Zalesińska

W tym numerze mam przyjemność przeprowadzić wywiad nie tylko z moich kolegą po fachu, nagrodzonym w prestiżowym konkursie „Rising Stars Prawnicy – liderzy jutra”, ale także moim niegdyśniejszym studentem, którego lata temu wprowadzałam w arkana procedury cywilnej, a dziś z dumą prezentuję na łamach „Przeglądu Radcowskiego” jego osiągnięcia!

W tegorocznej XX edycji konkursu „Rising Stars Prawnicy – liderzy jutra 2022” spośród zgłoszonych 139 prawników kapituła wybrała najpierw 35 finalistów, a następnie z tego grona wyłoniono dziesięciu laureatów nagrody głównej i pięciu laureatów nagród specjalnych. Radca prawny dr Tomasz Gawliczek zajął III miejsce i stanął na podium.

W konkursie oceniane są wiedza merytoryczna i doświadczenie, osiągnięcia zawodowe oraz naukowe, ale także umiejętność pracy z biznesem, propagowanie standardów państwa prawa oraz działalność *pro bono*. Konkurs skierowany jest do prawników, którzy nie ukończyli 35 roku życia.

W skład kapituły konkursu weszli: Danna Przywara Przewodnicząca Rady

Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka (przewodniczyła kapitule); Włodzimierz Albin Prezes Wolters Kluwer Polska; Włodzimierz Chróścik Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych; Rafał Łyszczek Prezes Krajowej Rady Komorniczej; Waldemar Koper Prezes Polskiego Stowarzyszenia Prawników Przedsiębiorstw; Marcin Radwan-Röhrenscheff Członek Zarządu Polskiego Związku Pracodawców Prawniczych oraz Przemysław Rosati Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej.

Organizatorem konkursu „Rising Stars Prawnicy – liderzy jutra” jest Wolters Kluwer Polska, patronat medialny nad konkursem objął serwis Prawo.pl. Partnerami konkursu są: Naczelna Rada Adwokacka, Krajowa Izba Radców Prawnych, Krajowa Rada Komornicza, Krajowa Rada Notarialna, Polskie Stowarzyszenie Prawników Przedsiębiorstw oraz Polski Związek Pracodawców Prawniczych.

AZ: Panie Mecenasie, Tomku, w pierwszej kolejności ogromne gratulacje. Miejsce na podium to niesamowite wyróżnienie. Szczególnie że konkurencja była bardzo duża. Jak się czujesz w pierwszych dniach po uroczystej gali finałowej? Ochłonął już? Jak przyjąłeś informację o nagrodzie?

TG: Bardzo dziękuję za gratulacje! Wygrana w konkursie „Rising Stars Prawnicy – liderzy jutra 2022” to dla mnie wielkie wyróżnienie zawodowe, z którym – w oczywisty sposób – wiążą się również wielkie emocje. Konkurs organizowany jest już od 11 lat, więc gdy czytałem o wynikach jego pierwszej edycji, byłem jeszcze w trakcie studiów prawniczych. Wtedy nie przypuszczałem, że za kilkanaście lat będę współtworzył jego historię.

Mam więc już na wstępie radę dla młodszych adeptów naszego zawodu: stawiajcie zawsze przed sobą cele z myślą, że wszystkie z nich są możliwe. Jak pisała Doris Lessing, laureatka literackiej nagrody Nobla: „Cokolwiek masz zrobić, zrób to teraz. Warunki są zawsze niemożliwe”.

Co do samego konkursu, konkurencja w tym roku była faktycznie spora, ilość zgłoszonych prawników należała do największych w ciągu ostatnich lat. Tym większą czuję satysfakcję, że kapituła dostrzegła moje osiągnięcia i postanowiła je uhonorować miejscem na podium. Jednocześnie jestem pod wrażeniem osiągnięć koleżanek i kolegów, którzy znaleźli się w gronie laureatów. Z tego miejsca chciałbym im wszystkim raz jeszcze serdecznie pogratulować. Cieszę się, że dzięki udziałowi w tym konkursie mogłem poznać tak uzdolnione osoby o różnych pasjach zawodowych.

AZ: Kapituła doceniła, w Twoim przypadku, z pewnością unikalne kompetencje i specjalizację. Jak to się stało, że pochłonęła Cię własność intelektualna?

TG: W konkursie brane są pod uwagę bardzo różne kryteria. Myślę, że specjalizacja faktycznie odegrała istotną rolę, ponieważ moje dotychczasowe sukcesy zawodowe

Fot. Andrzej Stawiński, materiały Wolters Kluwer Polska

i naukowe skupiają się właśnie wokół różnych aspektów prawa własności intelektualnej.

Moja przygoda z IP rozpoczęła się w 2012 r. Po ukończeniu studiów prawniczych zapisałem się na studia podyplomowe na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie poświęcone w całości tej dziedzinie prawa. Po ich ukończeniu podjąłem pracę w kancelarii prawno-patentowej, w której pracuję do dziś. W ten sposób zacząłem łączyć wiedzę naukową z zakresu IP z doświadczeniem zawodowym, co w przypadku każdej specjalizacji wydaje się kluczową kwestią.

W następnych latach pogłębiałem zainteresowania w tym obszarze, odkrywając wiele fascynujących aspektów IP. Przygotowaną i obronioną w 2021 r. na

Uniwersytecie Wrocławskim rozprawy doktorską poświęciłem zagadnieniu prawa własności intelektualnej z interdyscyplinarnej perspektywy. Zawarte w niej rozważania naukowe koncentrowały się na problematyce ochrony znaku towarowego w polskim prawie karnym gospodarczym. Obecnie zajmuję się z kolei tematyką Jednolitego Sądu Patentowego, który w przyszłym roku rozpocznie funkcjonowanie w części krajów członkowskich Unii Europejskiej. W moim przypadku praca zawodowa z czasem stała się pasją (nie tylko zawodową).

AZ: Co uważasz za swój największy sukces?

TG: Za największe osiągnięcie zawodowe uważam wygraną w sporze o unieważnienie wzoru wspólnotowego RCD 001723677-0001, który toczył się przed Sądem Unii Europejskiej w Luksemburgu. W wydanym w tej sprawie wyroku (T-823/19) przesądzono nie tylko o racji mojego klienta, ale rozstrzygnięto też istotną – z perspektywy całego prawa unijnego – kwestię wykorzystania materiałów pochodzących z Internetu jako dowodów w sprawach o unieważnienie

zarejestrowanych wzorów wspólnotowych. Z tego powodu wspomniane orzeczenie było następnie szeroko komentowane w literaturze i prasie fachowej.

Tę sprawę będę z pewnością pamiętał do końca pracy zawodowej nie tylko ze względu na jej wagę, ale również z uwagi na okoliczności, w których przyszło mi stawać na wokandzie Sądu. Rozprawa odbyła się w styczniu 2021 roku, kiedy w całej Europie panowały ścisłe obostrzenia pandemiczne. Dotarcie do Luksemburga było więc nie lada wyzwaniem. Gdy w kolejnym roku wróciłem na wokandę Sądu w innej sprawie z zakresu prawa własności intelektualnej, podróż była zdecydowanie prostsza.

AZ: Sukcesy zawodowe z powodzeniem łączysz z działalnością samorządową oraz pro bono. Możesz nam coś więcej o tym powiedzieć?

TG: Już w trakcie studiów prawniczych starałem się udzielać *pro bono*, w ramach Uniwersyteckiej Poradni Prawnej działającej przy Uniwersytecie Wrocławskim. Z czasem moje zaangażowanie w tego rodzaju działalność zaczęło się skupiać na

Fot. Andrzej Stawiński,
materiały Wolters Kluwer
Polska

prawie własności intelektualnej. Przez kilka lat wspierałem międzynarodowy projekt *Summer Law School* organizowany przez ELSA Poznań, który był poświęcony tematyce IP. W jego trakcie prowadziłem po angielsku wykłady i warsztaty dla młodych adeptów prawa z całej Europy.

Od wielu lat czynnie angażuję się w prace Fundacji JWP Masz pomysł Masz patent Masz zysk, zwłaszcza w realizowany przez nią projekt „Rzecznicy Talentów”. Jest on skierowany do studentów prawa i nauk ścisłych, a jego celem jest propagowanie wiedzy z zakresu własności intelektualnej. W ramach projektu prowadzę szkolenia dotyczące ochrony praw autorskich w pracy naukowej i w działalności biznesowej.

Oprócz działalności *pro bono* udzielam się w samorządzie zawodowym rzeczników patentowych, do którego również przynależę. W październiku 2021 roku zostałem wybrany przez Krajowy Zjazd Rzeczników Patentowych w skład Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego, w którym powierzono mi funkcję wiceprzewodniczącego. Dodatkowo mam przyjemność prowadzić wykłady dla aplikantów rzecznikowskich.

AZ: Jakie masz plany na najbliższą przyszłość?

TG: Na pewno będę dalej pogłębiać wiedzę i doświadczenia zawodowe w sprawach z zakresu szeroko rozumianego IP. Wprowadzane w tym obszarze zmiany legislacyjne, których celem jest bieżące dostosowywanie przepisów prawa własności intelektualnej do otaczającej nas rzeczywistości, jak i problemy, jakie w konsekwencji powstają na gruncie późniejszego stosowania tych przepisów, sprawiają, że prawnicy zajmujący się tą dziedziną z pewnością nie mogą narzekać na brak nowych wyzwań.

Odnośząc się jeszcze do konkursu „Rising Stars Prawnicy – liderzy jutra”, w trakcie gali konkursowej, od laureatów poprzednich edycji usłyszałem, że otrzymana nagroda jeszcze bardziej przyspieszyła rozwój ich kariery zawodowej. Patrząc więc w przyszłość z optymizmem i na pewno nie zamierzam spocząć na laurach.

AZ: Nie sama pracą człowiek przecież żyje J. Jakie zainteresowania – poza własnością intelektualną – ma Lider Jutra 2022?

TG: W wolnych chwilach najczęściej oddaję się lekturze książek. Od kilku lat interesuję się zabytkami, kulturą i historią współczesnych Czech, więc czytam sporo literatury dotyczącej tej tematyki. Weekend po gali konkursowej udało mi się spędzić w Pradze, do której co jakiś czas powracam. Przemierzając miasto tropem Bohumila Hrabala czy śladami Mariusza Szczygła za każdym razem odnajduję tam interesujące i nieznanne mi wcześniej miejsca.

Jestem też fanem współczesnego kina europejskiego oraz serii filmowej o Jamesie Bondzie. Nie będzie więc zaskoczeniem, że w czasie wolnym można mnie spotkać w kinie Nowe Horyzonty lub w Dolnośląskim Centrum Filmowym. Drugim miejscem we Wrocławiu, w którym bardzo lubię spędzać wieczory, jest Narodowe Forum Muzyki. W młodości, przez ponad 10 lat, grałem na pianinie i to zamiłowanie do muzyki klasycznej pozostało we mnie do dziś.

AZ: Bardzo dziękuję za rozmowę i życzę dalszych sukcesów! Jednocześnie zainteresowanych zapraszam do lektury kolejnego numeru „Przeglądu Radcowskiego”, w którym r. pr. dr Tomasz Gawliczek przybliży sprawę nr T-823/19. •

Przeszłość – Przyszłość – Teraźniejszość

r. pr. **Anna Zalesińska**

r. pr. **Krystian Mularczyk**

Zgodnie z zapowiedzią z poprzedniego numeru „Przeglądu Radcowskiego” w tym numerze przedstawiamy pierwsze sylwetki radczyń prawnych i radców prawnych, którzy otrzymali jubileuszowe medale.

Bąkowska Krystyna

Absolwentka Wydziału Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego. W 1987 roku ukończyła aplikację sądową w Okręgu Sądu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W 1994 roku

swoje kwalifikacje zawodowe uzupełniła ukończeniem kolejnej aplikacji – aplikacji radcowskiej, zakończonej pozytywnie zdanym egzaminem zawodowym.

Długoletnia praca w organach administracji publicznej, w podmiotach prawa gospodarczego, na stanowisku radcy prawnego, umożliwiła jej zdobycie doświadczenia z zakresu prawa cywilnego, administracyjnego i innych dziedzin prawa. Z chwilą przyjęcia Polski do Unii Europejskiej swoje doświadczenie zawodowe uzupełniła pracą przy realizacji różnych programów finansowanych przez strukturę Unii Europejskiej.

Od 2006 r. bierze aktywny udział w pracach samorządu radcowskiego. W latach 2006–2014 r. pełniła funkcję zastępcy rzecznika dyscyplinarnego, od 2014 członka Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP we Wrocławiu. Obecnie jest członkiem Zespołu Wizytatorów przy OIRP we Wrocławiu.

Pasjonuje się historią sztuki filmowej, a w szczególności historią kina światowego i historią kinematografii narodowych. Ponadto jej zainteresowania koncentrują się na historii sztuki powszechnej i polskiej oraz na podróżach.

Bochenek Mariusz

Absolwent prawa Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Ukończył aplikację radcowską w OIRP we Wrocławiu. Od 2010 r. wykonuje zawód radcy prawnego w różnych formach – umowa o pracę, jednoosobowa działalność gospodarcza. Głównie zajmuje się sprawami cywilnymi i gospodarczymi. Posiada duże doświadczenie w zakresie świadczenia usług prawnych podmiotom gospodarczym między innymi w zakresie inwestycji budowlanych, produkcji i handlu wyrobów chemicznych, podmiotów świadczących usługi IT oraz prawa farmaceutycznego. Przez 8 lat świadczył usługi prawne na rzecz operatora telekomunikacyjnego. Obecnie pracuje jako radca prawny w jednej z uczelni publicznych. W latach 2016–2020 pełnił funkcję członka Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP we Wrocławiu. Od 2020 r. jest delegatem na Krajowy Zjazd Radców Prawnych oraz członkiem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie. Prywatnie tata dwóch chłopców, uwielbia narciarstwo, czasami biega i cały czas doskonali pływanie.

Broś Ireneusz

Ireneusz Broś, radca prawny od 2006 r., Absolwent Uniwersytetu Wrocławskiego, aplikację radcowską odbył w Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu. Ukończył także studia podyplomowe na Wydziale Prawa i Administracji UWr w zakresie prawa i gospodarki Unii Europejskiej oraz studia podyplomowe w zakresie mediacji na SWPS we Wrocławiu.

Współzałożyciel Ośrodka Mediacji w Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu, który wraz ze współniczką radcą prawnym Agnieszką Templin „zaraził” ideą mediacji ówczesne władze Izby Wrocławskiej. Aktywny mediator w Ośrodku Mediacji OIRP we Wrocławiu. Jako mediator stały wpisany jest na listę mediatorów prowadzoną przez Prezesa Sądu Okręgowego we Wrocławiu. Uzyskał także certyfikat kwalifikujący do prowadzenia mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych (IC-RIGP/CAM/93/2022).

Radca prawny Ireneusz Broś wspierał także nasz samorząd zawodowy jako zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP

we Wrocławiu. Pan Mecenas jest specjalistą w zakresie ochrony danych osobowych i prowadzi zajęcia z aplikantami radcowskimi z tego tematu. Pełni także funkcję inspektora ochrony danych osobowych w OIRP we Wrocławiu.

Prywatnie wielbiciel muzyki rockowej, tenisa stołowego i polskich kryminałów.

Brzozowska Felicita

Radca prawny Felicita Brzozowska. Studia prawnicze ukończyła na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. W ramach działalności *pro publico bono*, od 2016 r. dyżuruje w Poradni Bezpłatnych Porad Prawnych przy OIRP we Wrocławiu. Udziela porad w sposób rzetelny, a równocześnie jasny i przystępny, o czym świadczy duża liczba osób wyrażających swoje zadowolenie z uzyskanego wsparcia. Mecenas Felicita Brzozowska zajmuje się także działalnością edukacyjną – bierze aktywny udział w różnych programach adresowanych do młodzieży szkolnej. Od 2016 r. jest zaangażowana w akcję „Prawo w szkole”, prowadząc spotkania w placówkach oświatowych

(w 2018 r. w sześciu szkołach). Również wzięła udział, jako członek jury, w drugim etapie III edycji Konkursu – Akademii Wiedzy o Prawie organizowanego przez Krajową Radę Radców Prawnych. Ponadto, w ubiegłym roku mec. Brzozowska uczestniczyła w dwóch społecznie ważnych wydarzeniach organizowanych przez OIRP we Wrocławiu – w dniu otwartym dla społeczności ukraińskiej z Wrocławia pod patronatem izby wrocławskiej, Rzecznika Praw Obywatelskich, Konsula Generalnego Ukrainy w Krakowie i Honorowego we Wrocławiu oraz w dniu otwartym dla kobiet z okazji setnej rocznicy uzyskania przez Polki praw wyborczych Laureatka „Kryształowego Serca Radcy Prawnego” w 2022 r.

Byra Sławomir

Radca prawny Sławomir Byra – ukończył aplikację radcowską w roku 1996. Aktywnie działa na rzecz samorządu radcowskiego od roku 2011. Wielokrotnie angażował się w organizację i uczestnictwo w wybranych imprezach sportowych i turystycznych. Reprezentował samorząd radcowski na turnieju piłki nożnej.

Obecnie aktywnie działa w sekcji rowerowej i górskiej. Pasjonat turystyki pieszej i rowerowej, kolarstwa i żeglarstwa.

Uroczysty charakter jubileuszu 40-lecia skłania również do refleksji nad tym, co było i bezpowrotnie przeminęło. Osoby uhonorowane medalami okolicznościowymi, których sylwetki będziemy systematycznie Państwu przybliżać na łamach naszego Kwartalnika, to nie są wszyscy, którzy byli zaangażowani w powstanie i rozwój Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu. Niektóre z tych osób, o których pamięć utrwaliła się w środowisko radców prawnych, już z nami nie ma. Dlatego też w ramach rubryki Przeszłość – Teraźniejszość – Przyszłość będziemy systematycznie przybliżać również sylwetki tych osób, których już z nami nie ma.

W tym numerze chcielibyśmy Państwu przypomnieć sylwetki wybitnych radców prawnych – aktywnych działaczy w samorządzie, o których już pisaliśmy w „Przeglądzie Radcowskim”:

- » r. pr. Antoni Ciszewski – „Przegląd Radcowski” nr 10,
- » r. pr. Władysław Dmochowski – „Przegląd Radcowski” nr 10,
- » r. pr. Piotr Dubowski – „Przegląd Radcowski” nr 11,
- » r. pr. Egon Hage – „Przegląd Radcowski” nr 31,
- » r. pr. Mieczysław Huchla – „Przegląd Radcowski” nr 31, „Przegląd Radcowski” nr 15,
- » r. pr. Marian Leksan – „Przegląd Radcowski” nr 12,
- » r. pr. Witold Łoś – „Przegląd Radcowski” nr 36, „Przegląd Radcowski” nr 31, „Czasy i ludzie” Rys historyczny OIRP we Wrocławiu lata 1982–2012,
- » r. pr. Irena Orleańska – „Przegląd Radcowski” nr 31,
- » r. pr. Barbara Sienkiewicz – „Przegląd Radcowski” nr 26,
- » r. pr. Konstanty Świtecki – „Przegląd Radcowski” nr 31,
- » r. pr. Zofia Załęska – „Przegląd Radcowski” nr 31,
- » r. pr. Danuta Ziątek – „Przegląd Radcowski” nr 31, „Przegląd Radcowski” nr 26,
- » r. pr. Jan Ziembicki – „Przegląd Radcowski” nr 13. •

Z archiwum prywatnego Gerarda Jareńko

Na okładce

U góry: Radcy OIRP we Wrocławiu podczas akcji „Szlachetna Paczka”. Fot. OIRP we Wrocławiu

U dołu: Obchody 40-lecia OIRP we Wrocławiu. Fot. OIRP we Wrocławiu – Dariusz Fabiańczyk

Kolegium Redakcyjne

r. pr. Anna Zalesińska – Redaktor Naczelny
r. pr. Krystian Mularczyk – Zastępca Redaktora Naczelnego

Członkowie

r. pr. Sylwia Filińska
r. pr. Bartosz Frydel
r. pr. Radosław Gąsior
Beata Kozieł
r. pr. Marta Kruk
r. pr. Wojciech Lamik
Małgorzata Nierzewska
r. pr. Michał Pyrz
r. pr. Maciej Różewicz
r. pr. Dorota Seweryn-Stawarz
r. pr. Krystyna Stoga
r. pr. Milena Szostak-Kafuska

ISSN 2391-9159

Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu

ul. Włodkowica 8, 50-072 Wrocław

Telefony:

tel./fax (71) 793-70-94

tel./fax (71) 793-70-95

tel./fax (71) 793-70-96

e-mail: redakcja@oirp.wroclaw.pl

strona internetowa: <https://oirp.wroclaw.pl>